

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura

Sisè període

Sèrie C - Número 682

8 d'abril de 2015

Comissió de Benestar, Família i Immigració

Presidència de l'l. Sr. Ferran Falcó i Isern

Sessió núm. 41

SUMARI

Compareixences

relatives a la Proposició de Llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00543/10, 353-00546/10, 353-00533/10, 353-00547/10, 353-00521/10) (decaigudes) p. 4

Compareixença

de Sebastià Sarasa i Urdiola, professor de sociologia de la Universitat Pompeu Fabra, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00500/10) p. 4

Compareixences

acumulades de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (tram. 353-00531/10 i 357-00711/10) p. 6

Compareixença

d'una representació de la Federació d'Entitats d'Atenció i Educació a la Infància i a l'Adolescència amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00523/10) p. 14

Compareixença

de Jordi Garcia Jané o d'una representació de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00536/10) p. 17

Compareixença

dels representants de la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya en el Comitè de Seguiment de la Renda Mínima d'Inserció amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00549/10) p. 18

Compareixença

de Fernando Fantova, consultor social a Bilbao, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania esta-

blerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00508/10) p. 28

Compareixença

del cap de l'òrgan tècnic de la renda mínima d'inserció amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00518/10) p. 30

Compareixença

de Jesús Quiroga, director de la Xarxa Ocupacional del Servei d'Ocupació de Catalunya, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00519/10) p. 31

Compareixença

de Rafael Pinilla Pallejà, membre fundador i vicepresident de l'associació Xarxa Renda Bàsica de València, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00514/10) p. 40

Compareixença

de Luis Sanzo, tècnic de la revisió de la normativa de garantia d'ingressos al País Basc a finals dels anys noranta, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00517/10) p. 41

Compareixença

de José Iglesias Fernández, en representació de l'Associació EcoConcern - Innovació Social, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00535/10) p. 43

Compareixença

de Pau Marí-Klose, doctor en sociologia i professor de la Universitat de Saragossa, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00532/10) p. 53

→

Compareixença

d'Albert Sales, professor del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00537/10) p. 55

Compareixença

d'Eduardo Rojo Torrecilla, catedràtic de dret del treball i de la seguretat social de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00509/10) p. 57

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Mallol Traductors Associats · Imprès a Multitext, SL
ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982 · www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 41

La sessió s'obre a les deu del matí i nou minuts. Presideix Ferran Falcó i Isern, acompanyat de les secretàries en funcions Violant Cervera i Gòdia, M. Assumpció Laïlla i Jou i Anna Solé i Ramos. Assisteixen la Mesa els lletrats Esther Andreu i Fornós i Pere Sol i Ordís.

Hi són presents els diputats Anna Figueras i Ibàñez, pel G. P. de Convergència i Unió; Oriol Amorós i March, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Eva Granados Galiano, pel G. P. Socialista; Rafael López i Rueda, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Laura Massana Mas, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa; José María Espejo-Saavedra Conesa, pel G. P. de Ciutadans.

Assisteixen a aquesta sessió el president de la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya, Albert Arnau i Pacheco; el responsable de l'Àrea d'Operacions de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, David Casado Marín; el representant de la Xarxa d'Economia Solidària David Casassas Marqués; el cap de l'Òrgan Tècnic Administratiu de la Comissió Interdepartamental de la Renda Mínima d'Inserció, Francesc Coll Tubau; el consultor social Fernando Fantova Azcoaga; el representant de l'Associació EcoConcern - Innovació Social José Iglesias Fernández; el doctor en sociologia de la Universitat de Saragossa Pau Vicente Marí-Klose; la directora de la Federació d'Entitats d'Atenció i Educació a la Infància i a l'Adolescència, Sònia Martínez Marfil, acompanyada del vicepresident, Paco Estellés Pérez; el vicepresident de l'associació Xarxa Renda Bàsica, Rafael Pinilla Pallejà; el director de la Xarxa Ocupacional del Servei d'Ocupació de Catalunya, Jesús Quiroga Martínez; el catedràtic de dret del treball i de la seguretat social de la Universitat Autònoma de Barcelona Eduardo Rojo Torrecilla; el professor del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra Albert Sales Campos; el tècnic de la revisió de la normativa de garantia d'ingressos al País Basc a finals dels anys noranta Luis Sanzo González, i el professor de sociologia de la Universitat Pompeu Fabra Sebastià Sarasa Urdiola.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Sebastià Sarasa i Urdiola, professor de sociologia de la Universitat Pompeu Fabra, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00500/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
2. Compareixença d'una representació de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00531/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
3. Compareixença de David Casado, representant de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, davant la Comissió de Benestar, Família i Immigració per a informar sobre la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 357-00711/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Compareixença.
4. Compareixença d'una representació de la Federació d'Entitats d'Atenció i Educació a la Infància i a l'Adolescència amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00523/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
5. Compareixença de Jordi Garcia Jané o d'una representació de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00536/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
6. Compareixença dels representants de la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya en el Comitè de Seguiment de la Renda Mínima d'Inserció amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00549/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
7. Compareixença de Fernando Fantova, consultor social a Bilbao, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00508/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
8. Compareixença del cap de l'òrgan tècnic de la renda mínima d'inserció amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00518/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
9. Compareixença de Jesús Quiroga, director de la Xarxa Ocupacional del Servei d'Ocupació de Catalunya, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00519/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
10. Compareixença de Rafael Pinilla Pallejà, membre fundador i vicepresident de l'associació Xarxa Renda Bàsica de València, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00514/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
11. Compareixença de Luis Sanzo, tècnic de la revisió de la normativa de garantia d'ingressos al País Basc a finals dels anys noranta, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00517/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
12. Compareixença de José Iglesias Fernández, en representació de l'Associació EcoConcern - Innovació Social, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00535/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.
13. Compareixença d'Eduardo Rojo Torrecilla, catedràtic de dret del treball i de la seguretat social de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta

per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00509/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.

14. Compareixença de Pau Marí-Klose, doctor en sociologia i professor de la Universitat de Saragossa, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00532/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.

15. Compareixença d'Albert Sales, professor del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00537/10). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Substanciació.

El president

Donem inici a la Comissió de Benestar, Família i Immigració.

Ahir vam estar tot el matí..., dedicant-lo al Projecte de llei del voluntariat, avui el dedicarem a la iniciativa legislativa popular de la renda garantida de ciutadania.

Hi ha alguna alteració de l'ordre del dia que, en tot cas, l'esmento perquè en quedi constància en l'acta. El senyor David Casado, que ens acompanya i que serà compareixent en aquest primer torn, representant de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, substanciarà conjuntament els punts 2 i 3 de l'ordre del dia. I en representació de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya, que és el punt cinquè de l'ordre del dia, compareixerà el senyor David Casassas Marqués, membre de l'Observatori DESC, entitat membre de la Junta de la Xarxa d'Economia Solidària, atès que el senyor Jordi Garcia Jané no ha pogut comparèixer. Això ho farem després.

Compareixences

relatives a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00543/10, 353-00546/10, 353-00533/10, 353-00547/10, 353-00521/10) (decaigudes)

Entre d'altres qüestions, dir-los també que hi ha entitats i persones que han declinat comparèixer: els representants de Comissions Obreres i Unió General de Treballadors en el Comitè de Seguiment de la Renda Mínima d'Inserció; també els representants del Col·legi Oficial de Treball Social en el Comitè de Seguiment de la RMI; el senyor Joan Cortinas, en representació del Centre Nacional de Recerca Científica de París; els representants del Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya en el Comitè de Seguiment de la Renda Mínima d'Inserció; la senyora Montse Campamà, coordinadora dels serveis socials de l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs.

Fins aquí, qüestions relatives a la sessió d'avui.

Compareixença

de Sebastià Sarasa i Urdiola, professor de sociologia de la Universitat Pompeu Fabra, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00500/10)

Donem la benvinguda al senyor Sebastià Sarasa Urdiola, professor de sociologia de la Universitat Pompeu Fabra, i, com deia al principi, al senyor David Casado Marín, analista i responsable de l'Àrea d'Operacions de l'Ivàlua, de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques. A tots dos els donem la benvinguda.

Hi ha un grup parlamentari que arribarà més tard, que és el Grup Parlamentari de Ciutadans; hi ha un grup parlamentari que s'ha excusat, que és el Grup Mixt; hi ha un grup que suposem que deu estar a punt d'arribar, que és el d'Esquerra Republicana. Però, en tot cas, aquí vostès tenen el Grup Parlamentari de Convergència i Unió, el Grup Parlamentari Socialista, el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya i el Grup Parlamentari d'Iniciativa - Esquerra Unida.

Comencem les compareixences; els grups que no els escoltin tindran accés, lògicament, a l'acta de la sessió.

I li donem la paraula, per deu minuts, al senyor Sebastià Sarasa Urdiola. Endavant.

Sebastià Sarasa Urdiola (professor de sociologia de la Universitat Pompeu Fabra)

Bé, bon dia a tothom. Gràcies per haver-me convidat a participar en aquesta comissió sobre un projecte que ja avanço que, en principi, el veig amb força simpatia –de fet, jo vaig ser un dels signants d'aquesta iniciativa popular, entre molts altres, perquè entrés al Parlament.

Intentaré ser breu, dins d'aquests deu minuts, pel que fa, primer, a una impressió general que m'ha fet la lectura d'aquest esborrany o d'aquesta proposta, i després esmentar alguns detalls.

A nivell general, tant pel que fa a l'exposició de motius, com pel que..., després al desenvolupament d'aquest projecte, a mi, personalment, em dona la sensació que es fa un excessiu èmfasi en el fet que l'origen de la pobresa és només un problema de transferència de rendes. Jo crec que és un problema..., podríem dir: hi ha una pobresa que és purament estàtica, que és la que..., l'Idescat ens en dona les xifres cada any, que això aparentment és fàcilment resoluble amb la transferència de rendes; però després hi ha una pobresa que podríem anomenar persistent o crònica, que es va passant de pares a fills, i que en aquest cas no és un problema estrictament de renda, respon a altres causes –psicosocials, estructurals de vegades– que una mera transferència de rendes no resol. No dic que no s'hagi de fer la transferència de rendes, però per ella sola no basta per arreglar aquest tipus de problema.

Clar, això depèn també molt de la composició de la pobresa. O sigui, en aquests moments, en les circumstàncies en què ens trobem després de la crisi financera

del 2008, és obvi que hi ha molta gent que està en situació de pobresa que només necessiten una oportunitat laboral per sortir-ne. Així que el mercat de treball arrenqui amb força i pugui oferir en alguns casos –esperem que en molts, en la majoria d'ells– ocupacions amb uns salaris dignes, aquesta gent sortirà de la pobresa fàcilment. El que passa és que després hi ha un nucli dur, podríem dir, més estructural, que és una pobresa que respon més a unes característiques sociodemogràfiques d'unes famílies, d'uns individus, que per molt que arrenqui el mercat serà molt difícil que puguin obtenir una inserció laboral adient, i llavors es podrien trobar amb una situació de dependència a llarg termini d'una transferència pública.

Amb això què vull dir? Que el meu parer..., no sé fins a quin punt això és viable o no, en aquests moments, però el meu parer, si realment el legislador el que vol fer és abordar el tema de la pobresa al nostre país..., jo crec que s'hauria d'abordar d'una manera més integral, també reconec que més costosa. Caldria fer una inversió més forta en serveis socials i en tot un seguit de serveis de benestar que no fos merament una transferència de rendes. Això, diguem-ne, seria el que jo faria com una valoració general d'aquesta proposta i tal, no? Es detalla molt el que és la renda garantida de ciutadania, però després –i perdonin l'expressió, no vull ser ofensiu ni molt menys– es fa com una mena de brindis al sol de dir: «I els serveis socials, que desenvolupin..., i que apoderin la gent.» I dius: «Sí, però com?» Si no hi ha darrere un pressupost, si no hi ha darrere uns objectius, si no hi ha una estratègia, deixar una proclama genèrica que ja els serveis socials ja faran el que han de fer ho trobo, bé, una mica ambigu, per dir-ho d'alguna manera, no? Crec que és massa ambigu.

Llavors, dit això, i com veig que ja quasi he consumit la meitat del temps, aniré a qüestions de detalls, ja no tan genèriques, que..., bé, m'agradaria fer aquesta reflexió en veu alta i després, amb les preguntes que vostès facin, en podem parlar més en detall, no?

El fet que la prestació aquesta..., hi ha com una mena de contradicció, al meu parer: que diu que és una prestació incondicionada, però a la vegada després, a l'article 9, es diu el que són les obligacions del beneficiari. Jo hi estic d'acord, amb aquestes obligacions; jo crec que tota contraprestació que fa una col·lectivitat en benefici dels seus membres exigeix que els seus membres també facin alguna mena d'esforç per sortir de la situació a la qual..., la comunitat l'està ajudant. Però el que ens sorprèn –i raons tindrà el legislador quan ho ha fet d'aquesta manera, però a mi em sorprèn– és que entre les obligacions del receptor estigui que hagi d'estar inscrit en el servei d'ocupació, que hagi d'acceptar una feina adient al seu perfil –després, d'això en voldria comentar una cosa més–, però que digui, en un dels primers articles, que això és una prestació que no està condicionada a cap mena de formació, ni de participació en activitats formatives del beneficiari.

A mi això em sorprèn, perquè, com deia abans, hi ha un nucli dur dels pobres actuals que –i això passa a tots els països de la Unió Europea– és un perfil de treballador molt poc qualificat que té serioses dificultats

d'inserció en el mercat laboral, i que si no li fem un cop de mà amb unes polítiques actives d'ocupació, unes polítiques de formació adients..., no veig com aquestes persones poden *motu proprio* acabar sent absorbides pel mercat laboral. Per tant, això és un tema que m'ha sorprès.

Una altra cosa sobre la qual m'agradaria també reflexionar aquí en veu alta és..., s'afirma, i hi estic totalment d'acord, que això és una prestació que és suplementària d'altres tipus d'ingressos que hi poden haver, però..., el fet que en un moment donat expliciti que, en el moment que l'individu obtingui una feina la remuneració de la qual superi el llindar que dona dret a la renda, se li treu la renda. Jo crec que amb això hem d'anar una mica amb compte, perquè correm el risc de desincentivar que determinades persones –precisament aquestes de qui estava parlant jo, el nucli dur de la pobresa–..., que el tipus de feina que se li pot oferir serà segurament una feina d'una molt baixa remuneració, que segurament no serà una feina agradable, a aquesta persona, que en un moment donat li diguis: «Tens una prestació de set-cents euros. Si obtens una feina, que no és que sigui una meravella de feina, per set-cents euros, et traiem la prestació»..., és força raonable que aquesta persona no agafi la feina.

Llavors, jo seria més aviat partidari que li donéssim el privilegi o el dret que, com a mínim durant un temps, si obté una feina, no el castiguem traient-li la prestació o no li traguem tota la prestació, és a dir, que l'incentivem d'alguna manera que vegi el possible avantatge que pugui tenir d'estar inserit en el mercat laboral. I donar-li un temps de marge, no el penalitzem immediatament, de dir: «Vostè ja té feina, jo li trec la prestació.» Jo seria partidari una mica de..., o bé a través d'un impost negatiu, o de diferents..., o complements d'inserció, com va tenir en el seu moment el PIRMI. No ho sé, això..., potser s'hauria de pensar més a fons com articular-ho, però jo em penso que caldria tenir en compte aquesta idea.

L'altra cosa molt de detall, petita, que afegiria és que hi han, com a mínim en un parell d'ocasions, jo crec que són a l'article 10 i 12..., en els quals es fa esment que per unes raons o altres potser el beneficiari ha pogut percebre la prestació sense que li correspongués, per dir-ho d'alguna manera. I aleshores el que es diu és que si això es detecta, aleshores el beneficiari haurà de tornar els diners. Jo entenc que algun tipus de penalització hi hauria d'haver; si no, estem fomentant que en un moment donat algú es faci el murri i no digui res de segons quines coses quan no li correspondria percebre-ho. No dic ni que hagi de ser una pena ni molt menys greu, però que algun tipus..., és a dir, que l'individu valori que si està fent una cosa il·legal, que és el moment que està percebut una prestació que no hauries de percebre, l'hauràs de tornar, però a més a més et costarà diners, i, per tant, que sigui algun tipus d'incentiu perquè actui legalment, per dir-ho d'alguna manera, no?

Amb això acabaria. I només afegiria..., però m'imagino que en David, per la seva professió..., estimo que insistirà en aquest tema, i no sé tampoc si és el lloc, una llei, on això s'ha de fer explícit, però jo crec que...

a veure, les conseqüències que pugui tenir una renda garantida de ciutadania són unes conseqüències... (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Ja acabo. Són unes conseqüències bastant incertes. És a dir, s'han fet molts estudis per veure, per estimar, l'impacte de rendes garantides condicionades, incondicionals, a molts països de Llatinoamèrica, a Europa, i les conclusions no són aclaparadores en un únic sentit. Hi han conclusions que diuen que això pot tenir efectes perversos en l'ocupació, i n'hi han altres que diuen que les que incentiven l'ocupació poden tenir efectes perversos en la qualitat de vida de determinades famílies, que les obligues a obtenir unes ocupacions i a exercir-les..., que potser la manca de serveis per tenir cura dels nens, per exemple, les aboca a una qualitat de vida pitjor de la que tenien abans. I al final, sembla que l'impacte que pugui tenir un programa d'aquesta mena està molt condicionat pel sistema fiscal del país, pel mercat laboral del país, per l'estructura social del país.

És a dir, no tenim ni idea de quin pot ser l'impacte d'aquest programa en la nostra societat. I, per tant, jo seria partidari que això estigués sotmès a un període de prova d'una duració limitada, poden ser un, dos, tres anys, en els quals hi hagi prou ductilitat per experimentar amb diferents alternatives i avaluar-les, i avaluar quin és l'impacte que pugui ser una prestació condicionada a determinades circumstàncies, amb determinada prestació de serveis, que sigui incondicional... És a dir, fer diferents proves alhora en el país de tal manera que hi hagi o hi hagués una comissió que pogués fer un seguiment de l'impacte que està tenint aquesta prestació, i, al cap d'un temps, avaluar quina és la millor de les opcions, quina és la que és més eficaç en termes de treure la gent de la pobresa, en termes de qualitat de vida d'aquesta gent, en termes de conseqüències sobre els seus fills i en termes d'ocupació, com a mínim.

I jo aquí ja ho deixaria estar.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, professor Sarasa.

Compareixences

acumulades de l'Institut Català
d'Avaluació de Polítiques Públiques
(tram. 353-00531/10 i 357-00711/10)

El senyor David Casado té la paraula. Endavant.

David Casado Marín (responsable de l'Àrea d'Operacions de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques)

Bon dia a tothom. També agrair la invitació per compareixer avui en aquesta comissió en representació d'Ivàlua, que, com saben, és un institut públic, un consorci públic format per la Generalitat, la Diputació de Barcelona i algunes institucions públiques més, que té

com a missió promoure l'avaluació de polítiques públiques a Catalunya.

I així ho hem fet en els darrers anys generant recursos, fent formació i també avaluant polítiques públiques diverses. Una d'elles ha estat la renda mínima d'inserció en dues ocasions, el 2009 i el 2011, de les quals vaig ser el responsable, i és en virtut d'aquest bagatge acumulat, fruit d'aquestes avaluacions, que comparec avui aquí.

Aquest bagatge és útil a efectes del que s'està discutint en aquesta proposta de llei, perquè, malgrat el que diu la denominació de la proposta de llei de «renda garantida de ciutadania», la part «de ciutadania» pot conduir a equívoc, en el sentit que tradicionalment les rendes de ciutadania són rendes bàsiques, no?, associades a una total incondicionalitat de la prestació econòmica. La sorpresa, quan vaig llegir l'articulat de la proposta de llei, és que clarament és un programa de garantia de rendes convencional, condicionat, no?, a tenir uns ingressos inferiors a un determinat llindar, i només per a aquestes persones s'implementa la prestació, que és exactament com són tots els programes de rendes garantides que hi ha arreu del món, inclosa la renda mínima d'inserció actualment vigent a Catalunya. És des d'aquesta perspectiva, llavors, que podré aportar algunes reflexions potser d'interès a efectes de la posterior implementació d'aquesta llei.

Vagi per endavant que no tractaré la qüestió de l'impacte pressupostari d'aquesta llei perquè no hi hem treballat fins al moment; llavors, no tinc elements per poder-ho jutjar. Però, en qualsevol cas, comparteixo els comentaris d'en Sebastià en el sentit que en algun moment caldria començar a valorar alternatives diferents d'implementació d'aquesta llei i veure quins són els seus possibles impactes pressupostaris i, per descomptat, com esmentaré al final, també els seus impactes sobre allò que ens ha de preocupar en darrera instància, que és combatre la pobresa i altres qüestions de les llars catalanes.

En aquest sentit, per tant, les meves valoracions seguiran els punts que ja vam tractar en avaluacions prèvies i, en particular, m'agradaria destacar tres qüestions. Una és la relacionada amb les condicions d'accés i la cobertura que ofereix aquesta proposta de renda garantida de ciutadania; l'altra té a veure amb la quantia de les prestacions des del punt de vista de la seva suficiència, i també en el sentit dels desincentius laborals que pot generar aquesta prestació –que ja apuntava en Sebastià en la seva exposició–; i, finalment, el repte de l'activació laboral dels perceptors d'aquest tipus de rendes, que també és una qüestió a considerar.

Començant pel primer punt, el de les condicions d'accés i la cobertura, el punt central aquí és que en un programa de garantia de rendes les condicions d'accés més importants tenen a veure amb el llindar de renda que utilitzes per determinar qui té accés a la prestació i qui no, i, en segon lloc, com computeu la renda dels individus a efectes de comparar les rendes d'aquestes persones amb el llindar en qüestió. En aquest sentit, el que cal preveure és que la proposta de llei, en la mesura en la qual augmenta el llindar, ge-

nerarà, lògicament, un increment dels potencials beneficiaris. En aquest sentit, penso que convindria reflexionar sobre l'escala d'equivalència que s'utilitza a efectes del còmput de la prestació, fixada en un 70 per cent a partir del segon membre que compon la llar de manera uniforme, i està per veure que..., es podria haver implementat potser d'una altra manera en aquest sentit, no?

Respecte a la renda mínima d'inserció, en general les condicions són més generoses. Així, la finestra temporal que s'utilitza no és de dotze mesos com a la renda mínima d'inserció, sinó de quatre mesos, per computar si es té dret o no a la prestació, no? I addicionalment a la renda mínima d'inserció, en la mesura que contempla la possibilitat que persones de més seixanta-cinc anys hi tinguin accés, doncs, cal pensar que suplementarà totes les pensions no contributives que tenen quanties actualment a l'entorn dels quatre-cents euros. Això pel que fa als possibles efectes en termes d'accés.

Però la gran pregunta és en termes de cobertura, perquè al final al que hauríem d'aspirar és a intentar cobrir situacions de necessitat. Llavors, el que no tenim massa clar és exactament quina és la població que hauríem d'intentar abastir amb aquest tipus d'intervencions. Habitualment s'utilitzen enquestes i es barregen amb dades administratives per intentar veure quina part de les llars sense ingressos estem cobrint, però, en general, barrejant fonts diverses potser no s'acaben obtenint bones estimacions en aquest sentit, no?

Jo intentaria fer un esforç, ara que estem discutint aquestes qüestions, per millorar les bases d'informació que utilitzem per pronunciar-nos sobre aquestes coses, començar a utilitzar dades administratives de caràcter tributari per fer aquests exercicis o altres fonts d'informació que puguin ser d'interès, i poder saber exactament quanta gent tindria dret a accedir a aquestes prestacions. Veure si realment després tot-hom les demana, perquè allà on s'han fet estudis es descobreix que els percentatges de sollicitud no són ni molt menys del 100 per cent, i ens hauria de preocupar aquest col·lectiu que potser no ho demana. Veure també quant sensible és l'instrument, la intervenció, els paràmetres que utilitzem, quin horitzó temporal de renda fem servir, com considerem el patrimoni. Tot això té efectes en els impactes de la prestació i els hauríem de considerar *ex ante*, per dir-ho així, abans de promoure una configuració concreta d'aquesta llei.

Una segona qüestió important, una segona dimensió, té a veure amb la quantia pròpiament de les prestacions. Això és valorable des d'una doble perspectiva. En primer lloc, des del punt de vista de si aquesta renda és suficient o no per tenir o no una vida digna. En aquest sentit, el que fem és comparar-nos amb d'altres països i veure la prestació econòmica que suposa en termes d'alguna renda mitjana, o del llindar de pobresa, o similars. Sobre aquesta qüestió, l'avaluació en si hi té poc a dir, perquè al final del dia és una qüestió bàsicament normativa, exactament que és el que estem cobrint respecte als estàndards d'una determinada societat, i, per tant, no hi entraré.

Però sí que entraré en una segona qüestió, que apuntava el Sebastià Sarasa, que és: un programa de rendes garantides, en la mesura en què dóna una renda a qualsevol persona que satisfaci el fet de tenir uns recursos inferiors a aquest llindar, potencialment pot generar desincentius a intentar sortir d'aquesta situació de manca de recursos. I, en aquest sentit, hi ha un segon objectiu de qualsevol renda garantida: que, a més de protegir econòmicament la gent que no té recursos, hauria de posar mitjans per sortir d'aquesta situació. És a dir, profunditzar en les causes que generen aquesta manca d'ingressos i posar-hi els elements necessaris.

I, en aquest sentit, haurem de tenir present que hem de fer per fer atractiu el fet de trobar una feina. La qüestió, de fet, dels desincentius laborals d'aquest tipus de programes ha centrat una part molt important de la investigació social d'aquest tipus d'estructures en els darrers anys, i els resultats són molt variats. Es detecta, generalment, l'existència de desincentius laborals. I els esquemes que intenten generar una major participació laboral, doncs, alguns funcionen i alguns altres no funcionen tant. En aquest sentit, la proposta no fa cap esment del potencial desincentiu laboral d'una prestació econòmica d'aquestes característiques, i crec que valdria la pena en aquesta fase començar a pensar en aquests possibles mecanismes o dissenys per fer atractiu el fet de treballar. Perquè actualment el que..., la configuració per la qual s'opta imposa un tipus del 100 per cent: si trobes una feina, automàticament perds la totalitat de la prestació. I cal preveure que això generarà desincentius laborals de manera clara.

I, finalment, la tercera dimensió sobre la qual caldria reflexionar és: fins i tot en el cas que fóssim capaços de dissenyar un esquema que no generés desincentius laborals de cap tipus, una part substancial de la gent que es convertirà en perceptora d'una renda garantida d'aquestes característiques té barreres addicionals als mers incentius econòmics per trobar una feina –ho apuntava el Sebastià anteriorment. I, en aquest sentit, la gran pregunta és quin tipus de mesures hauríem d'aplicar per aconseguir que aquestes persones intentin guanyar la seva suficiència econòmica mitjançant una feina. I, en aquest sentit, el cert és que hauríem d'abordar dues qüestions.

La primera és quin col·lectiu en particular és potencialment activable. Com mesurem quines persones estan en disposició, a partir d'algun tipus de mesures, d'eventualment trobar una feina, perquè hi haurà gent que no hi estarà en disposició en absolut i haurem de reconèixer que la nostra intervenció el que busca és simplement protegir-les econòmicament, no? Primer repte, per tant, com mesurar aquesta ocupabilitat i ser candidat a rebre mesures.

Segon repte, quines mesures en particular convé aplicar. I, en aquest sentit, una gran assignatura pendent en el nostre país és saber exactament quines mesures hem de donar a les diferents persones de la renda mínima d'inserció per trobar una feina; en alguns casos serà formació, en d'altres serà simplement ajudar-los a buscar més eficientment una feina, en d'altres ocasions, una feina protegida, però no sabem en quines

ocasions (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) convé fer unes coses o unes altres, no? I, en aquest sentit, l'evidència internacional dóna pistes, però en el fons dóna pistes aplicables al context on han estat provades aquestes mesures. Llavors, necessàriament haurem de començar a intentar avaluar l'efectivitat relativa de diferents tipus d'intervencions. Només d'aquesta manera serem capaços de donar a cadascú allò que el pugui ajudar més.

Recapitulant, i a la vista que he exhaurit el temps de la meva intervenció, la renda garantida de ciutadania, des de la meua perspectiva, suposa un increment de la generositat del sistema, en línia amb un programa de garantia de rendes més consolidat, i, com qualsevol programa de garantia de rendes, presenta reptes importants a efectes del seu disseny. Un seria –dels que he apuntat– com mesurar l'ocupabilitat de les persones –potencial– i quin tipus de mesures efectives acabar aplicant, i l'altre gran repte és com fer econòmicament atractiva l'obtenció d'ingressos salarials per part d'aquestes persones.

En ambdós casos, com assenyalava en Sebastià, faríem bé d'aprendre d'altres països del nostre entorn, també en la part d'implementació de les polítiques, i donar-nos un temps per assajar diferents configuracions, mirar d'avaluar les bondats d'esquemes alternatius i acabar triant aquells que, com deia el Sebastià, impactessin de manera clara sobre allò que ens hauria de preocupar en darrera instància, que és la pobresa de les llars, la seva ocupació o el benestar de totes aquestes persones.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El president

Moltes gràcies, senyor Casado. És el torn dels grups parlamentaris i jo els hauria de pregar, atenent l'agenda que tenim avui, que és molt àmplia, que mirin de ser el màxim de concrets en les seves aportacions i preguntes, perquè, si no, destrossarem l'ordre del dia i no ens anirà bé a ningú, ni tan sols als compareixents –si és que s'estan esperant, etcètera.

Començaríem amb el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. En el seu nom, pren la paraula el senyor Oriol Amorós, per un temps de tres minuts.

Oriol Amorós i March

Gràcies, senyor president. Gràcies, compareixents. En primer lloc, demanar-los disculpes. Estava atenent un grup que havia vingut a visitar el Parlament, i, precisament, han fet moltes preguntes referides a aquest procediment. En tot cas, llegiré la intervenció del senyor Sarasa en les transcripcions que sí que rebem i que, francament, tinc molt interès de llegir. Per tant, seré molt breu.

La primera pregunta és: per a vostès, quins referents internacionals seria interessant de conèixer i seguir? Per exemple, quina opinió els mereix el sistema de rendes de França, que ha fet una reflexió al voltant

d'alguns dels problemes que aquí s'han esmentat i, finalment, han acabat optant per un sistema que té unes rendes bàsiques, no?, d'última garantia, però després també té uns complements salarials. Jo crec que aquesta és una... Em sembla que en diuen la «renda de solidaritat activa» o «renda social d'activació», o una cosa així. Però altres referents; he esmentat França, aquest n'és un.

I després, els dos grans quès de la ILP, per nosaltres..., per una banda, és l'impacte pressupostari. Aquí, com sabeu, hi ha una certa confusió de qui fa què en l'Estat de les autonomies –per això alguns volem canviar-lo per una cosa més clara. Però hi ha un perill, no?, que la Generalitat acabi assumint coses que potser s'haurien de fer des d'una altra banda, i que a una altra banda, doncs, ja li vagi bé, d'anar... Per tant, aquí, la diferència, a vegades, entre la PIRMI i el programa Prepara o la RAI, no?, francament... Hi ha un sistema de rendes poc endreçat. Per tant, una forma de minorar l'impacte pressupostari seria millorar l'eficiència de les actuacions de les administracions; entre elles i dins d'elles, perquè hi ha un grapat de rendes dins dels ministeris, i hi ha un grapat de rendes dins de la mateixa Generalitat. I, per tant, de quina forma creuen vostès que podrien, a partir de l'endreça de les diferents polítiques de rendes que hi han avui vigents, tenir una actuació més efectiva i menys desendreçada que la que tenim.

I la tercera qüestió..., bé, perdó, la segona, dins de les qüestions de la ILP que creiem que s'han de reflexionar, és la qüestió dels incentius, que, pel tros que he sentit de la seva intervenció, doncs, coincideixo molt amb el senyor Casado. Potser hauríem de trobar sistemes d'incentius que funcionessin no d'una forma només coercitiva..., evidentment, sempre ha d'haver-hi un punt coercitiu, però no només coercitiu, sinó des del punt de vista de l'interès objectiu del beneficiari. I aquests sistemes potser tindrien a veure amb dues coses.

Una, que els programes d'inserció no siguin obligatoris com ara, que acabem fent la mateixa medicina per a malalts molt diferents –per dir-ho..., si se'm permet el símil, eh?–, i més amb els perfils de nova pobresa..., sinó amb programes d'inserció que fossin voluntaris i que, aleshores, doncs, s'agafessin només amb ganes de ser utilitzats i amb ganes de tenir-hi èxit; i, per tant, ser molt més eficients amb els recursos que destinem a aquests programes d'inserció. I, després, amb un sistema gradual de pas de la situació de dependència de l'ajuda a la situació d'independència del treball, un (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) sistema gradual de complements salarials, de forma que l'interès de treballar fos..., l'incentiu fos una qüestió, també, de lògica d'actor racional econòmic.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. És el torn del Grup Parlamentari Socialista, i en el seu nom pren la paraula la diputada Eva Granados. Endavant.

Eva Granados Galiano

Gràcies, president. També per agrair als compareixents les seves intervencions i reflexions. Tres minuts és molt poc temps; per tant, fer una reflexió i després una sèrie de preguntes.

És evident que les lleis es fan en un temps i en un espai, i que la situació socioeconòmica del país és la que és ara, que la situació d'atur estructural i del creixement de l'atur, doncs, ha estat molt gran, i, per tant, ens plantejem una revisió d'una llei, d'una norma, en un moment dramàtic del mercat laboral, i que això ho marca tot, no? Per tant, les preguntes que els faré no són en termes teòrics, sinó ara, no?, que estem amb unes taxes d'atur, doncs, com les que tenim.

També, que hi ha hagut grans contrareformes de baixes de cobertura. Vull dir, la prestació per desocupació, tant la contributiva com la no contributiva, també està amb unes taxes de cobertura històricament baixes, i, per tant, que també hauríem de pensar que en una situació més normal això no hauria de ser així. I, també, que les rendes autonòmiques..., en aquest cas la nostra, que és la renda mínima d'inserció i és l'instrument que està operant en aquests moments, també ha tingut una rebaixa de cobertura molt important. I que les altres ajudes, les altres prestacions econòmiques de caràcter social, doncs, també estan en hores baixes.

I, per tant, aquesta llei arriba en un moment en què hi ha un replantejament de tot, i un moment d'ingressos públics també a la baixa, i és aquí on aquest Parlament ha de fer una proposta i intentar aprovar una reforma que ve d'una ILP –per tant, és una iniciativa ciutadana, el text que vostès han llegit i sobre el qual..., han comentat.

El debat que tenim nosaltres, com a grup parlamentari –i els trasllado la pregunta, a veure què n'opinen–, és que tenim una via que és fer una renda mínima reforçada –que el David Casado, no?, quan feia la descripció de l'instrument..., sembla que s'assemblaria a això–, o anar cap a una renda amb doble dret: una part garantida incondicionada d'ingrés per a aquestes..., potser per a aquest col·lectiu que el senyor Sarasa deia que difícilment podran trobar feina, i que el senyor Casado deia que quins instruments podríem adreçar a aquest col·lectiu, perquè estan en un estadi previ a l'ocupabilitat, no? I, per tant, un dret garantit d'aquesta característica, i després un altre, que seria aquest accés a itineraris personalitzats d'inserció sociolaboral, no?: serveis socials, salut, habitatge, ocupació i el que calgui. Per tant, la pregunta és aquesta: en aquests moments, en la situació actual, quina seria la seva aposta, des del seu coneixement.

La segona. El senyor Casado és molt conegut de l'instrument de la renda mínima d'inserció, ha fet dues avaluacions en dos moments, no?, del programa. A mi m'agradaria que pogués aprofundir una mica, en la seva intervenció, en les conclusions d'aquestes avaluacions pel que fa a la inserció sociolaboral i pel que fa a l'èxit del programa de la sortida, de la capacitat que tenen aquestes rendes.

Una altra pregunta. També, aquest instrument que hem de generar, des d'on creuen que s'ha de gestionar? Vull dir, això abans era un tema de serveis socials. Quan parles amb els professionals de serveis socials, et diuen que ells no estan per controlar, i és així. Per tant, si això s'ha de fer des de les oficines de treball o s'ha de fer, no ho sé, des d'una agència tributària. Des d'on s'ha de fer, aquest instrument.

I, per últim, tenia una altra pregunta..., sí. Pel que fa als incentius laborals, m'interessa molt saber quina és la seva opinió, que poguessin aprofundir –tots dos han tractat el tema, nosaltres creiem que és molt important– en l'eix de l'ocupabilitat, i, per tant, per on podem apuntar per aquí.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari Popular de Catalunya, i en el seu nom pren la paraula el diputat Rafa López. Endavant.

Rafael López i Rueda

Gràcies, senyor president. També, com deia la diputada socialista, tres minuts són molt pocs per parlar del tema. És un tema, jo crec, que ens fa altres reflexions, no només la reflexió de la renda que estem parlant.

Per anar molt ràpid, i per parlar d'alguns temes importants que vostès han comentat, aquesta renda s'ha d'inserir dintre dels serveis socials. Veuen que la inserció, tal com està plantejada, té una lògica? És a dir, podem entendre la implementació de renda, com s'implementa, sense reconsiderar les altres prestacions que es donen?

Ho dic perquè la introducció de la renda, amb un cost important, significa que hauríem d'endregar també l'amalgama burocràtica que tenim de prestacions socials actualment, i donar-li també un cert sentit en aquest sentit, valgui la redundància; perquè, si no, ens podríem trobar, doncs, que el que fem, amb el sistema de serveis socials –i és una reflexió molt dirigida a l'avaluació de l'impacte i a l'avaluació dels nostres serveis socials–, és..., fins a quin punt no estem fent polítiques públiques sense considerar, doncs, la lògica global del sistema i cap a on volem anar, en aquesta lògica global del sistema. Jo crec que és un tema important. En aquest sentit, tenim moltes mesures –s'ha comentat–, altres mesures importants, que no només són d'abast autonòmic; per exemple, la PNC, la prestació no contributiva, que se l'ha de dotar d'un sentit –a les dues.

Després, un tema..., es parla de l'activació, i n'hem parlat tota l'estona. No s'ha utilitzat la paraula, però parlem tota l'estona de l'activació com a fonament del sistema de les rendes mínimes. Aquest és el debat etern que es fa dintre de les rendes sobre rendes de *workfare* i de *welfare*. En aquest sentit, quina és la... Ja sé que han comentat, doncs, que no hi ha una resposta a l'avaluació internacional. És cert: moltes vegades ens posem a copiar altres polítiques públiques

sense considerar l'especificitat de la societat on s'apliquen. Recentment escoltàvem, doncs, que algú ho volia construir a Espanya com si fos Dinamarca, quan les estructures socials, econòmiques, culturals, no són exactament les mateixes. I, per tant, quan parlem dels sistemes *workfare* i *welfare*, vostès cap a on anirien; quina és, per a vostès, la solució en el sistema.

Després, els perfils. A mi em preocupa que no es parli dels diferents perfils de pobresa. S'ha parlat aquí: no només estem dirigits a un mateix perfil. És a dir, no totes les pobreses, considerades com una eina estadística simplement –és a dir, considerar la pobresa de forma estadística–, tenen les mateixes causes ni poden tenir el mateix resultat. A mi em preocupa que aquesta llei oblida, doncs, aquests itineraris que s'han de construir per fer diferents activacions. Hi ha gent que no podem activar de forma efectiva, ho sabem –és potser aquesta pobresa estructural que tenim a casa nostra, eh?–, però hi ha gent que sí que podem..., i cap aquí hem d'anar.

Després, el tema de les polítiques socials. A mi em preocupa..., quan mirem l'anàlisi de les polítiques socials –i va dirigida a tots dos, perquè tots dos n'han parlat–, jo recordo, quan llegíem Goldthorpe, per exemple, que fa una anàlisi molt interessant –jo crec– en el seu darrer llibre sobre la mobilitat laboral intrageneracional i intergeneracional, sobretot comparant, doncs, les diferents teories de classificació social, tant de Sørensen com de Grusky, i un dels temes importants –amb això acabo–..., ell parlava de transmissió intergeneracional i intrageneracional, i parlava dels efectes. Aquí veiem que la transmissió intergeneracional de la pobresa és important, i que la mobilitat intralaboral, comparada amb la mobilitat intergeneracional, doncs..., rau en el problema del que volem construir aquí.

I, per tant, un dels problemes que tenim, sobretot, és: el nostre sistema de protecció social, afavoreix o no afavoreix? Perquè una de les coses que veiem, per exemple, és que, després de les transferències socials –jo no parlo de les «transferències de rendes»–, encara tenim una reducció de la pobresa molt més petita que altres parts de l'Estat, o que altres parts de la Unió Europea. I, per tant, això vol dir que no és tan efectiu, el nostre sistema de serveis socials. I, per tant, és un tema que jo crec que és important, a l'hora de fer l'anàlisi de les polítiques públiques.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, diputat. És el torn del Grup Parlamentari d'Iniciativa - Esquerra Unida, i en el seu nom pren la paraula la diputada Laura Massana. Endavant.

Laura Massana Mas

Moltes gràcies, president. També, moltes gràcies al senyor Sarasa i al senyor Casado. Esperem seguir-los escoltant després d'aquests tres minuts que tenim cadascú, perquè puguin, també, ampliar...

Miri, nosaltres l'hem recolzat i formem part..., hem estat a la comissió promotora, hem recollit signatures, i, de fet, la dúiem en el programa a les eleccions. Desencadenant: el que s'ha fet amb la renda mínima. És el desencadenant que fa que no valgui només el 25.2 de l'Estatut, que és el que parla de persones fora del marc laboral, sinó que Catalunya..., els catalans i les catalanes, vaja, tenen el dret de tenir una prestació que els mantingui en una vida digna, per dir-ho d'alguna manera ràpida. Això és el que a nosaltres ens motiva i ens impulsa a fer-ho.

La desigualtat ha arribat a unes taxes..., ja no la pobresa, la desigualtat. Nosaltres entenem que la renda és factible mentre a Catalunya hi hagi persones que tenen més d'1 milió d'euros de renda. És a dir, a Catalunya hi ha gent que passa gana, però els supermercats estan plens. Aquí hi ha un decalatge. Això només es substitueix amb polítiques i –ho deia el senyor Sarasa– també amb pressupostos.

Jo comparteixo que la renda no pot ser única, i aquí ve una de les primeres preguntes. Nosaltres també vam presentar una llei, que li'n dèiem «del mínim vital garantit», que era que ens hem d'atorgar drets, i hem de fer que les bonificacions a la riquesa passin a ser, diríem, solidaritat en el moment de desigualtat. És a dir, dret a l'habitatge, dret a l'alimentació, dret als subministraments bàsics, i l'altra pota seria aquesta renda bàsica.

I comparteixo –i aquí voldria, també, una ampliació per part de tots dos–..., jo crec que els serveis socials han d'anar en la línia del que..., per al que estan pensats, que és per a, realment, les persones amb exclusió social –com havien estat entesos fins ara– i per ajudar a l'apoderament d'aquestes persones, que és el que era fins ara. És a dir, persones, col·lectius, vulnerables. Ara som tots vulnerables, per aquestes polítiques. Per tant, hem de reforçar els serveis socials, i que als treballadors i les treballadores socials no els passi el que els està passant ara, que estan atenant la pobresa, i aquesta no era la funció dels serveis socials. Crec que l'hem de retornar i repensar-la molt, eh? Ha d'haver-hi més –això també és una opinió, a veure com la veuen–, diríem, participació de moviments, d'entitats, en aquest context. És a dir, més cooperació, més col·laboració, més empoderament ciutadà.

Jo no comparteixo la qüestió d'aquesta contradicció en el sentit d'incentivar via formació. Crec que ha d'haver-hi formació, que el Govern de Catalunya l'ha retallada –Madrid també, però Catalunya no hi ha posat ni un duro, després de molts anys. No sé com ho veuen, això. Em sembla fonamental, perquè jo crec que la formació va per a una cosa, i la pobresa sobre la qual vol treballar la renda és una altra. És a dir, perquè hi ha moltes persones formadíssimes que no troben feina, perquè el que no hi ha són llocs de treball. I per això la renda jo crec que és més àmplia que el que toca la renda mínima. És fer que aquesta emergència social... Per nosaltres, en definitiva, és fer que..., com volem viure a Catalunya, és a dir, amb quins mínims estàndards.

I aquesta desincentivació a la feina jo no la veig, i els explico per què; però, si volen, m'ho amplien i m'ho

requestionen, eh?, perquè per això estem, per escoltar i per aprendre, per poder-nos desaprendre, per dir-ho d'alguna manera. Però jo crec que és al revés. Crec que pot fer una funció claríssima d'impedir salaris tan baixos. És a dir, si tu, en el teu país, a les teves persones, les apoderes a través de, diríem, un mínim, el que farà (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) és que qui contracti, aquest mínim, doncs, l'hagi d'apujar, senzillament. És una forma, també, diríem..., per això a la dreta li preocupa tant.

M'han quedat moltes preguntes per fer. Al senyor Casado, totes les qüestions, diríem, de quin impacte està tenint en la creació de pobresa aquesta renda mínima retallada en tots els aspectes. I sabem, per un informe del síndic, que van quedar, només el 2011 ja, deu mil nens en situació de pobresa. Com ha anat augmentant.

Tindria més preguntes, eh? Quantes persones hi ha que ja han passat els cinc mesos, què està passant, doncs, amb les persones que no poden cobrar renda mínima perquè cobren ajuts a l'habitatge. És a dir, aquesta qüestió que deia el senyor Casado que hi hauria d'haver un sistema..., que si perds la feina, perds la prestació. Per què no s'ha fet amb la renda mínima? Per què no es manté la renda mínima a qui ha trobat una feina en precari? Per què se li exigeix això a la renda garantida i no se li està exigint a la renda mínima d'inserció, quan també seria una qüestió correcta, no? Ajudaria i hi col·laboraria.

I vull ampliació –m'agradaria molt– sobre com ha de ser aquest..., primera, com ha de ser aquesta avaluació, com hauria de ser una avaluació; i aquest assaig-error, també. És a dir, perquè estem parlant, al final, de necessitats i d'urgències socials de les persones. No ens podem permetre molts assajos, no ens podem permetre deixar ningú fora. M'agradaria veure..., potser canviant-hi el tipus assaig-error, no? Més aviat, potser, seria dir si vostès prioritzarien l'aplicació sobre uns col·lectius o sobre uns altres. Acabo, president.

I m'apunto a les preguntes de referents internacionals que també feia el senyor Amorós.

Gràcies.

El president

Bé, gràcies, diputada. És el torn del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, i en el seu nom pren la paraula la diputada Anna Figueras. Endavant.

Anna Figueras i Ibàñez

Moltes gràcies, president. I, evidentment, doncs, la benvinguda, tant al senyor Casado com al senyor Sarasa.

I dir-los que la veritat és que després de moltes, moltes, moltes compareixences, avui, com a mínim, hem pogut sentir no una veu crítica, perquè vostè mateix ens ha dit: «Jo sóc signant», però sí, en tot cas..., crec que també és funció de la gent que compareix que, si creu que aquest text, doncs, pot contenir errors que el que en tot cas farien és no perseguir l'objectiu, no?, so-

bretot, que és, escolti'm, arreglar d'una vegada per totes –ja que ens ho plantegen i ens ho estem plantejant– la pobresa, diguem-ne..., que, evidentment, té perfils actuals molt diferents dels que tenia, però, a més a més, aquell nucli dur que vostè deia, senyor Sarasa, que m'imagino que també deu respondre a aquella pobresa que hem tingut en èpoques de molta bonança, i que se n'anava al 18 per cent. Per tant, tenim un nucli dur importantíssim. I, en tot cas, el que ens planteja la proposició de llei, la ILP, doncs, potser no fa prou incís, no?, en aquest nucli dur, que també ens preocupa.

Ens ha quedat..., la veritat és que jo els agrairia molt la claredat, no?, perquè, a vegades, no per dir coses que no sonin prou bé, no es pot ser clar. I ens han dit avui que, de fet, doncs, l'impacte social està per veure –crec que han fet servir: «No en tenim ni idea», no?–, i després, també, que l'impacte pressupostari també està per veure. Per tant, el que sí que ha quedat clar, en tot cas, o a mi m'ha quedat clar, són aquests possibles efectes perversos que no per dir-los, no? –efectes perversos en la incentivació laboral, eh?–, no cal que hi busquem solucions, no? El mateix senyor Casado deia: «Aquest text hauria de contenir, també, com podem fer atractiu el fet de treballar i de recercar ocupació.»

El que a mi no m'ha quedat molt clar, que ho ha avançat una miqueta –i aquí la primera pregunta al senyor Casado–, és: a l'hora de fer els còmputos, vostè deia –crec, eh?, que deia– que li semblava potser excessiu l'augment del 70 per cent per cada un dels membres. Però, clar, és que estem parlant d'unitats convencionals –el text, eh? Creu que és la unitat que pot, diguem-ne, fer més just aquest tipus de renda? O hauríem de parlar d'unitats familiars, o hauríem de parlar de membres d'unitats familiars que hi tinguessin dret, o a partir de quants membres? No ho sé. Això..., sí que m'agradaria que hi incidís una miqueta.

I també ens ha quedat clar que tant l'un com l'altre deien que tot plegat requeriria un període de prova. Per què? Perquè, ben bé, no sabem l'abast, no?, ni l'impacte, tant social com pressupostari, que pot tenir el tema. Però, clar, a nosaltres el que ens demana en tot cas la ILP –moltes signatures al darrere i molta gent que ho està passant malament– és que legislem. Creuen que abans de, realment, treure'n l'aigua clara i poder legislar, hi hauria d'haver un període de prova? Jo crec que fa molts anys, eh?, que n'estem fent una, de prova –segurament, no prou encertada per a uns; segurament, en els moments que ens trobem, no suficient del tot per a molts d'altres, no?–, que és la renda mínima d'inserció.

El senyor Casado començava dient que, en tot cas, el que ens estan proposant, o el que ens han proposat, no és una renda garantida de ciutadania, sinó una renda garantida condicionada, i m'ha semblat entendre –potser ho he entès malament– que no era tan, tan, tan diferent, potser, del que ja teníem. Podríem reformar el que tenim, que és la renda mínima d'inserció, d'alguna manera, per poder oferir algun tipus de renda?

Una altra pregunta, i vaig ràpid. És veritat –i abans n'ha fet esment, no?–, tenim com una disseminació de diferents rendes, diferents ajuts, de diferents ad-

ministracions. No em posaré amb la de l'Estat, perquè jo el que vull és començar a treballar, diguem-ne, per un futur on realment puguem fer-hi front només des d'aquí, però sí que és veritat, doncs, que municipalment..., inclús el mateix Govern en té diferents, de rendes. Podríem parlar que una sola renda ens ajudaria a arreglar el problema, o no? Perquè, clar, també hem parlat de perfils molt diferents.

Tenia més preguntes. En tot cas, em sumo també que detallin, no?, quins tipus d'experiències reeixides internacionalment ens podrien servir per fer aquest període de prova.

I res més, perquè veig que no tinc temps. Aquí em quedo.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. És el torn del senyor Sarasa, per cinc minuts. (*Veus de fons.*)

Sebastià Sarasa Urdiola

Bé, començaré pel final: experiències –que això..., diversos de vostès han insistit en el tema. A veure, en concret, la de França no la conec a fons. Conec una mica més el que s'ha fet a Alemanya, que va una mica en la mateixa línia, i l'experiència de Dinamarca.

A veure, tornem al mateix. Amb independència del que pugui semblar sobre el paper, jo crec que l'important són les avaluacions d'impacte que s'hagin fet. En el cas de França, no conec quines avaluacions s'han pogut fer –no dic que no s'hagin fet, eh?, però no les conec. Sí que, en el cas de Dinamarca, se n'han fet, i són força positives, i a Alemanya hi han estudis contradictoris, no acaba de quedar clar. D'aquí que jo hagi insistit, i el David també, en el fet que aquesta proposta de llei, al moment que surti i simplement sigui efectiva, els efectes que tindrà a la nostra societat no els sabem, perquè és que depèn molt del país, de l'adequació, de com s'implementa, i, com he dit abans, del sistema fiscal, del mercat laboral que tenim, i tal. I això s'ha d'avaluar.

De cara al que la Massana em plantejava, és a dir: «I aleshores, què fer amb això?», o que vostè ha plantejat també: «És que estem rebent una pressió social», bé, no és incompatible. És a dir, hi ha una cosa d'una màxima dels que –i en això li estic agafant la paraula al David, perquè segur que ell en sap molt més que jo–..., però dels que, una mica, ens atrau el tema de l'avaluació de programes; és que moltes vegades donem per fet que un programa és bo per naturalesa perquè la intenció és bona, i no hi té res a veure. Vull dir, hi han quantitat de programes que han estat avaluats, i resulta que estan fent més mal que bé, en molts àmbits de l'Administració pública.

Llavors, hem d'avaluar quin és l'impacte d'aquesta mesura. I avaluar-la no vol dir que hagi de deixar ningú fora. És a dir, tu pots aprovar la llei, tu pots aprovar una llei que es posa en marxa, que abasta tots els ciutadans del país que es trobin en la situació que

requereix la llei per tenir dret a la prestació, però tu pots crear diferents escenaris de diferents itineraris, de diferents tipus de programa, de tal manera que tu puguis contrastar quin està sent més eficaç. A ningú li negues res, només que a un li donaràs un tipus d'estratègia d'intervenció, i amb l'altre faràs un altre tipus d'estratègia, i, si m'«apures», amb un altre, un altre. Faràs tres o quatre grups diferents, i, després, avalués quin és el resultat, i veus quina és la millor estratègia en el país en què tu vius, i amb les condicions estructurals i socials que hi han en el teu país, que no tenen per què ser les mateixes de França, ni les mateixes de Dinamarca, ni les mateixes dels Estats Units.

I tu no negues res a ningú. Que a un l'estàs obligant a fer una formació ocupacional i a l'altre no, i pugui dir: «Oh, és que és un greuge comparatiu»? No, perquè jo no sé a qui estic fent bé. No sé si t'estic fent bé a tu donant-te el curs, o te l'estic fent a tu no donant-te'l. Perquè, a veure –i això és una cosa que em plantejava molt en la meua intervenció aquí i tal–, aquest país és el que és, i la qualitat de les nostres formacions és més que dubtosa, moltes vegades, eh? I de vegades, fins i tot, si m'«apuren», la corrupció al voltant de moltes coses de formació i de polítiques d'activació també l'han de tenir en compte. Llavors, li estic fent un favor a una família, a un individu, perquè li estic fent una formació? O estic marejant la perdut, l'estic marejant a ell per no res? I això s'ha d'avaluar. I potser resulta que el que surt més assenyat és dir: «Miri, tingui set-cents euros i faci'n vostè el que vulgui, i quan el mercat de treball tiri, ja arrencarà.» Potser és això, o potser no. Fem una política activa d'ocupació amb determinats perfils per a determinats individus. La idea, una mica, seria aquesta.

Més coses, procurant anar ràpid.

Workfare, welfare. A veure, això jo crec que és tot fruit d'un debat bastant ideologitzat, en el sentit que sembla com si el *welfare* fos que et donen una prestació gratuïta a canvi de no res, i que el *workfare* és quan realment t'obliguen a una contraprestació i tal. No és cert. Als països escandinaus, el *welfare* mai va ser –perdonin l'expressió– per la patilla, eh? És a dir, hi havien contraprestacions dels usuaris d'una manera o d'una altra. Però els serveis socials controlen, eh? Això és una cosa, també, que després m'agradaria..., que això que els serveis socials diguin: «No volem controlar», no. Els serveis socials han de controlar. Per desgràcia, els agradi o no els agradi, els treballadors socials, una funció que tenen és de control social. Això és inevitable, eh?

El problema del *workfare*, que l'ha carregat, diguem-ne, de mala fama, amb raó, és quan l'objectiu prioritari ha estat que la persona s'activi en el (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) mercat laboral, no importa el cost personal que això li representi; només per estalviar pressupost públic, que aquesta persona s'insereixi en el mercat laboral. Això en el cas dels Estats Units ha estat molt ben documentat, de mares solteres, o de famílies monoparentals, que al final han..., és veritat que, estadísticament, estan inserides al mercat laboral, però la qualitat d'educació i de vida dels seus fills és nefasta, perquè aquella persona està tot el dia fora de

casa per guanyar quatre *perras*, i aquell nen està més abandonat que una altra cosa.

És a dir, el debat aquest *workfare/welfare...*, jo crec que el que hem de pensar és com activem la gent que s'insereixi en el mercat laboral, que sigui autònoma, que no sigui dependent de les prestacions públiques més que quan sigui estrictament necessari, però no els collem de tal manera que, al final, els estàs fent la vida invivable, no? Vull dir, i que té conseqüències intergeneracionals, eh?, vull dir, després el problema... És a dir, el problema és com aconseguim que els fills d'aquest nucli dur... A mi no em preocupa el nou perfil de la pobresa; no em preocupa perquè, quan arrenqui l'economia, desapareixerà. A mi em preocupa el nucli dur, el nucli dur de la pobresa, que, malgrat que arrenqui l'economia, no en sortirà, i el risc que això ho transmeti als seus fills. Llavors, aquí és on hem de ser molt curosos i intentar evitar aquesta transmissió. I això és el que hem de provar amb diferents estratègies d'intervenció, i veure quina és la que, en el nostre país, ara, en aquests moments, pot ser la més eficaç.

No ho sé, és que hi han moltes coses. Disculpin, però... (*Pausa.*) Només, perquè això, a mi, el món dels serveis socials..., hi he estat molt implicat. Jo no sóc..., jo no estic d'acord que els serveis socials s'hagin de focalitzar en la població en situació d'exclusió social. No... És que això és l'estratègia de l'estat residual, de l'estat minimalista. És a dir: «Només intervindrem amb els pobres.» Serveis socials s'han d'encarregar..., han de prestar serveis universals, han de cobrir tota la població i han d'exercir, és inevitable, una certa funció de control social. No entre els pobres: entre tota la població –entre tota la població.

Però, bé, no sé si... És que hi ha molt... Em menjaria massa de..., molt més temps que no els cinc minuts.

El president

Molt bé. Em sap greu, eh?, ser el dolent de la pel·lícula, però (*rialles*) ho he de fer, de veritat.

Senyor Casado, endavant.

David Casado Marín

(*L'orador comença a parlar sense fer ús del micròfon, motiu pel qual no n'han quedat enregistrats els primers mots.*) Disculpeu. Davant de la gran quantitat de preguntes que s'han formulat.

Començant pels temes que he tractat en la meva presentació, distingim dues coses. Un tema és el dels incentius laborals, sí? I aquí, la idea que hi ha dels incentius laborals quan dones una prestació econòmica a algú no és una qüestió d'estar-hi a favor o en contra: sorgeix. O sigui, empíricament, s'ha demostrat que això passa. No és si hi estàs a favor o en contra, és si és cert o si no ho és. I és cert –la troballa de la recerca social en aquest sentit. Llavors, la gran pregunta és: què hem de fer perquè siguin mínims, garantint la protecció econòmica de la gent que no té recursos. Aquest és el repte real que hem d'afrontar.

En aquest sentit, l'Eva Granados comentava: «Què hem après de les avaluacions prèvies en aquestes qüestions?» Sobre la qüestió dels incentius laborals, vam avaluar el complement d'inserció laboral –que estava vigent fins a l'any 2011, amb la reforma de la renda mínima d'inserció–, que donava 143 euros a la gent que trobava una feina, eren complementables amb els ingressos salarials, i els resultats van ser que era una mesura inefectiva en aquest sentit. O sigui, no aconseguia incrementar el grau d'inserció laboral. La gran pregunta és: per què no? Potser és per la insuficiència de la quantia, potser perquè s'aplicava només a gent que igualment hauria trobat una feina. Aquestes són les preguntes que hem de mirar de respondre en el disseny fi de la nostra intervenció, que és del que es tracta.

Referents sobre aquesta qüestió variats. Una experiència al Canadà molt interessant, que és el Self-Sufficiency Project, que va analitzar experimentalment durant tres anys els efectes d'un esquema d'incentius laborals que complementava els ingressos salarials durant tres anys en perceptors de rendes mínimes. La gran troballa és que era efectiu, aconseguia incrementar la sortida del *welfare* dels perceptors; que, a més, estalviava recursos al sector públic –estalviaves més, no?, de les prestacions que deixaves de donar, gràcies al complement salarial que donaves. Vull dir, és un referent interessant, estudiar els seus detalls.

Sobre el cas francès. El conec relativament menys. Les reformes són també relativament recents, i tenen el problema que es van implementar d'una per totes, sí?, suposo que per les urgències del moment. Llavors, les valoracions que s'han fet són avaluacions que són de caràcter teòric, són models que prediuen una resposta dels individus davant d'aquest tipus d'incentius, no? I els models prediuen respostes baixes. O sigui, no és massa efectiva en termes d'incentivació laboral, la renda de solidaritat i activació –que és el nom que té aquesta prestació.

Segona qüestió, sobre les mesures pròpiament d'activació laboral: què donar a la gent perquè pugui trobar una feina, no? Aquí, la pregunta del milió és..., que no en sabem res. Honestament. Què hem après de les avaluacions prèvies? Res, perquè no ho hem pogut avaluar adequadament. Perquè avaluar l'impacte d'un programa o d'una política és quelcom metodològicament complicat. Has de ser capaç de dir si els que reben aquelles mesures veuen incrementar les seves possibilitats d'inserció laboral respecte, no?, de persones molt similars que no reben aquest tipus de mesures, i respondre això no és metodològicament senzill. Fins al moment, no tenim evidència, pel nostre context, de l'efectivitat de les mesures.

Llavors, seria un bon moment per intentar posar les bases a com respondre aquest tipus de qüestions. I, en aquest sentit, una de les coses que hem après els que ens dediquem a l'avaluació és: com abans pensis en l'avaluació d'impacte de les polítiques, millor, perquè, si hi penses des del minut zero, podràs posar alguns elements en el disseny que ajudin a respondre aquesta qüestió de la seva efectivitat. I és en aquest sentit que animàvem –crec que el Sebastià i jo– els legisladors

a introduir aquest element avaluador, no?, de caràcter prospectiu, a l'hora d'implementar algunes d'aquestes intervencions.

I què en sabem, sobre l'efectivitat d'aquestes mesures? Doncs, és..., hi ha de tot. A alguns països funcionen unes coses, en d'altres no funcionen aquelles mateixes coses. En ocasions, hi ha mesures que no funcionen en absolut –això també passa. Per això és tan important tenir evidència pròpia sobre aquesta qüestió.

Ja he emfatitzat l'element de l'avaluació. Dir que, de vegades, no és privar alguna gent de rebre quelcom; és, com deia el Sebastià, seguir donant el que ja tenies i provar coses noves, no? I d'altres vegades pots explotar qüestions del disseny de la mateixa intervenció. Si tu fixes que rebran la mesura aquells que faci més de trenta-cinc mesos que reben la prestació, els que en fa trenta-quatre són un grup de comparació natural per intentar extreure alguna conclusió. O sigui, s'ha de ser imaginatiu, també, per respondre aquestes qüestions, no?

Això és el que jo he tractat. Després, l'allau de preguntes..., no em puc estar de donar alguna resposta també, si no he esgotat el temps encara.

Sobre la coordinació, incardinació i qüestions diverses que s'han plantejat. *(Veus de fons.)* Dos minuts. Un minut. *(Pausa.)* Un minut? Va. Sobre aquesta qüestió, jo crec que el gran dilema és dissenyar un sistema de protecció social que sigui prou flexible per donar la resposta més adequada i sostenible en el temps a les múltiples qüestions que tenim sobre la taula. I què vull dir amb això? Vull dir que si ja tenim un dispositiu que atén el problema de la insuficiència de recursos per a gent de més de seixanta-cinc anys, o gent que té problemes de discapacitat, mantinguem-ho. Ja tenim coberta una part de la història. Sí? I això no ho hem de barrejar amb d'altres coses. Que ho volem suplementar econòmicament? Això és una altra discussió sobre la quantia d'aquestes prestacions.

La RAI, Prepara. Cert. Això és una resposta conjuntural, que es dona en determinats moments i per a determinat moment del temps. I crec que és bo que sigui conjuntural i estigui acotat en el temps. Si la resposta que donem als problemes de no trobar feina és que entres en un sistema, no?, que cobreix il·limitadament la teva situació, els desincentius poden ser grans, i hem de ser molt curosos d'utilitzar aquest instrument, la renda garantida, per donar resposta a problemes d'ocupabilitat que poden ser conjunturals. O sigui, val més la pena allargar Prepara sis mesos més, com es va fent constantment, que no pas integrar-los en un esquema que, en principi, és atemporal en el temps –o és, almenys, el meu parer sobre aquesta qüestió. Si la renda mínima d'inserció és el germen que pot donar lloc a això, per què no? Al final, si ho mires, les condicions que hi ha d'accés són similars, millorades. En el fons, podríem reflexionar sobre possibles modificacions d'aquest esquema, no?

Els problemes de coordinació amb altres nivells de govern: això és el nostre mal. Però no només amb el Govern central, no?, també amb les autoritats locals. Vull dir, això, hauríem de fer un esforç per intentar...

no suprimir-ho tot o centralitzar-ho tot: intentar tenir algun tipus d'esquema més adequat.

El president

Molt bé. Doncs, moltes gràcies. Volia preguntar si havia arribat –veig un dels següents compareixents– la gent de la Fedaia. *(Pausa.)* No ha arribat? *(Pausa.)* No ha arribat.

Jo no sé si al senyor Sarasa li quedava alguna cosa per dir que volgués expressament dir, atès que ens queden dos o tres minutets i els podríem usar, o si realment considereu que ja... *(Veus de fons.)* Ja? *(Veus de fons.)* Molt bé.

Doncs, a dos quarts en punt, que és l'hora que teníem prevista per a la següent compareixença, els pregaria a tots els diputats que estiguessin aquí. Ara tenim, diguem-ne... *(Veus de fons.)* Dos quarts en punt. Ara tenim deu minuts per fer una mica de pati, eh? *(Rialles.)* Vinga.

La sessió se suspèn a les onze del matí i catorze minuts i es reprèn a dos quarts de dotze del migdia i quatre minuts.

El president

Doncs, comencem aquesta segona tongada de compareixents, en aquest dia que dediquem a la ILP de la renda garantida de ciutadania.

Compareixença

d'una representació de la Federació d'Entitats d'Atenció i Educació a la Infància i a l'Adolescència amb relació a la Proposició de Llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00523/10)

Ho fem donant la benvinguda a la senyora Sònia Martínez, directora de la Federació d'Entitats d'Atenció i Educació a la Infància i a l'Adolescència, la Fedaia, que ve acompanyada del senyor Paco Estellés, que n'és el vicepresident. També donem la benvinguda al senyor David Casassas, en representació de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya, i, finalment, al senyor Albert Arnau, que és el president de la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya, la Favibc.

Començarem amb la senyora Sònia Martínez i el senyor Paco Estellés. Tenen una intervenció de deu minuts. Endavant.

Sònia Martínez Marfil (directora de la Federació d'Entitats d'Atenció i Educació a la Infància i a l'Adolescència)

Senyor president, senyors i senyores diputats, primer de tot, vull expressar el nostre sincer agraïment per haver estat convocats a comparèixer davant de la Comissió de Benestar, Família i Immigració del Parla-

ment de Catalunya, de la qual vostès formen part. És una satisfacció per a la Fedaià ser convidats a opinar davant dels representants dels ciutadans de Catalunya sobre la Proposició de llei de renda garantida de ciutadania.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Espanya i Catalunya, com ja saben, tenen una alta taxa de pobresa infantil, que s'arrossega de forma endèmica. Al mateix temps, presenten una de les taxes més baixes d'inversió en polítiques d'infància i família. Si Espanya i Catalunya inverteixen menys que la mitjana dels seus veïns europeus en infància i família, què estem deixant de fer?

Aquesta situació és insostenible, no només èticament, sinó també econòmicament, ja que genera costos que comprometen el creixement de l'economia futura. La inversió no ha d'estar supeditada a la pressió de l'emergència social. El respecte de la dignitat humana és un valor fonamental de la nostra societat. Les administracions públiques, les institucions, els agents socials i la societat civil en general han de protegir els drets de la infància lluitant contra l'exclusió social i la discriminació, i promoure la justícia i la protecció social.

Els infants corren major risc de pobresa o exclusió social que la població en general. Els nens que creixen en la pobresa o l'exclusió social tenen menys possibilitats que els seus coetanis més afavorits de tenir un bon rendiment escolar, de gaudir d'una bona salut i aprofitar tot el seu potencial en fases posteriors de la seva vida. Evitar que es transmetin els desavantatges entre generacions és una inversió crucial per al futur de la nostra societat, per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, i presenta beneficis a llarg termini per a la infància, l'economia i la societat en el seu conjunt.

La intervenció primerenca i la prevenció són essencials per elaborar polítiques més eficaces i eficients, ja que la despesa pública dedicada a les conseqüències de la pobresa i l'exclusió social dels nens sol ser superior al necessari per invertir en una edat primerenca. Corregir els desavantatges en els primers anys de vida és una forma important de redoblar esforços per abordar la pobresa i l'exclusió social en general. La prevenció més eficaç s'aconsegueix mitjançant estratègies integrades que combinin l'ajuda als pares perquè accedeixin al mercat de treball amb un suport a la renda adequat i un accés a serveis essencials per al futur dels nens, com els relacionats amb l'educació preescolar de qualitat, la salut, l'habitatge i els ajuts socials, així com oportunitats per participar i fer valdre els seus drets. Les estratègies que han tingut més èxit per abordar la pobresa infantil han demostrat que són les sustentades en polítiques destinades a millorar el benestar de tots els nens, tenint molt en compte, al mateix temps, els nens que es troben en situacions particularment vulnerables.

Ens trobem que els grups d'edat inferiors als divuit anys presenten un nivell mitjà d'ingressos per sota de la mitjana de la població espanyola. Així mateix, els

indicadors de llars amb nens en relació amb les sense nens ofereix un panorama similar. Els mínims familiars i les desgravacions fiscals estatals i autonòmiques no tenen un efecte rellevant en la reducció de la pobresa, ja que una part important de les llars que es situen per sota del llindar estan exemptes de tributar l'impost, i no afecten, per tant, els més pobres.

Les polítiques que més contribueixen a reduir la pobresa són les prestacions socials en general. D'aquestes, les que no tenen condicions de renda, o universals, juguen un paper més important, ja que contribueixen més a reduir la pobresa infantil que les condicionades per renda. Els infants que viuen en les llars més vulnerables no reben eficients prestacions per permetre que la seva taxa de pobresa es redueixi en major proporció. En aquestes situacions, les prestacions condicionades per la renda, tot i que alleugereixen significativament la intensitat de la pobresa infantil més extrema..., la baixa quantia concedida no permet efectes més determinants.

Amb tot això, poden observar unes dades, extretes de l'INE, de l'enquesta de condicions de vida, en la qual la primera gràfica, la taxa de risc de pobresa segons activitat..., es pot veure que el fet d'estar desocupat incrementa molt la taxa de risc de pobresa, per contra, per exemple, dels jubilats, fet que demostra també que les transferències que rep aquest grup de població són efectives per reduir la pobresa. En l'altra gràfica, la taxa de risc de pobresa segons tipus de llar, podem observar que les famílies monoparentals o amb fills són les que tenen l'índex de pobresa més elevat, així com a l'última gràfica, la taxa de risc de pobresa per edat i sexe, es poden observar de nou –dades que ja hem sentit en altres ocasions– que els menors de setze anys tenen la taxa de risc de pobresa més elevada.

Aquestes dades el que ens donen és unes conclusions, que són que la destrucció massiva de llocs de treball ha deixat milers de famílies i infants exposats a una situació de precarietat; que tenir nens representa per a les famílies un factor d'empobriment, sobretot si les polítiques de transferències de l'Estat no compensen el cost que representa la cria dels fills. Per aquest motiu, els infants estan sobrerrepresentats entre els pobres. És a dir, la taxa de pobresa en els infants és més alta que la taxa de pobresa general. Això no succeeix, per exemple, a Suècia, ni a Dinamarca, ni a Finlàndia.

Les transferències monetàries tenen una escassa capacitat per reduir la pobresa infantil. En canvi, moltes gràfiques i estudis demostren que sí que s'aconsegueix reduir notablement aquesta taxa en el cas de transferències adreçades a la tercera edat, que, per exemple, passa d'un 83 per cent en el 2008, d'un 83 per cent abans de les transferències..., a reduir-se el risc de pobresa a un 27 per cent després de les transferències. En canvi, amb la infància passa d'un 29 a un 24, únicament. Això són dades del 2008 de l'INE, de l'enquesta de condicions de vida.

En això els infants paguen les conseqüències de l'empobriment de les seves famílies, i veuen condicionat el seu desenvolupament, les seves capacitats, les seves oportunitats. En definitiva, el seu futur.

Paco Estellés Pérez (vicepresident de la Federació d'Entitats d'Atenció i Educació a la Infància i a l'Adolescència)

Nosaltres, aquesta part d'anàlisi de la realitat l'hem compartit ja amb aquest Parlament, amb unes altres idees, amb uns altres plantejaments, però vam comparar no fa gaire a la comissió parlamentària d'infància i família, i vam arribar, una mica, a la mateixa descripció de la realitat.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

En el que sí que volíem incidir avui era en com podem lluitar contra aquesta realitat des del punt de vista econòmic, no? Nosaltres portem moltes propostes a nivell tècnic, també, de com podem treballar i com podem prevenir la situació de pobresa, però avui estem parlant de la renda garantida.

Nosaltres creiem que, principalment, el que hem de fer és potenciar les polítiques adreçades a l'ocupació, perquè realment és com sortirem d'aquesta situació; però, tot i així, creiem que la renda garantida s'ha de posar en marxa, i aquesta ha de garantir uns mínims de vida digna per a les persones i les famílies, no?, que es troben en situació de pobresa, tal com expressa l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia, no? Aquesta renda garantida de ciutadania creiem que hauria de tenir en compte especialment les famílies amb infants a càrrec, i creiem que, llavors, cal tenir present el concepte de criança. O sigui, és aquesta quantitat..., el que ha de permetre, la renda garantida de ciutadania, és la criança dels fills, és poder fer front a les despeses perquè tots els nanos estiguin en igualtat de condicions davant del fet de créixer a la nostra societat.

Creiem també que la renda garantida de ciutadania, en aquest cas, sí que ha de tenir una progressivitat: no ha de ser igual per a tothom, sinó que ha de dependre del nombre de persones que hi ha a la llar. També hauria de fer que moltes de les ajudes que tenim en aquests moments a Catalunya no s'hagin de duplicar. Si estem donant una quantitat suficient per garantir la criança, potser algunes prestacions, com les de beques menjador o les beques de llibres, no caldria que es donessin, si estan incorporades en el concepte d'ajuda de renda garantida; i, a més a més, que permeti la criança.

Incorporar aquests elements voldria dir que estem parlant d'una ajuda que és de caràcter universal, o sigui, tothom hi té dret. L'únic que hem de mirar, que arribi aquella quantitat que estipulem que ha de ser bàsica, o mínima, per a una família amb un fill, o una família amb dos fills, o una família amb tres fills, no?: que aquesta quantitat ha de ser suficient perquè, si ja tenim un nucli familiar amb uns ingressos determinats..., la renda, si no és necessària perquè aquella família ja té aquests ingressos, no cal que l'apliquem, però que, si és insuficient, la complementem fins a arribar a aquella quantitat. I que aquella quantitat, hi tornem a insistir, ha de cobrir la criança. Llavors, si aconseguim identificar quin és el concepte aquest de criança i quina és la quantitat, no ens caldrà donar altres ajuts que

estem donant de forma complementària. I això és una de les coses en què nosaltres volíem insistir.

També tenim clar que, en el cas que arribar al compliment de la renda garantida sigui difícil..., donada la situació de pobresa actual, creiem que hauríem de prioritzar les famílies amb fills a càrrec, de tal manera que, bé, si haguéssim de tenir una progressivitat, primer arribéssim a aquests.

Creiem que la universalitat que ens donaria, de totes formes, no s'hauria de perdre. O sigui, nosaltres diem que la renda garantida de suport a la criança dels fills ha de tenir els mateixos criteris que la renda garantida de ciutadania. Ha de ser de caràcter familiar; que ha de ser universal, que ha de compactar totes les ajudes, que..., nosaltres diem: una quantia de cent euros al mes. Però no ho tenim, n'estem fent un càlcul. En aquests moments, estem amb un grup d'experts intentant identificar quina és la quantia necessària per a la criança. Estem agafant, a partir de dades dels mateixos centres residencials, no?, del cost d'un infant, doncs..., intentar veure, realment, què costa un infant, mantenir un infant en aquests moments en una família, per poder fer aquest càlcul econòmic. Nosaltres hem dit una quantia, però no la tenim encara clara.

I que, bé, creiem que, per arribar a la universalitat, possiblement caldria una aplicació progressiva. Ens donem un termini de cinc anys, però creiem que realment en cinc anys s'hauria d'aconseguir.

Als conceptes que nosaltres movem al voltant de la criança estarien les llars d'infants; estaria el tema de les activitats extraescolars; parlem de les colònies i sortides collectives; parlem del menjador escolar; parlem del transport escolar; parlem dels llibres, dels materials escolars, del vestuari específic, l'alimentació especial, dels materials especials d'higiene, tot el tema de bolquers; el tema de la salut preventiva i farmàcia que no està cobert per la seguretat social; parlem del tema de teràpies per a l'atenció a l'infant que no estiguin cobertes per la seguretat social. Bé, aquest és el que creiem que hauria de ser el *pack* d'allò que hauria d'incorporar el concepte de criança, que nosaltres estem fent el càlcul de veure què ens suposa això realment al mes.

Això, ja us ho diem, eh?, si dintre del concepte de renda garantida ho tenim present, és qüestió de veure-ho. Si una persona té una renda per ingressos del treball de 1.700, i diem que això són 700, doncs, lògicament, no tindrà l'ajuda. Si estem dient que l'ajuda necessària, el cost, són 700, i una persona n'està cobrant 400, doncs, li donaríem la diferència d'aquests 300 euros fins als 700 necessaris. Seria la idea que nosaltres plantejarem de com hauria d'anar la renda garantida per a famílies.

Molt bé.

Moltes gràcies.

El president

Molt bé. Moltes gràcies.

Compareixença

de Jordi Garcia Jané o d'una representació de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya amb relació a la Proposició de Llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00536/10)

Ara és el torn del senyor David Casassas, en representació de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya. Endavant.

David Casassas Marqués (representant de la Xarxa d'Economia Solidària)

Molt bé. Moltes gràcies. Vull agrair també la invitació a participar d'aquest debat que ja fa temps que dura, i que no és menor.

Com es deia, jo vinc en representació de la Xarxa d'Economia Solidària, i també de l'Observatori de Drets Econòmics Socials i Culturals, que forma part de la Xarxa d'Economia Solidària. Per tant, parlaré de drets –parlaré de drets– i d'activació social i econòmica de la ciutadania. És a dir, parlaré d'activitat econòmica, finalment, òbviament en relació amb la renda garantida ciutadana.

Per què és important aquesta proposició de llei? –em sembla a mi, o ens sembla a nosaltres. M'agradaria començar analitzant molt breument –que ningú s'espanti– el context històric global, i català també, en què tot això apareix. Aquest context no és altre que el de la ruptura dels pactes socials posteriors a la Segona Guerra Mundial, que aquí van arribar més tard. Cal analitzar, per tant, com aquesta ruptura es concreta al nostre país. I això, jo crec que els moviments socials que han promogut la ILP que ens ha portat aquí ho han vist molt clarament. Jo crec que, de fet, per això som aquí, no?, perquè hi ha gent que pateix, que analitza i que proposa.

En aquests pactes, hi havia un element vertebrador –vaig aterrant– de cert consens social. La garantia dels ingressos venia donada per la garantia de l'ocupació –masculina, òbviament–, que se suposava que no fallava i que cobria les necessitats de tota la llar. I quan l'ocupació faltava, entraven en acció polítiques de rendes extremadament focalitzades –en el nostre cas, el PIRMI, per exemple– i polítiques de formació ocupacional que se suposava –perquè és molt suposar– que conduïen a la inserció sociolaboral de les persones –en principi, conjunturalment– excloses.

Bé, sabem que avui aquest pacte ha quedat fet bocins. L'evolució dels mercats de treball, i també decisions estrictament polítiques sobre el repartiment de l'excedent de les nostres societats, és a dir, decisions sobre política econòmica i social, ens han conduït a un escenari prou conegut. Repeteixo coses que sabem, però em sembla que és important per construir la resta de l'argument: atur del 20 per cent, és a dir, una persona de cada cinc –una de cada tres, en el cas dels i les joves–; precarietat i temporalitat àmpliament esteses entre la població amb ocupació, fins al punt que estar ocupat ja no és garantia de superar el llindar de la

pobresa –és el cas dels famosos i les famoses *working poors*–; més de 250.000 llars on cap membre té ocupació, etcètera. És a dir, el pacte està trencat.

No és possible que els actuals mercats de treball –els actuals, ho repeteixo–, sota les condicions de funcionament actuals, absorbeixin el conjunt de la població, i sobretot que ho facin oferint unes condicions de vida elementalment dignes. D'aquí, per tant, la importància d'una llei per a la garantia de rendes, i la renda garantida de ciutadania –per altra banda, reconeguda per l'article 24.3 del nostre Estatut– pretén donar resposta a aquesta realitat. Jo diria, per resumir, que per tres raons.

Primer, per una qüestió de justícia. Perquè ser pobre, o treballadora precària, o treballador precari, no és el resultat de preferències individuals o de males decisions individuals. Ser pobre, viure en condicions de precarietat..., és evident que de vegades ens equivoquem, quan prenem decisions, però ser pobre, viure en condicions de precarietat, és el resultat d'una estructura social i econòmica que ens situa en posicions de vulnerabilitat i de submissió respecte a tercers. Em permeto recordar aquesta obvietat de primer de sociologia, però a vegades sembla que tot vagi de preferències individuals, i no és així. Jo crec que cap societat digna d'aquest terme –del terme «societat»– vol deixar a la cuneta totes aquelles persones que mai van optar –mai van optar– per ser pobres o precàries, però que es troben atrapades o amenaçades per la pobresa i la precarietat. És a dir, tothom té el dret o hauria de tenir el dret a una vida digna.

El mercat de treball –i això és quelcom que la gent que es dedica a la sociologia econòmica i altres disciplines ho expliquen–, en les actuals condicions de funcionament, no ens pot garantir aquesta vida digna a tothom. Per tant, plantejar la garantia d'una renda de 664 euros a tothom que no hi arribi no és cap panacea, i fins i tot jo crec que és una mesura millorable –després en parlarem–, però té tot el sentit ètic, d'entrada, del món.

Segona proposta..., en segon lloc, la proposta d'una política de garantia de rendes jo crec que no podia arribar en un millor moment, per qüestions de lògica econòmica i de foment de l'activitat. Ras i curt, dues idees ben senzilles, i breument.

Primer, garantir que tothom tingui un nivell rellevant de renda fomenta la demanda agregada. Per exemple, a través del consum –no només, però també. És un argument keynesià clàssic, diguem-ne, no? I segon –i això entronca més amb les preocupacions que tenim a la Xarxa d'Economia Social i Solidària i entorns afins–, garantir que tothom tingui un nivell rellevant de renda permet respirar, aixecar el cap d'arran de terra i buscar camins productius als quals avui hem de renunciar –avui hem de renunciar– perquè perseguim el ferro roent de l'ocupació precària i discontinua, que és l'únic tauló de salvament que tenim.

En altres termes, hi ha grans jaciments de treball, de talent, d'activitat econòmica, que queden bloquejats, que queden obstruïts, que queden sepultats per la necessitat, per la necessitat de buscar, com sigui, una feina que no existeix, o que, si existeix, sovint no ens ga-

ranteix l'existència, i menys en condicions de dignitat. En canvi, no són pocs ni poques –i ara estic pensant, per exemple, en la figura del sociòleg aquest nord-americà que es diu Erik Olin Wright, que va estar a Barcelona la setmana passada, que ho diu– els qui han presentat les polítiques de garantia de rendes com una forma d'aturar aquesta trampa de la precarietat, de donar oxigen, i de fer de palanca de mobilització de nova activitat econòmica més lliure, més nostra, en el marc, per exemple –per exemple–, de cooperatives; i no només de cooperatives, però també de cooperatives. És a dir, la necessitat d'acceptar a corre-cuita «allò que se'ns ofereix», amb totes les cometes, al mercat de treball, quan se'ns ofereix, desactiva creativitat, capacitat d'explorar camins propis, d'explorar relacions socials noves... En resum, esmicola –esmicola– teixit productiu. És esmicolar teixit econòmic.

L'actual estructura socioeconòmica del nostre país, en aquest sentit, destrueix –del nostre país i de molts altres– teixit econòmic. En canvi, un sòl de renda, una base de renda, ens alça, ens eleva a l'espai on potser podem engegar tota mena de projectes productius i reproductius –això és important dir-ho, també– propis. Individualment, i també de forma col·lectiva.

Un incís en relació amb tot això –i vaig acabant. Òbviament, el potencial activador de la política de rendes augmenta a mesura que aquesta política de rendes guanya incondicionalitat. Per això aplaudim una proposta com la de la renda de garantia ciutadana, que relaxa les estigmatitzadores condicionalitats de les velles rendes mínimes d'inserció, com ara el PIRMI. Però, per la mateixa raó, som partidaris que la renda de garantia ciutadana s'emmarqui en el camí vers una política de garantia de rendes de caràcter plenament universal i incondicional, anomenada renda bàsica. És quan tenim recursos garantits *ex ante*, és a dir, sense condicions –hospitals sense condicions, institucions educatives sense condicions, de qualitat, sense condicions, i també fluxos de renda–..., és aleshores quan desapareixen possibles trampes de la pobresa, quan guanyem veritable poder de negociació, i, per tant, quan podem convertir-nos, tots i totes, no només una minoria privilegiada, en actors capaços d'imaginar i desplegar una vida pròpia; també una vida econòmica pròpia. Jo no crec que cap demòcrata pugui oposar-se a un plantejament d'aquesta mena.

I acabo. Tercer: la proposta d'una política de garantia de rendes és clau en termes de llibertat; d'igualtat també, òbviament, però també de llibertat. Ser pobre o viure sota l'amenaça de la pobresa i la precarietat no és només un problema de privació, que també; ser pobre o precari, o precària, és també un problema de manca de llibertat. Pobresa, precarietat, volen dir dependència de voluntats alienes. I la llibertat exigeix, més aviat, que puguem teixir tota una interdependència que no estigui basada en imposicions per part de ningú.

Hi ha un pacte social que està trencat. Ara no entro a veure qui l'ha trencat, però està trencat. A Catalunya i al sud d'Europa, en general, i més enllà encara. Creiem que cal obrir processos que ens permetin constituir acords nous, acords que ens facin, precisa-

ment, més lliures. A tothom –més lliures, a tothom. La garantia d'un nivell de renda suficient per satisfer les necessitats bàsiques de la vida, sobretot quan aquesta garantia de renda és plenament incondicional i va acompanyada, òbviament, d'altres polítiques en espècie, ens pot ajudar a constituir un país de persones lliures.

Bé, jo ho deixo aquí i quedo a la seva disposició per al que estimin oportú.

El president

Molt bé, moltes gràcies.

Compareixença

dels representants de la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya en el Comitè de Seguiment de la Renda Mínima d'Inserció amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00549/10)

És el torn del senyor Albert Arnau, president de la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya. Endavant.

Albert Arnau i Pacheco (president de la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya)

Hola, bon dia. Bé, bon dia, president de la comissió, diputats i, en definitiva, assistents. Bé, jo vinc, una mica, en representació de la Favibc, que és la Federació d'Associacions de Veïns de Barris d'Habitatge Social de Catalunya.

Una breu..., un breu, no? La Favibc representa 150 barris aproximadament, tots de «vivenda» protegida, uns 77.000 habitatges i unes 400.000 persones que en són veïns. Amb això què volem dir? Doncs, que, malauradament, en els barris que representa la Favibc és on molt probablement hi ha un nivell de..., bé, de perceptors del que és l'antiga PIRMI, per dir-ho d'alguna manera, doncs, molt més elevat. Nosaltres tenim..., jo em centraré molt en el text que ens van acompanyar, que és el que, bé, desenvolupa una mica el que és aquesta llei que es posarà en vigor ben aviat, no?

Primer, celebrar, doncs, que s'aculli una ILP. Em sembla que és una cosa molt important, i, per tant, això també crec que és motiu de reconeixement, no?

Nosaltres tenim dubtes quant al fet que aquest ajut no és, de per si, un ajut assistencial de per vida, no? És a dir, quina és la realitat que nosaltres vivim? Que, en molts casos, aquests ajuts no ajuden que aquesta persona es desenvolupi, que aquesta ajuda acaba sent una assistència i que les persones acaben conformant-se, doncs, amb això, i... Evidentment, «al tanto», eh?, vull dir, vull ser molt curós amb això, no parlo d'una gran majoria, ni molt menys, però penso que estem en un moment en què els recursos són molt justos i que hem

d'aconseguir, doncs, que arribin a aquelles persones que més els necessiten, no?

Tenim dubtes de com pot inserir laboralment, o com podem aconseguir que aquestes persones que són perceptores d'aquest ajut puguin, d'alguna manera, incentivar-se pel que seria inserir-se laboralment, no? Parlava el text de en quines condicions una persona podria rebutjar una feina i això no implicaria deixar de ser receptor d'aquest ajut, i per la dada, doncs, que vagi d'acord amb la professió de la persona, o, en tot cas, amb la formació que tingués. En aquest moment, malauradament, tots sabem que és molt, molt difícil que una persona pugui treballar d'allò que ha estudiat, o d'allò de què ha tingut la seva professió. Si aquesta ha de ser una de les raons per les quals una persona podria lliurement rebutjar una feina, penso que podríem estar en risc que un molt elevat nombre de persones tindran raons per poder rebutjar feina.

En això, hi insisteixo, vull ser molt curós, perquè es podria mal interpretar. Ni molt menys estic parlant del fet que una persona es vegi obligada a agafar una feina que vulneri la seva capacitat, ni molt menys una feina infravalorada econòmicament o professionalment, no?

Unes altres qüestions. El tema..., dubte que hi hagi un mínim de residència de dotze mesos. És a dir, el que era l'antiga PIRMI, doncs, establia un període bastant més elevat. Tenim un dubte, i ens agradaria que ens poguessin explicar per quina raó, no?

Quins són els mecanismes de seguiment? Crec que una de les coses que va posar molt en tela de judici el que era l'antiga PIRMI..., i tenim com a exemple el que va passar fa uns anys, a l'estiu, que es va canviar el mètode de pagament, que en comptes de ser per transferència bancària va ser a través d'un taló. En molts casos, el problema pel qual aquelles famílies no van poder cobrar és que les persones que estant al capdavant de l'Administració, i que estan als departaments dels ajuntaments, per exemple, dels assistents socials, no van tenir temps o no van tenir capacitat de poder posar..., actualitzar les dades de l'adreça de les persones, no? Segurament, hi devia haver moltes persones que de forma justificada no van ser perceptores d'aquell ingrés, diguéssim, no?, però també en molts casos va ser una mica la sobresaturació que tenen les administracions per poder fer un bon seguiment. Com es podrà fer un bon seguiment, si en aquest moment, per aprovar una PIRMI –i, hi insisteixo, jo ho dic de...–, el temps mitjà són sis mesos? És a dir, parlem aquí, fins i tot, que en trenta dies hi haurà un silenci administratiu que serà positiu. Estem calculant que això podria significar en molts casos, doncs, que, no més fruit del que seria el circuit administratiu, no es podria fer front a això?

Tenim dubtes també sobre, una mica, la capacitat econòmica que podrà tenir el Govern. Pensem que aquesta nova proposta obrirà que hi hagi un nombre més elevat de persones que podran sol·licitar aquest ajut, i crec que això ha d'anar acompanyat d'un suport econòmic que estigui ben contemplat, que estigui reflectit dins del pressupost, i d'un suport tècnic. Parlava també, fins i tot, que les entitats del tercer sector puguin ser entitats

que poden fer gestió, o, en tot cas, ser finestra d'aquesta sol·licitud. De quina manera, com...? Vull dir, com s'acredita una entitat? Quins recursos se li poden donar a aquesta entitat? Quin tipus d'entitat del tercer sector?, que tampoc ho especifica; «entitats del tercer sector» és una..., és com molt ampli, no?

En tot cas, el que sí que ens amoïna és: com es coordinen entre departaments? És a dir, fins i tot ens crea dubte de dir: com sabrà un assistent social o aquella persona que ha de revisar aquesta ajuda garantida, doncs, que aquella persona ha rebutjat una feina en condicions que no l'havia d'haver rebutjat? Hi ha algun sistema de coordinació? Crec que, en aquest moment..., i no ho dono per fet, però jo diria que potser no és del tot així, no?

En definitiva, el que creiem, sobretot... Ah, perdó, una altra cosa. És a dir, per què aquest ajut es pot demanar després de quatre mesos d'estar en una situació? Per què no l'endemà o per què no el mes següent, no? Per què quatre mesos, no? Pensem que, quan hi ha una situació d'aquest tipus, quatre mesos pot ser molt tard. És a dir, si una persona ha d'afrontar una hipoteca, per exemple, i es troba amb una situació d'aquest tipus... Pensem que això s'hauria de revisar.

En definitiva, el que creiem, tot plegat, és que hem de fer que les persones que més ho necessitin rebin aquesta ajuda, que puguin tenir una vida digna, però que l'única manera de poder tirar endavant és que això els impliqui una formació, una especialització, que d'alguna manera els impliqui amb la seva comunitat, i que no aconseguirem, si no anem de la mà de donar-les per poder aconseguir això, que aquestes prestacions baixin, o que aquelles persones que ara mateix la perceben puguin tenir l'opció, més endavant, de poder inserir-se dins del món laboral o el món professional. Podem estar en el risc que això sigui una PIRMI eterna i que, en el fons, no aconseguim treure del tema..., del circuit assistencial.

Nosaltres creiem, en els nostres barris, que ha estat molt important tota l'actuació que s'ha fet, per exemple, des de la vessant més infraestructural –els edificis, les places–, però pensem que sempre ha d'anar acompanyat d'una política social, del fet que la gent s'hi compromet, que la gent sigui coresponsable, també. I si això..., no va una cosa lligada amb l'altra, l'única cosa que hem aconseguit és tenir un edifici molt maco, però que la gent que hi viu a dins no el cuida, per dir-ho d'alguna manera. Sé que és un exemple que, segurament, fàcilment el podem extrapolar a altres vessants, no? Què creiem? Creiem que és molt important que aquestes persones, sobretot, tinguin elements –elements– per poder formar-se, per poder tenir una opció laboral d'una feina digna, que puguin tenir també beques menjador, que hi hagi l'ajut implícit.

Altres dubtes que teníem. Quan es parla que a l'hora de poder donar aquest ajut es compensaran, o en tot cas es farà una mica l'equilibri entre altres ajuts, es contempla un ajut..., una beca de menjador? Es contempla un ajut..., un ajut implícit al lloguer? Vull dir, creiem que tot això, en fi, s'ha d'acabar una mica de perfilar.

No m'allargaré molt més. Simplement, insistiré, doncs, que la vida digna per a les persones..., evidentment, és una molt bona part tenir i poder tenir les despeses cobertes a casa teva, això és part fonamental, però hem d'establir eines que permetin desenvolupar-se a aquestes persones. No podem caure en l'error d'altres països que coneixem que, al final, doncs, han creat situacions que no..., que no dallò.

I res més. Agrair un cop més, doncs, l'oportunitat que ha tingut la federació de poder estar aquí, per a nosaltres és un reconeixement a la feina que es fa dia a dia i als companys que cada dia, doncs, ens ajuden que, en fi, puguem tirar endavant.

Gràcies.

El president

Molt bé, moltes gràcies als quatre compareixents. Ara és el torn dels grups parlamentaris. Hi ha dos grups que han excusat la seva presència –un ha dit que arribaria més tard–, però, en tot cas, tenim tres minuts per grup. Com que hi ha quatre compareixents, ho allargarem potser una mica, si els diputats ho consideren oportú.

I començarem pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya i, en el seu nom, el diputat Oriol Amorós. Endavant.

Oriol Amorós i March

Gràcies, president. Gràcies als senyors Estellés, Martínez, Casassas i Arnau per les seves exposicions, que considerem interessants.

De fet, aquest és un debat molt important, perquè té un repte molt ambiciós, que és l'eradicació de la pobresa i la garantia d'unes condicions mínimes de vida digna per a les persones. Per tant, tots els esforços que fem en aquest debat seran pocs, perquè l'objectiu és prou lloable, no? El que passa, que, al voltant de la proposta, vostès han fet algunes referències, algunes observacions, començant pel tema d'infància; doncs, que es tingui en compte la progressivitat en cas d'infants. Jo crec que la proposta ho té; de fet, ho té amb unes quantitats que són de molta progressivitat per a la infància. Vull dir, en aquest sentit, la proposta no reca. El que sí que no sé si serà possible, doncs, amb la situació pressupostària de la Generalitat, cobrir-ho tal com està.

En qualsevol cas, aquesta és una proposta que ha de suposar un impuls per a la millora de la garantia de rendes i per a la millora de la lluita contra la pobresa a través d'un sistema de rendes, en el qual estic d'acord que ha d'haver-hi una progressivitat i una atenció especial al tema de la infància, perquè, així com la nova pobresa –ens deia un compareixent anterior–, en un període de creixement, possiblement podrà altre cop integrar-se en el mercat laboral, el problema que hem de combatre per damunt de tots, segurament, és la reproducció de l'estigma o la reproducció de la marginalitat de pares a fills, no? I, per tant, en aquest sentit..., i

pels drets de la infància i per molts motius de caràcter ètic, també –també cal fer-ho.

M'ha, bé, sorprès –no ho pensava– que no estigués ben quantificat el cost de la criança. Perquè, de fet, els jutges fan sentències cada dia que ho quantifiquen, això, no? I, per tant, si els jutges ho fan, els especialistes d'infància –dic– segur que ho deuen saber fer millor, no? Però, en tot cas, si ens en poguessin fer una aproximació, amb les mesures del que tinguin estudiat, eh?, de dir: «Això seria de l'ordre de magnitud entre tal i tal quantitat.» No sé si estem parlant de cent a dos-cents euros, o de cinc-cents a mil, o del que sigui, però, almenys, l'ordre de magnitud tenir-lo, perquè jo crec que un dels debats rellevants a l'entorn d'aquesta proposició és com es paga i qui ho paga, i, per tant, fer números ens ajudarà moltíssim.

En la intervenció del senyor Casassas..., vaja, ha dit moltes coses que comparteixo plenament. M'agradaria que ens desenvolupés una mica la idea dels jaciments de treball que avui estan amagats i que quedarien alliberats i fets públics si hi hagués una renda mínima. Entenc el concepte respir, entenc que moltes persones amb una renda mínima podran desenvolupar projectes personals amb més llibertat i no agafant-se a elements que puguin deteriorar la seva carrera laboral o el seu creixement professional. Per tant, això s'entén, però no sé si disposa d'algun estudi empíric o d'algun referent internacional que pugui verificar això, no? Que digui: «Escolti, hem donat una renda a tothom, i en lloc de ser un desincentiu al treball, ha suposat un incentiu, amb més llocs de treball i amb més qualificació.» Perquè fins ara ens han dit el contrari. De fet, abans que vostè, ha vingut el senyor Casado, que és de *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* l'Institut d'Avaluació de Polítiques Públiques, i ens deia que, efectivament, existeixen estudis que diuen: «Escolti, les rendes bàsiques, un efecte desincentivador del treball el tenen.» I, per tant, s'ha de veure com es fan, perquè lluitar contra la pobresa és un objectiu prioritari, el mateix que com s'apliquen sense aquest element de desincentiu –acabo de seguida, senyor president.

El tema de la condicionalitat el compartim. És a dir, crec que si fem programes d'inserció de caràcter voluntari seran molt més exitosos i malgastarem menys recursos públics i, segurament, acabaran donant millor resultat, però també deu ser conscient, senyor Casassas, que hi ha un problema aquí de legitimitat social. És a dir –tal com està la ILP, eh?–, una família de cinc fills que no tingués feina podria tenir uns ingressos de 3.500 euros, i, al mateix replà de l'escala, una família que tingués una..., el cap de..., una persona, un salari mínim, treballant, podrien tenir potser uns ingressos de 800, 1.000 euros. Per tant, aquí hi ha una qüestió de legitimitat important, política i social. Entre treballar i no treballar, ha d'haver-hi una distància. I, per tant, desenvolupar quins són els incentius de passar de la dependència de la renda al treball; que siguin incentius no culpabilitzadors, no estigmatitzadors, no tot el que vostè vulgui, però n'hi ha d'haver, d'incentius, eh?

I, senyor Arnau, les preguntes que he fet, si les vol assumir com a pròpies..., també ho faré amb molt de gust, perquè ja no em queda temps, eh? Només, en tot cas, molt d'acord amb moltes de les consideracions que ha fet.

El president

Moltes gràcies, diputat. Jo demanaria, si fos possible, obrir aquesta renglera de llums d'aquí. No sé si és possible o no. És que ens trobem una mica a les fosques, em fa l'efecte, per veure els papers i per veure el relloge.

En tot cas, és el torn del Grup Parlamentari dels Socialistes, i en el seu nom pren la paraula la diputada Eva Granados. Endavant.

Eva Granados Galiano

Gràcies, president. També per agrair la compareixença i les intervencions de tots els compareixents. Amb alguns hem compartit reflexions i propostes al voltant de la infància, al voltant d'aquesta situació de crisi.

També, constatar el diagnòstic compartit i l'objecte que tenim, no?, que a Catalunya hi ha 1 milió i mig de persones en risc de pobresa, i tenim una taxa de pobresa infantil que està molt per sobre de la mitjana, i tenim més de cent mil llars sense ingressos. I, per tant, quan afrontem un text com aquest de la renda garantida de ciutadania ens posem com a objectiu, doncs, millorar la dignitat de les persones, i, concretament, d'aquestes persones que pitjor ho estan passant.

Des del meu grup parlamentari, tot el que té a veure amb simplificació, fer una bona governança de les prestacions al nostre país, tenir clar quin és el llinar d'ingressos, i el dret subjectiu..., doncs, són qüestions que ens plantegem a l'hora d'abordar aquest text. Però com que vostès han fet intervencions concretes, amb qüestions, doncs, sectorials i específiques, m'agradaria fer preguntes a cadascun dels intervinents més adequades per a cadascuna de les seves intervencions.

En el cas de la Sònia Martínez i el Paco Estellés, i el tema d'infància i les prestacions, clar, tenim debats en aquesta comissió i en d'altres, i en altres fòrums, de com s'ha anat desmantellant la poca prestació social que hi havia, la situació que tenim en aquests moments, i quina seria la solució en aquest temps i espai no?, per a la situació dels infants. La proposta que esteu fent..., crec que era UNICEF que en té una, també, de concreta, de prestació garantida per a infants, que la tenen quantificada; crec que estan parlant de cent..., tenen com dos llinars, no?, de cent euros i cent cinquanta, i... *(Pausa.)* Save the Children. Ah. M'estic confonent, amb els canvis de... *(Veus de fons.)* Tots dos, de tots dos, d'acord. I crec que el llinar baix i l'import baix estan al voltant d'uns 460 milions d'euros / any a Catalunya, si no ho recordo malament ara de cap, no?

Clar, aquí es tractaria de veure com incardinem aquesta proposta –aquesta, la vostra, o la que sigui, anant directament a pobresa severa infantil a Catalunya– en el sistema que tenim ara de protecció social, i amb la

proposta que tenim ara a sobre de la taula. Aleshores, podem anar a un complement per infant a càrrec en la renda garantida, i això seria, doncs, aprofundir en el que tenim a la renda d'inserció o a aquesta proposta que tenim de la ILP. I hauríem de fer els càlculs, i veure com això es complementa, i si totes les famílies que poden accedir a la renda garantida..., garantim que tots els infants que estan en aquesta situació puguin ser beneficiaris d'aquesta prestació; i, per tant, hauríem de veure la porta d'accés a la prestació. O una altra possibilitat que tenim és la Llei de prestacions socials de caràcter econòmic, que està prevista per a aquest tipus, i que, pel dibuix que heu fet, pel que he escoltat –ja mirarem més el powerpoint que heu portat–, podria ser també una solució més ràpida i més neta, si vols, no? Perquè les polítiques d'infància anirien per una banda, les polítiques socials per una altra, les d'ocupació..., i aquí aniríem directament a una prestació com havíem tingut aquella universal que es va perdre i que ara està en un llinar *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* de catorze mil. President, vaig ràpid, però vaig només pels primers compareixents. *(L'oradorariu.)* Simplement això: com veieu aquest encaix, sigui a través d'una prestació o d'una altra.

Al senyor Casassas. Clar, a mi, en la seva intervenció, no m'ha quedat clar si és tant renda bàsica o renda garantida. El debat que tenim en aquests moments és renda garantida, i, clar, la renda bàsica és una altra cosa. Vull dir, això sí que significaria canvis molt profunds, i crec que no només per a l'àmbit de Catalunya, sinó, no?, que hauríem de parlar d'altres abasts. Però, bé, la pregunta concreta és: pel que fa a la quantia –i el senyor Amorós també li traslladava d'una altra manera la reflexió–, clar, tenim un salari mínim interprofessional que és el que és, tenim uns convenis col·lectius que negocien sindicats i patronals, que estan en una situació unes pensions no contributives, una pensió mínima..., tot això, com ho encaixa vostè amb la proposta que fa d'aquests llinars de renda? Perquè, clar, quan toques una cosa, es toca l'altra, i, tot i compartir una foto global de model, no?, doncs, al final, les coses cauen en un moment de la història i en un territori, i amb un..., i això té conseqüències.

I per acabar, al senyor Arnau, de la Favibc. Clar, vostè representa els barris potser amb més problemes, no?, amb més dificultats, que hi ha hagut molta inversió pública durant un temps, però que vostè sí que viu cada dia la situació de les famílies potser amb més problemes i amb més situacions, i, per tant, fa unes reflexions des de la realitat, però algunes que a mi també m'han sobtat, li ho haig de dir, perquè, clar, hi ha persones que tenen moltes dificultats per accedir al mercat laboral, i vostè diu que hi ha d'haver un condicionament clar sobre oferta laboral i sobre... Com veu vostè la interacció entre serveis socials i ocupació? Perquè, clar, tots visitem, tots coneixem situacions que ens dirien que el model d'intervenció en aquestes famílies multiproblemàtiques, no?, doncs..., el tema del llinar de l'ocupabilitat ens queda lluny, no?, i abans hauríem de fer altres coses. I com ho podríem fer, amb uns referents que tenim que..., en aquests moments, sembla que seria l'oficina d'ocupació, i a mi m'agrada-

ria saber, en el seu barri..., si en aquests barris els referents són les OTG, les oficines del SOC, o realment són els serveis socials bàsics.

Gràcies.

El president

És el torn del Grup Parlamentari Popular de Catalunya, i en el seu nom pren la paraula el diputat Rafa López. Endavant.

Rafael López i Rueda

Gràcies, senyor president. Donar la benvinguda a tots els compareixents. Tenim molt poc temps, només tres minuts, i a mi m'agradaria fer esment d'alguna de les coses que vostès han dit, i d'altres no podré, perquè, encara que intel·lectualment són molt estimulants, com ens ha plantejat el senyor Casassas, doncs, potser no és el moment per parlar-ne –en faré un petit esment després, només.

Amb referència a la renda..., una renda infantil –posem-li el nom. Això..., n'hem parlat durant totes les compareixences. Aquí tenim un problema; des del meu punt de vista, tenim un parell de problemes importants, en la definició dels serveis socials a casa nostra. Primer, són eficients i efectius? És el primer que ens hem de plantejar. I ja després: les transferències –ja no de rendes, eh?– socials, compleixen el seu objectiu? Aquest és un dels primers punts. Abans n'hem parlat, amb la gent que feia avaluació de polítiques públiques, i jo crec que és un dels plantejaments que hem de fer. Vostès ens comentaven la reducció del 29 per cent o el 24 per cent. Quan mirem, per exemple, no només en l'àmbit infantil, sinó en l'àmbit de la pobresa en general a Catalunya, veiem que és més reduïda, fins i tot, que en altres comunitats autònomes d'Espanya, amb la qual cosa, primer, el que ens hem de plantejar és quina és la utilitat que tenen, en aquest sentit, els serveis socials –«utilitat» en el bon sentit de la paraula, no utilitzo cap element utilitarista. Quina és la utilitat que tenen.

I, segon, vostès plantegen una renda infantil que hem d'incardinar en un sistema de rendes que hem d'impulsar. Això ens planteja, doncs, que potser tenim una excessiva burocràcia social –i això, en els barris, potser ho veiem– que hem de posar-hi ordre. Quin és el camí que hem de fer? Aquest és el plantejament, i això, nosaltres, com a, diguem-ne, legisladors, no?, és l'encàrrec que hem de fer. Hem d'anar cap a una prestació amb complements? I, aleshores, hem de definir aquests complements. Són molts dubtes que sorgeixen, però aquesta llei, que malauradament va per la via d'urgència, doncs..., és un plantejament que hauríem de fer per posar-la en ordre.

Pobresa, exclusió, desigualtat: no és el mateix. Hi han diferents perfils. No és el mateix una situació de pobresa conjuntural en un sentit determinat, on l'evolució econòmica, doncs, hi pot posar remei, que un sentit d'exclusió social de perfils que sabem que de forma estructural estan exclosos del sistema. És diferent. Per tant, només hem de parlar de transferència de rendes, o hem de parlar d'alguna cosa més? És a dir, treure un

sentit de serveis socials de seguiment, de recolzament, de diferents perfils de pobresa nous, però que veiem..., i alguns, en el temps, poden perdurar. I, per tant, és un tema en què hem de fer reflexions. I no m'estic de fer algunes reflexions.

Consens socialdemòcrata. Això ho diuen els socialdemòcrates, per descomptat. Beveridge no era socialdemòcrata, però, vaja, als socialdemòcrates els agrada titllar... Miri, jo escolto des dels anys vuitanta que el consens socialdemòcrata s'ha trencat –des dels anys vuitanta. És un tema que ja ens ve des de molt lluny. Per això li deia que alguns apunts intel·lectuals..., i sé que aquest no és el moment, però que és molt interessant posar-ho sobre la taula.

Home, hem avançat molt –hem avançat molt–, i el que cal veure és com superem o com apliquem als nous perfils aquest consens que havíem provocat. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Acabo, senyor president.

Home, tota la sociologia no és estructuralista. Vostè ens comentava: «Des de primer de sociologia es coneix...» Home, l'individualisme metodològic, l'etnometodologia; home, l'interaccionisme simbòlic. No tota la sociologia és estructuralista. És a dir, l'individu té un paper important, l'acció racional té un paper important, en aquest sentit. I, per tant, quan parlem de les rendes, i fixi's que hi té molt a veure, també hem de parlar de la responsabilitat, i, per tant, hem de parlar, al debat que fem a la renda mínima..., fixi's, és un debat que pot ser molt ideològic, però que es trasllada. Hem de demanar alguna cosa als participants o no hem de demanar una cosa? Fins i tot, abans, el sociòleg Sarasa ens comentava: «Jo estic a favor que es demani. Estic a favor que hi hagi...», no una contraprestació –no vull parlar d'altres sistemes, per exemple el britànic, eh?–, però sí que hi hagi un seguiment. I això és un tema important. Per tant, no només és un tema de transferència de rendes, sinó que és un tema, també, de responsabilitats individuals.

I, per tant, jo crec que aquí està el debat. És a dir, com posem ordre a les prestacions, perquè això ha de substituir alguna cosa; perquè, si no, el que fem és burocratitzar encara més, i el que fem és, doncs, donar poc sentit al tema. I sí que jo crec que seria important posar alguna cosa perquè aquesta implementació, que ha de ser progressiva, comenci per les famílies amb infants a càrrec, que seria la prioritat. La prioritat és, i ens ho deia un sociòleg abans, la transmissió intergeneracional de pobresa, que és el gran repte que tenim a casa nostra.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, diputat. És el torn del Grup Parlamentari d'Iniciativa - Esquerra Unida, i en el seu nom pren la paraula la diputada Laura Massana. Endavant.

Laura Massana Mas

Moltes gràcies, president. Gràcies, també, a totes les persones que han intervingut. Bé, d'entrada, jo crec

que el que estem discutint és una de les potes que ha de poder fer que a Catalunya puguem viure una vida digna.

I, de fet, això és el que diu l'article 24.3 de l'Estatut, que no és el 25.2, en el qual diu que has de poder accedir, com a persona exclosa del mercat de treball, a unes prestacions, a uns ajuts. No: el 24.3 diu que podem assegurar i hem d'assegurar una vida digna a les persones.

Hem parlat d'infància, però, com bé deien la senyora Martínez i el senyor Estellés, els infants..., que, a més a més, no són els responsables de la seva situació socioeconòmica, però els toca viure-la, eh? O sigui, és dramàtic. Per tant, en aquest cas, són els que reben més aquestes conseqüències, doncs, d'aquestes polítiques, com molt bé explicava el senyor Casassas després. És a dir, ha anat molt bé, i tot molt complementat, no? I en aquesta línia intergeneracional que deia el diputat del Partit Popular, hauria de fer la reflexió de per què va col·laborar a retallar la renda mínima el seu partit el 2011 i ningú ho ha rectificat, fer un exercici de reflexió.

És veritat, es reproduïen les desigualtats a través de la infància. Per tant, jo, com que haig de ser molt ràpida, als companys de la Fedaiia els demanaria que, d'alguna manera, si a través del Pacte per a la infància, més enllà d'aquesta renda, els aspectes que avui ens han parlat –que a mi m'agrada molt com a concepte el «dret a la criança» o poder exercir la criança–..., si no seria interessant incorporar-ho a dins del pacte i que, de fet, d'alguna manera, s'anés convertint en el pal de paller, diríem, del pacte d'infància; perquè la valoració que nosaltres fem del Pacte per a la infància, com ja vam poder parlar, és molt negativa, i si un pacte és signat per la majoria de forces, organitzacions i entitats d'aquest país, mereixeria la pena, doncs, que l'apoderéssim, també, aquest pacte.

I d'apoderament va, d'alguna manera, el que deia el senyor Casado. Jo ho comparteixo. S'ha trencat el contracte social tal com el teníem entès; que era molt precari, sí, des d'aquesta visió socialdemòcrata, però ara hi ha una guerra. Hi ha una guerra on s'està espoliant, diríem, a través de retallar drets i retallar prestacions, doncs, a les persones bàsicament treballadores, perquè estem assistint a una devaluació social a través de la devaluació salarial.

Jo vull fer una pregunta que és col·lectiva: no creuen que, a través d'aquesta renda garantida, el que podríem fer és fer una pressió sobre els salaris perquè no fossin tan indignes com són? És a dir, si algú té una prestació, que és molt mínima, no pot col·laborar al fet que ningú vulgui treballar per menys d'aquesta quantitat? Sabem que estem assistint a contractes de dos dies i això es considera, doncs, una inserció laboral, i es considera que s'ha retallat l'atur. Jo ho trobo un exercici de cinisme digne de..., bé, en fi, de ser castigat, fins i tot, diria, no?

Llavors, el senyor Casassas deia sobre la renda bàsica: «Nosaltres creïem que és un pas. No és la renda bàsica, però avança en aquest camí.» La proposta que es presenta, diríem, no es concedeix pel sol fet de ser

ciudadà o ciutadana, però..., perquè resta condicionada a aquest determinat nivell d'ingressos. I a mi em sembla que, si una família en necessita tres mil, hauríem de ser capaços de poder-los-els donar, perquè jo on vull viure és en un país (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) on pugui tenir una vida digna. I mentre a Catalunya hi hagi rendes de més d'1 milió d'euros, em sembla que ens podem permetre poder pagar una renda garantida, perquè aquí la política fiscal té molt a dir en això.

En el cas del senyor Casassas, m'agradaria preguntar-li, igual que a Fedaiia –perquè ells ho posen als seus apunts, no?–: la política fiscal ha de canviar? Cap a on hauria de canviar? Més enllà de compartir aquest mapa de recursos més ben redefinit i compactat, quina és la política fiscal que no s'aplica i s'hauria d'aprovar per fer-ho. I nosaltres no acceptarem canviar drets per beneficència, que crec que és el model al qual es tendeix quan parlem de condicionants, quan parlem, doncs, de controls, no? Controls que no s'exerceixen als grans poderosos, no?, però sí que s'exerceixen, diríem, sobre les classes populars, com es va veure en la renda mínima.

Al senyor Arnau. Jo comparteixo completament el fet que només la renda no pot servir. De fet, nosaltres proposem que hem de tenir un mínim vital garantit, i vam presentar una llei on són bàsics el dret a l'habitatge, el dret a l'alimentació, el dret als subministraments, i la renda és una pota més. I nosaltres compartim aquesta definició.

Parlen de contraprestació, també deien la formació. Jo crec que ha d'anar per una altra banda. La majoria de gent que no té feina, no és perquè no tingui estudis, no és (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) perquè no tingui formació, sinó perquè no hi ha feina. Però, a més a més, tenim un Govern que ha destinat zero euros aquest any a formar les persones. Per tant, ha de ser un *pack*, diríem, d'existència, ha de ser un model de país, siguem independents, no siguem independents, tinguem més recursos o menys, perquè els diners hi són, però estan mal repartits. Per això estem en un context de desigualtat profunda.

Gràcies.

El president

Molt bé. Moltes gràcies, diputada. Atenent al fet que no hi ha cap representant del Grup Mixt ni del Grup Parlamentari de Ciutadans (*algú diu: «Nova política.»*), tancaríem les intervencions dels grups parlamentaris donant la paraula a la diputada de Convergència i Unió, Anna Figueras. Endavant.

Anna Figueras i Ibàñez

Moltes gràcies, president. I, evidentment, doncs, una cordial salutació (*veus de fons*) als representants de Fedaiia, i al senyor Casassas, i al senyor Arnau.

Mirin, en aquestes tres, quatre compareixences, doncs, hem fet o ens han fet vostès des d'una anàlisi de la rea-

litat de la pobresa infantil, fins a una anàlisi històrica, ètica de l'ocupació, de la pobresa; una altra anàlisi sobre els beneficis de la política de les rendes bàsiques, sobretot; per acabar, diguem-ne, amb una anàlisi de la realitat de la gent, com viu en determinats barris. I per l'altre cantó, diguem-ne, de la taula, doncs, hem pogut també copsar algunes anàlisis ideològiques, judicis amb penes incloses, sobre, jo diria, molts apriorismes i molts tòpics, i fins i tot algun míting de propostes electorals –ja que hi estem posats, doncs, algú aprofita compareixença rere compareixença.

Però és que la realitat és que ens trobem al davant d'un text en tràmit parlamentari, provinent d'una ILP. Abans, doncs, el senyor Arnau feia moltes..., o, en tot cas, ens esbossava molts dubtes que els genera aquest text. Està fet per una comissió promotora i molta gent al darrere, que segurament són ells els que ens haurien de respondre –en casos ja ho han fet, eh?– sobre aquestes preguntes. Però, en tot cas, clar, nosaltres el que volem és traslladar-los algunes preguntes, perquè el que ens ocupa, a banda de les teories que puguem tenir i les anàlisis que, realment, fonamenten segurament el que perseguim els uns i els altres, doncs, és aquest text, no?

I, per tant, a la gent de la Fedaiia, atès que vostès el que persegueixen, doncs, seria una renda infantil molt similar, eh? –una renda, diguem-ne, de lluita contra la pobresa infantil–, a la renda garantida que ens ofereix el text que tenim sobre la taula i que és el que nosaltres d'aquí a pocs dies haurem de començar a esmenar..., però, sobretot, basat avui –ens deien, no?– en la criança cap als fills, clar, aquí, per exemple, hi ha un dubte que a mi se'm planteja i que potser vostès podrien ajudar-me a esmenar, o no, i és que el còmput que es fa del total de l'ajut, en el text que tenim a sobre la taula, funciona, per dir-ho d'alguna manera, per unitats convivencials.

Clar, si aquest ajut que vostès plantegen hauria d'anar totalment imbricat i adreçat a la criança dels fills, no hauria de ser per unitat familiar? Perquè en una unitat convivencial de set persones, que poden arribar, amb el que ens planteja el text, a tenir uns ingressos conjunts de 4.300 i escaig euros..., clar, són persones..., poden ser totes set adultes, per exemple, sense cap vincle entre elles –familiar, evidentment, l'únic vincle seria convivencial. Però, per tant, si ha d'anar adreçada, aquesta renda que vostès ens proposen, més cap a la criança dels fills, hauríem de partir, doncs, de quelcom..., potser hauria de fer únicament i exclusivament..., o potser per unitats familiars. Aquí, per un cantó.

El senyor Casassas. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Acabo ràpidament, eh? Em sembla que vostè ha fet una esmena a la totalitat de la ILP. (*Veus de fons.*) No, no, bé, doncs, m'ho ha semblat. Més que res, doncs, perquè vostè diu: «Ecolti'm, per mi no és suficient la renda garantida que ens planteja. Jo sóc partidari o nosaltres som partidaris d'una renda bàsica.» Si no és així, si vostè no ha fet una esmena a la totalitat, digui'm, doncs, on farien les esmenes puntuals per transformar aquesta renda garantida que vostès... Vaja, jo he po-

gut copsar..., perquè, realment, el que ens ocupa és el text. Aquí podríem entrar en un debat ideològic, segurament, doncs..., que crec que no és el moment, vaja, ni el lloc.

I al senyor Arnau. Vostè ha plantejat dubtes que a nosaltres, realment, també se'ns generen; sobretot, doncs... I és que els ha plantejat des de la realitat. Perquè està molt bé que cadascun de nosaltres exposem el que ens agradaria, però vostè ho ha fet des de la realitat. I és veritat. O sigui, la capacitat de gestió. Vostè el que feia era demanar, eh?, que l'Administració tingués més capacitat de gestió i que l'Administració també tingués més capacitat econòmica, però és la que és.

I el que suposo que hauríem de fer és tirar endavant, veure quins són els problemes. No partim de zero. És veritat que tenim ajuts que no deuen ser suficients, i, per tant, veure quins són els problemes que ha generat la renda, diguem-ne, que ara és possible anar gestionant, per arribar, doncs, a allò que..., el que sí que suposo que busquem entre tots és –acabo– que realment es vagin solucionant els problemes, sobretot del nucli dur; no d'aquells que se'n podran sortir molt fàcilment, sinó d'aquells que, des de fa molts i molts anys, també quan hi havien recursos, i també quan hi havien recursos i capacitat de gestió, no se'n varen acabar de sortir.

Gràcies.

El president

Molt bé. Han acabat els grups. Tornem la paraula als compareixents. Cinc minuts per compartir, teòricament, en el cas dels representants de la Fedaiia –els farem una mica més llargs–, i cinc minuts per al senyor Casassas, i cinc minuts més per al senyor Albert Arnau. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Un moment, perquè ja no sé què pita. (*Rialles.*)

Paco Estellés Pérez

Doncs, a veure si som capaços de...

El president

És que en porto dos, eh?

Paco Estellés Pérez

Sí, sí. (*L'orador riu.*)

El president

Endavant, endavant.

Paco Estellés Pérez

A veure si som capaços de donar resposta a una cosa que és molt complexa en general.

A veure, nosaltres hem vingut avui a parlar de la renda garantida de ciutadania, en som conscients, no? I estem dient que al que hem de tendir és a garantir

el dret universal de qualsevol ciutadà de Catalunya a tenir uns ingressos que li permetin viure amb dignitat dintre de la nostra societat. I estem dient..., una de les diapositives, en què deïem: «Per nosaltres, això és la prioritat.» La nostra proposta és en el cas..., bé, nosaltres distingim dues coses.

Primera. Hem d'evitar que..., o hem de garantir que aquella quantitat permeti realment no només..., que el concepte de dignitat..., quan dieu: «Quina quantitat» –és el que em preguntaves abans, no?– «hem de tenir, en cada família, perquè garantim aquella dignitat necessària», no? La llei diu que hem de permetre que les persones tinguin el salari que els permeti viure amb dignitat. Nosaltres intentem mesurar la dignitat en funció del cost per a la criança de l'infant, perquè en l'infant la dignitat va vinculada a la seva capacitat de desenvolupar-se potencialment com a persona. Llavors, aquest és el punt, per nosaltres, clau.

Per això estem fent l'anàlisi de la criança, del cost de la criança, perquè creiem que és el que hem de garantir, ja sigui a través de la renda garantida de ciutadania..., i, en el cas que no hi arribem perquè tenim ingressos insuficients, perquè hem de prioritzar, perquè hem d'arribar per mòduls, perquè no podem arribar primer a uns i després als altres, doncs, bé, ja parlarem d'una altra..., que nosaltres diem que, en aquest cas, els prioritaris són les famílies amb fills a càrrec i en situació de pobresa.

Però, per nosaltres..., no ens estem plantejant que la renda garantida per a famílies amb fills a càrrec sigui per a famílies pobres. Estem dient que el que hem de garantir és la criança de qualsevol infant de Catalunya, i que el que hem de fer és calcular què costa això, d'acord?

Tindríem una opció, que és anar-nos-en a fer servir les rendes i agafar la proposta que va fer Convergència –el Carles Campuzano en concret, el mes de desembre, al Congrés dels Diputats, no?– que s'incrementés la prestació per fills a càrrec dels vint-i-nou euros als cent vint euros mensuals. Aquesta prestació o aquest tipus d'increment, que aniria a càrrec del fons de la seguretat social..., que tots els grups parlamentaris –tots– van dir que d'acord, i es va tirar enrere perquè el PP va dir que no teníem..., bé, tinc el discurs aquí de la persona que va fer en nom del PP la definició, però va arribar a dir que, bé, «estem a Nadal», que «és època de Reis» i que «no anem fent cartes als Reis perquè no toca, perquè l'economia espanyola no ho permet», d'acord?

Aquesta prestació de 120 euros, si la comparem amb la d'Alemanya..., és 184, a Alemanya; la de França, 129 per al primer fill, i la de Suècia 114. Aquestes prestacions que són garantides, de caràcter universal, no permeten la criança tampoc dels fills. Aquest tipus de prestació no garanteix que una família pugui realment tirar endavant la criança del seu fill. I acaben fent el que ens passa a nosaltres també en algunes coses: a França, doncs, s'han inventat el subsidi d'inici escolar; llavors, garanteixen que un nen, quan comença el curs, si la família no té ingressos, tingui un ingrés de 364 euros per comprar el material del «cole»,

dels llibres, de no sé què, o de 397 euros si el nano té entre setze i divuit anys. O bé com a Suècia, que s'han d'inventar les ajudes per habitatge i estan ajudant les famílies que tenen un fill a tenir 576 euros, o la família que té tres fills 718, perquè puguin tenir un habitatge digne. I al final, comencem, i com que partim de quantitats molt bàsiques, aquests cent i escaig euros que estem dient, i són realment insuficients per a la criança del fill, anem incrementant i ampliant el nombre de conceptes, d'ajudes. I acabarem fent el que deia el Rafa abans: una burocràcia assistencial bestial.

Llavors, tan difícil és definir una quantia bàsica per a la criança dels fills que cobreixi totes les necessitats?, que només hi hagi una finestra única d'anar a picar la porta i que una família no hagi de passar-se el dia donant voltes, «ara vaig a demanar les beques escolars», «ara me'n vaig a demanar una beca per poder alimentar el meu fill», «ara me'n vaig a demanar una beca per tenir habitatge»? Jo crec que el concepte de renda garantida per a ciutadania el que ens posa és dues coses: tots davant de la mateixa porta, tots amb els mateixos punts de sortida. I el que hem de fer és que el que demanem (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) realment ens permeti el concepte de dignitat. I per nosaltres –ho sento, venim del tema d'infància– el concepte de dignitat va vinculat a la capacitat de la criança i del desenvolupament humà, d'acord?

Com que no tenim les dades definitives perquè és una feina molt difícil, quan tinguem tot això, intentarem dir-ho. Segurament, el jutge ho té fet, però nosaltres volem tenir les nostres dades. (*L'orador riu.*)

Gràcies.

El president

Molt bé. Moltes gràcies. És el torn del senyor David Casassas, en representació de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya. Endavant.

David Casassas Marqués

Molt bé, gràcies. Intentaré no passar d'aquests cinc minuts.

En relació amb el que plantejava el senyor Oriol Amorós, l'argument és ben senzill –la qüestió aquesta dels jaciments de treball, d'activitat. La idea és que vostè i jo, en tant que treballadors assalariats, no ens veiem, perquè estem caçant allò que se'ns ofereix i podem. En canvi, si tenim aquest respir..., clar, en la mesura que la renda sigui incondicional, aquest respir és major. Se m'atura la màquina, ens podem trobar i podem organitzar des de la tenda –allò, cultura catalana– fins a l'empresa cooperativa, fins a qualsevol negoci o història productiva o reproductiva que puguem voler tirar endavant; que forma part de la nostra identitat i que avui en dia això està bloquejat, perquè hem de caçar al vol allò que hi ha, no?

Experiments, n'hi ha molt pocs, sobretot en el cas de subsidis plenament incondicionals, perquè no existeixen. Perdoneu: anàlisi empírica. El que sí que hi ha

són experiments, experiments fets a Bèlgica, fets a l'Índia, fets al Canadà, fets als Estats Units. I aquests experiments demostren que la gent no es retira del mercat de treball de forma automàtica, sinó que el que fa la gent potser és fer-ho de forma parcial i a petites interrupcions per formar-se, per pensar, per replantejar l'estructura de la unitat productiva i potser canviar, diguem-ne, la forma jurídica amb la qual ens relacionem a l'esfera laboral i productiva, i a partir d'aquí tornar a participar en el circuit econòmic.

Això està molt lligat amb el que plantejava vostè sobre el discurs dels incentius. Això és perillós. Sempre es parla que qualsevol tipus de política –incondicional o condicionada– desincentiva. Això sempre s'ha dit, històricament. Quan es va intentar introduir el subsidi d'atur, doncs, alimentaríem dròpols, etcètera. Sempre s'ha dit. Bé, jo crec que això aplica en el cas de subsidis condicionats, podria aplicar en el cas d'alguns subsidis condicionats. En el cas que ens ocupa, que és un subsidi condicionat, el de la renda garantida de ciutadania, home, hem de dir que es tracta de 664 euros; per tant, jo crec que és difícil pensar que la gent amb 664 euros senzillament deixi de treballar. Però, bé, és veritat que és possible que hi hagi algun desincentiu al treball pel fet de percebre un subsidi condicionat que desapareix en la mesura que tu obtens una ocupació.

Però, clar, si passem a un esquema incondicional, no estem parlant de sostres, sinó que estem parlant de sòls de renda –amb accent obert, diguem-ne–, bases, a partir de les quals tu pots anar acumulant altres fons de renda, i amb això no perds el subsidi. Per tant, aquest problema de desincentius desapareix en la mesura que tendim cap a la incondicionalitat. I tu vas acumulant renda, i, finalment, si n'acumules molta, doncs, acabes tributant, i després parlarem ja de sistema impositiu, no?

Bé, he d'anar ràpid perquè només tenim cinc minuts.

La senyora Eva Granados em plantejava..., bé, la renda bàsica... «La renda garantida ciutadana, sí o no?» Oi tant, que sí! És a dir, nosaltres, com a XESC, com a Observatori DESC, com a Xarxa Renda Bàsica –que hi ha companys meus de l'associació que avui també vindran i que han vingut–, hem estat en el nucli promotor de la ILP, però nosaltres ho hem dit sempre, que entenem això com quelcom que va en el camí de la renda bàsica. I en aquest context, nosaltres el que entenem és que totes les prestacions monetàries han de quedar eliminades, però eliminades en el sentit que quedarien refoses, unides en una única prestació monetària, i aquí s'hi haurien d'acompanyar les prestacions en espècie, no? Òbviament, si tu tens subsidis d'atur o prestacions contributives superiors al nivell de la renda bàsica en qüestió, doncs, això s'hauria de complementar, no?

Vostè em diu: «Home, no és el tema.» Home, no és el tema, però sí que és el tema. Estem parlant d'introduir un subsidi condicionat i sabem..., i nosaltres estem a favor que això es faci ara, però sabem que els subsidis condicionats tenen problemes, hi ha evidència empírica que els subsidis condicionats tenen problemes. Per tant, no es poden aplicar a la babalà sense estudiar la

qüestió dels costos administratius, la qüestió de l'estigmatització i la qüestió d'aquesta trampa de la pobresa; que ja dic que en el cas de la renda garantida ciutadana jo crec que s'ha de matisar, però que és possible que hi hagi components d'això, no?

No és el tema, però sí que és el tema, perquè no es pot introduir un subsidi d'aquesta mena sense estudiar en profunditat quins són aquests problemes. I, a més a més, a mi em consta que el seu grup parlamentari i el seu partit s'ha interessat per aquests problemes i, de fet, ens ha convocat a reunir-nos per parlar de tot això; i, de fet, ha afavorit la formació d'una subcomissió parlamentària, juntament amb Esquerra Republicana i Iniciativa, Izquierda Unida, etcètera, al Congrés dels Diputats, per estudiar la viabilitat de la renda bàsica. Per tant, em sorprèn que em digui que no és el tema quan estudiem... (*Pausa.*) No, no, però aquí estem estudiant un subsidi condicionat i els subsidis condicionats tenen problemes que hem de veure com gestionem. Aleshores, jo estic intentant plantejar que hi són.

El senyor Rafa López, del Partit Popular, ha fet una intervenció que a mi m'ha semblat molt interessant i molt *challenging*, que diuen en anglès –ara no em surt la paraula–, molt, allò..., en tant que sociòleg o científic social. Bé, d'entrada deia (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) –vaig acabant, eh?– que no és el moment. Jo entenc que no sigui el moment per vostès de parlar de la renda bàsica o d'aquest tipus de qüestions. Això..., òbviament, propostes d'aquesta mena alteren les relacions de... (*Veus de fons.*) Un moment, un moment, això és el meu supòsit, puc estar equivocat –puc estar equivocat. No és el moment. Jo entenc que vostès diguin que no és el moment, perquè això altera les relacions de poder i l'estructura dels mercats de treball.

A continuació, vostè afirma –i en això hi estic totalment d'acord– que la transferència de rendes és important, però això ha d'anar acompanyat d'alguna cosa més. I sí, sí, els que defensem polítiques de renda com la renda garantida ciutadana en el camí cap a la renda bàsica, diguem-ne, entenem que hi ha d'haver un paquet de mesures –alguns parlen de «plans de rescat ciutadà»– que incloguin prestacions en espècies i..., és a dir, «espècies»: serveis públics de qualitat, universals i incondicionals.

Vostè em diu –i amb això vaig acabant– que hi ha sociologia individualista. Jo sóc un gran defensor de l'individualisme metodològic, però els sociòlegs defensors de l'individualisme metodològic també el que ens diuen és que en el món hi ha desitjos, hi ha creences i hi ha oportunitats. No hi ha cap sociòleg o científic social seriós que negui aquest tercer vèrtex del triangle, que és l'estructura d'oportunitats sobre la qual ens podem muntar desitjos, creences. Per tant, la qüestió és: nosaltres creiem que vostè és empresari i jo sóc treballador perquè jo ho prefereixo? En part sí, això passa, hi ha preferències en el món, però em sembla que hi ha una estructura social que importa.

Acabo. Senyora Laura Massana, del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alterna-

tiva. Oi tant, que un efecte desitjable de la introducció d'una renda garantida ciutadana seria una pressió a l'alça d'uns salaris que són de pena, que fan pena. Oi tant, que sí. Jo crec que aquest és un dels avantatges. És a dir, tocar el repartiment de l'excedent de les nostres societats és un dels avantatges de mesures d'aquesta mena.

Clar, en la mesura que les mesures en qüestió siguin incondicionals, això ho tenim més garantit, diguem-ne, no? És a dir, cal veure –i això són coses que vostès han de pensar, i per això jo poso sobre la taula la qüestió dels problemes dels subsidis condicionats, ho han de discutir i han d'acabar legislant– fins a quin punt aquesta llei ens obligarà a acceptar qualsevol feina que se'ns ofereixi o no. Si se'ns obliga a fer-ho, anem malament en termes de pressió a l'alça dels salaris; si hi ha marge per disputar, diguem-ne, escenaris que no tenen res a veure amb allò que nosaltres som, volem i volem organitzar amb el senyor Amorós –que ara el posava com a exemple de company amb el qual muntàvem una cooperativa, per exemple–, és a dir, si tenim aquest marge de maniobra –que amb la renda bàsica el tenim i amb la renda garantida ciutadana potser també, segons com es legisli–, doncs, sí que pot haver-hi aquesta pressió a l'alça dels salaris.

En qualsevol cas, per finançar tot això cal una reforma fiscal. Hi havia una cosa que es deia la Plataforma per la Fiscalitat Justa. Aquesta gent està fent una feina crucial, perquè sense caixa comuna no financem re de re, com ja estem veient. I aquí, finalment, del que estem parlant és d'un procés de transferència de renda dels que més tenen als que menys –si és la renda garantida ciutadana–, o dels que més tenen a tothom –si és la renda bàsica.

Senyora Anna Figueras, de Convergència i Unió. Sí, però senzillament per deixar-ho clar: no faig en cap cas una esmena a la totalitat. Hi insisteixo, nosaltres hem estat –i aquest «nosaltres» vol dir diverses entitats que treballen en xarxa– en el grup promotor de la ILP per a la RGC. Per tant, en cap cas. El que estem plantejant és la importància d'encaminar-ho cap a formats incondicionals i que també aquí això es pugui plantejar. Perquè això no és una discussió d'acadèmics i lluminats. Vull dir, tot això no és un clamor popular que tothom ho diu, però s'ha de reconèixer –s'ha de reconèixer– que hi ha amplis sectors socials, amb representants en diverses esferes de les nostres societats, que estan començant a dir que la via és la incondicionalitat també en les polítiques de rendes.

Per tant, sí total a l'RGC ara. I nosaltres el que diem és: però encaminat cap a formats incondicionals.

El president

Molt bé, moltes gràcies. La darrera de les intervencions per cloure aquest grup de compareixents la té el senyor Albert Arnau. Endavant.

Albert Arnau i Pacheco

Bé, jo, ja per acabar, seré bastant breu.

La senyora Eva Granados parlava d'un possible condicionament laboral. Doncs, potser queda una mica malament dir-ho, però el senyor Amorós ha fet una reflexió que em sembla que és prou definitiva, no?: el cas d'una possible família amb uns ingressos mitjans, que per tant no té dret a una prestació, i la família del costat, doncs, que podria plantejar-se que no cal tenir ingressos per poder-s'hi acollir i percebre 3.500 euros.

Jo els posaré un exemple molt clar: ara fa ben poc han sortit els plans ocupacionals i hi ha molta gent que els ha començat. Què es cobra amb un pla ocupacional i què es percep d'una PIRMI? Què suposa accedir a un pla ocupacional, i si posa o no posa en risc la prestació de la PIRMI, i la possible recuperació de la PIRMI, i quant pot trigar? Em penso que la resposta és ben clara. Vull dir...

Compte, «al tanto», jo vull ser una mica curós, no vull estigmatitzar. Evidentment que hi ha moltíssimes persones –moltíssimes, la gran majoria– que, evidentment, per dignitat segurament estan per sobre de tot plegat. Però els recursos són mínims i n'hem de fer un bon seguiment. Tot això amb què acaba? Amb el fet que s'ha de fer un bon seguiment. Hem de dotar de recursos aquesta llei, no pot ser que el recurs únicament siguin els diners que van a la prestació, sinó que hem de dotar de recursos de seguiment; que potser és complementari rebre aquest ajut amb un altre ajut complementari de formació.

No ho sé, a mi se m'acut el tema de la formació, se m'acut el tema d'una finestra única. Hem d'aconseguir que hi hagi una finestra única, hem d'aconseguir que aquesta transversalitat entre administracions i departaments sigui de debò real, vull dir, perquè penso que ara tinc dubtes que ho sigui. Tenim més d'algun exemple; potser la nostra especialització és més del tema d'adjudicació d'habitatge, i tenim molts exemples que podríem posar que no hi ha una finestra única, sinó que en molts casos es gestiona des d'una banda, des d'una altra. I si ja per poder fer el tràmit de l'ajuda has de dependre de tres o quatre finestres diferents, no em puc ni imaginar com poden ser els mètodes de seguiment, no?

Res, per acabar, simplement insistim que celebrem, doncs, que s'aculli aquesta ILP, evidentment que ens donem per satisfets que això signifiqui, doncs, una millor accessibilitat per a persones que ho necessiten; simplement, incidim que això ha d'anar acompanyat d'un procés que faci que aquesta persona es dignifiqui, que tingui elements no només econòmics, sinó per tirar endavant, i que, evidentment, doncs, això pugui ser simplement un procés de la seva vida de necessitat, però que tingui, acompanyada d'aquest suport, eines per poder sortir-se'n per si mateixa.

Només això.

Gràcies per haver-nos convidat o per haver-me convidat.

El president

Molt bé. Doncs, moltes gràcies a tots quatre: senyora Martínez, senyor Estellés, senyor Casassas, senyor Arnau.

A la una reprenem.

Jo volia preguntar-li al lletrat si la primera de les intervencions, que és una videoconferència, la substanciaré amb la intervenció dels grups després, o si aquesta persona serà present per videoconferència en el conjunt de les tres que vénen a continuació. (*Veus de fons.*) En principi, hi serà per a totes tres. Molt bé.

Doncs, reprenem a la una en punt, d'acord? (*Pausa.*)

Gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts d'una del migdia i set minuts i es reprèn a la una i nou minuts.

El president

Bé, doncs, reprenem la sessió de la comissió.

Compareixença

de Fernando Fantova, consultor social a Bilbao, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00508/10)

Tenim tres compareixents: el senyor Fernando Fantova, consultor social –ja és aquí via videoconferència, el poden veure a la pantalla–, el saludem afectuosament; també el senyor Francesc Coll i el senyor Jesús Quiroga. El senyor Coll és el cap de l'òrgan tècnic administratiu de la Comissió Interdepartamental de la Renda Mínima i el senyor Jesús Quiroga és el director de la Xarxa Ocupacional del Servei d'Ocupació de Catalunya.

La primera de les compareixences serà la videoconferència del senyor Fantova. I quan a ell li sembli i els serveis tècnics ho considerin adient, doncs, ja pot prendre la paraula.

Señor Fantova, puede tomar la palabra por un tiempo de diez minutos.

Fernando Fantova Azcoaga (consultor social)

Bé, bon dia. Se sent? (*Pausa.*) Està bé? (*Pausa.*) Molt bon dia a tothom. Agraeixo l'oportunitat de parlar amb vosaltres, de comparèixer aquí al Parlament de Catalunya, i també agraeixo l'oportunitat de fer-ho amb aquests mitjans tecnològics. I podem parlar..., quan vosaltres parleu, podeu parlar en català o castellà, per mi està bé en castellà i està bé en català.

Bien, en estos diez minutos voy a dividir mi exposición en tres puntos: un primer punto general, una visión general sobre la iniciativa; una segunda parte en la que me centraré en la cuestión de los servicios sociales como marco adecuado o no adecuado para la renta garantizada, y una tercera parte de tres o cuatro puntos adicionales que quiero comentar. Si bien voy a dedicar la mayor parte de mi exposición a la cuestión de los servicios sociales, no es porque la considere la más importante, sino porque considero que es aquella en la que mi intervención puede ser más significativa

y quizás más diferente que la de otras personas que van a comparecer o han comparecido.

Bien, en primer lugar, como consideración general, tanto en calidad de persona interesada por las políticas sociales como en calidad de ciudadano, considero un gran acierto esta ley, fundamentalmente porque considero que es un paso significativo y relevante en el proceso de universalizar la garantía universal inclusiva a la subsistencia, la resolución de las necesidades básicas de subsistencia de las personas. Por tanto, una primera valoración general muy positiva. Y, desde el punto de vista formal, considero que el texto quizás peca de excesivamente breve; nuestra ley, la ley vasca, pecaría de lo contrario, de excesivamente prolija. Quizás entiendo que una posible longitud y desarrollo intermedio..., podría ser el adecuado.

Bien. Y en segundo lugar, como decía, me voy a referir a la cuestión de los servicios sociales, ¿no? Tal como he intentado fundamentar en algunas publicaciones, libros o ponencias, o artículos, considero que la evolución de las políticas sociales en estados, o en sociedades, o en países como los nuestros va en una dirección de configurar grandes ámbitos sectoriales –grandes ámbitos sectoriales–, cada uno de los cuales se ocuparía de un bien o de una necesidad o de un área importante para el bienestar de las personas, de todas las personas. Esta racionalidad de especialización, de perfeccionamiento de las áreas sectoriales, se puede observar claramente, pues, en los ámbitos de la sanidad o de la educación.

En el ámbito de los servicios sociales, yo diría que los consensos de la comunidad científica, técnica, y los desarrollos que vamos adoptando, llevan a los servicios sociales a dejar de ser una especie de asistencia social inespecífica, donde pudiera obtenerse todo tipo de respuesta a todo tipo de necesidades –educativas, alimenticias, económicas–; digo, van en la tendencia de dejar de ser esa asistencia social inespecífica, para pasar a configurar los servicios sociales como un ámbito sectorial con su propia necesidad de referencia, que desde mi punto de vista cada vez más claramente es lo que tiene que ver con autonomía de las personas en su desenvolvimiento cotidiano e integración relacional familiar y comunitaria.

Pues, bien, si realmente asumimos, como yo propongo hacer, que la evolución de los servicios sociales en su racionalización técnica, institucional y política les lleva a ser un pilar sectorial universal como lo son la sanidad o la educación, pero que se ocuparía de un ámbito concreto de necesidades que tienen que ver, como digo, con la autonomía y la relación interpersonal, obviamente, la renta garantizada para la subsistencia no formaría parte, desde un punto de vista conceptual, de este ámbito sectorial, no correspondería, del mismo modo que no correspondería ni a la sanidad ni a la educación, sino que tendría un ámbito propio.

Lógicamente, el hecho de que yo defienda y proponga que conceptualmente, desde un punto de vista de racionalidad organizativa, la renta garantizada no es un tema de servicios sociales, no excluye que pudiera gestionarse desde el sistema público de servicios so-

ciales. Pero yo voy a defender que no se haga así por dos fundamentales razones, que son las que nos han llevado en el País Vasco a sacar la renta de garantía de ingresos del sistema público de servicios sociales. Y las dos razones son fundamentalmente las siguientes.

En primer lugar, el exponencial aumento de las necesidades que sí corresponden a los servicios sociales: todo lo que tiene que ver con envejecimiento de la población, aumento de las limitaciones funcionales de muchas personas, modificación de las estructuras familiares, comunitarias –por movilidad de la población, por cambios sociales–... Todo este fenómeno, que tiene mucho que ver con la crisis de los jubilados, con la individualización social, nos lleva a entender que los servicios sociales tienen mucho –y cada vez más– trabajo en su cometido propio, y, por tanto, es razonable, como hemos hecho en el País Vasco, exonerarles de la gestión de la renta de garantía de ingresos. Pero, por otro lado, cada vez más, también en los estudios de política social, identifican que hay más sinergias entre lo que sería una prestación de una renta mínima para las necesidades básicas, con otros flujos económicos que circulan entre la ciudadanía y las administraciones, como pueden ser los flujos fiscales, impositivos u otras prestaciones económicas, como pueden ser las del empleo.

Por tanto, la razón de que el ámbito de los servicios sociales en lo que le es propio tenga un aumento exponencial de necesidades, y la razón de que las sinergias que se observan, en la medida que se va universalizando la garantía de ingresos, son mayores entre la garantía de ingresos y otras prestaciones o flujos económicos, me llevarían a proponer, por lo tanto, que no se considerara ni institucionalmente, jurídicamente, ni tampoco organizativamente a los servicios sociales como el marco para la renta garantizada. Y, por tanto, ni en la parte, vamos a decir, de exposición de motivos, ni en la parte organizativa del artículo 17, tiene sentido para mí que se incardine y se gestione la renta garantizada como ámbito de servicios sociales. Entiendo, aunque no soy jurista, que hay título suficiente en el Estatuto y la Constitución para que la Generalitat, el Gobierno de Cataluña, asuma esta responsabilidad, y no ha lugar, por tanto, remitirlo, referirlo a la competencia sobre servicios sociales.

Yo sería partidario de que, sin entrar ahora a la competencia municipal o de todo el Gobierno..., lo situaría más bien en áreas tributarias o de hacienda o, en su caso, en las áreas de empleo. Ello, lógicamente, no quiere decir que..., obviamente, en la problemática de algunas o de muchas personas receptoras de la renta garantizada, los servicios sociales, los servicios de empleo, los servicios sanitarios, los servicios de vivienda tienen que involucrarse, porque, lógicamente, entre estas diferentes áreas hay muchas concomitancias y sinergias que nos obligan a trabajar de forma colaborativa y en red.

Termino, en la tercera parte de esta exposición de diez minutos, con cuatro cuestiones muy telegráficas que también me han llamado la atención y que quisiera comentar.

En primer lugar, del mismo modo que lo defendí en el caso del País Vasco o en otros, me parece que tiene más sentido, desde un punto de vista de derechos humanos y de protección social, conceder la renta a las personas que tengan residencia efectiva, sin pedir, como se hace en el artículo 6, el requisito de vivir legalmente, que sería un término, pues, como mínimo discutible, ¿no?

En segundo lugar, en el artículo 10 se habla de una minoración de la renta garantizada en el momento en el que las personas pudieran obtener ingresos por el empleo. Si bien creo que es muy correcto el planteamiento, porque la lógica de las rentas garantizadas cada vez más va a una lógica de complementación y no de sustitución, sí considero que la experiencia del País Vasco de los estímulos al empleo es interesante. ¿Qué quiere decir estímulos al empleo? Que no se minora la renta en la misma cuantía que los ingresos que se obtienen, sino en una cuantía menor, de tal manera que, por decirlo de una manera coloquial, salga a cuenta, sea incentivado el buscar y el obtener un empleo.

En tercer lugar, algo de poca importancia; pero, bueno, en coherencia con el punto 2, en el artículo 13 no cabría hablar de «informes sociales», sino de «informes económicos» o de «informes».

Y, por último, no me parece procedente, como se señala en el artículo 17, que las entidades del tercer sector puedan gestionar la renta garantizada. Mi visión del reparto de papeles y de la colaboración entre el sector público y el tercer sector..., considero que el tercer sector, en los procesos de inclusión, tiene importantísimos cometidos en términos de generar dinámicas colaborativas de procesos no mercantilizados o no monetarizados, tipo bancos del tiempo, bancas éticas, autogestión comunitaria... Es decir, hay muchas cosas que el tercer sector puede y debe hacer y que son, por decirlo así, su especialidad, que tendría que ver con este concepto de los bienes comunes; y, precisamente, la tramitación administrativa de una prestación de derecho, pues, me parece algo mucho más propio de la Administración pública. Y, por tanto, me llamaba la atención que en el artículo 17 se propusiera que las propias entidades del tercer sector pudieran gestionar la renta garantizada.

Y reiterar simplemente, pues, mi agradecimiento, mi disposición a escuchar el resto de la exposición, y luego hasta atender a sus preguntas, sea en castellano o sea en catalán. Y reiterar también lo que decía en el primer momento, que creo fuertemente, como decía, en apostar por esta ley, que no sería sino un avance en la universalización de una garantía de dignidad humana, como es la garantía de ingresos para la subsistencia.

Muchas gracias.

El president

Moltes gràcies, senyor Fantova.

Compareixença

del cap de l'òrgan tècnic de la renda mínima d'inserció amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00518/10)

Passem la paraula al senyor Francesc Coll, cap de l'Òrgan Tècnic Administratiu de la Comissió Interdepartamental de la Renda Mínima d'Inserció. Endavant.

Francesc Coll Tubau (cap de l'Òrgan Tècnic Administratiu de la Comissió Interdepartamental de la Renda Mínima d'Inserció)

Bon dia. En primer lloc, agrair-los la invitació que m'han formulat per intentar expressar la meua opinió sobre els vint-i-cinc anys d'experiència que porto al capdavant de la direcció tècnica d'aquesta prestació.

I, en aquest sentit, el primer punt que vull posar de manifest amb relació a aquest tema és reivindicar el caràcter i la naturalesa de la renda mínima, des d'una perspectiva tant històrica com actual, com a dret subjectiu condicionat al compliment d'uns requisits i a la implicació de les persones en els processos de resolució dels seus propis conflictes; com una acció integrada i integradora que recull no només accions de tipus monetari i econòmic i de suport material, sinó un conjunt d'intervencions basades en tots els dèficits que les famílies o persones puguin presentar; com a instrument de treball dels mateixos serveis socials, que han millorat i milloren l'autonomia de les persones, i amb la seva capacitat d'adaptació durant vint anys als profunds canvis socials que ha tingut el nostre país en matèria d'exclusió. Per citar un exemple, és la intensitat protectora, per exemple, que està destinada a les famílies més vulnerables o als menors, i altres tipus sempre d'actuacions que ens han permès anar reorientant i adaptant aquesta prestació a la realitat social canviant.

Sí que –no ens podem enganyar– durant els últims temps la renda mínima ha estat perdent part del seu caràcter d'inserció i ha passat a ser una prestació una mica assistencialista, perquè el 2011 es van produir decisions equivocades en matèria de contenció pressupostària que van tenir uns efectes molt negatius sobre la prestació. Afortunadament, el Govern aquests últims dos anys ha posat les mesures perquè això sigui corregit i s'està restablint el caràcter inicial i la filosofia de la prestació, bé sigui, com vostès saben, en matèria pressupostària –amb l'increment de la partida pressupostària, que permet que cap de les famílies que necessita la prestació quedi fora per manca de disponibilitat–; amb la reparació successiva de plans d'ocupació, que aquest any seran 1.200 places més –van ser 1.000 l'any passat i l'anterior 600–; amb la nova implantació de les mesures d'inserció sociolaboral, que van quedar paralitzades durant tres anys, i amb una nova plataforma de gestió que està permetent actualment millorar en termes quantitius i qualitius la gestió.

En paral·lel amb aquesta situació, durant tots aquests anys jo crec que la renda mínima ha tingut uns ele-

ments de tipus contextual que no s'han valorat suficientment. Un és l'hostilitat sistemàtica i permanent de caràcter competencial dels governs centrals, hagin estat de qui hagin estat, eh? Mai s'han admès actuacions de tipus sociolaboral en matèria autonòmica a cap de les comunitats i totes han estat conflictes permanents amb els successius governs centrals que s'han produït.

Un altre aspecte –que només cito, perquè el meu company Jesús és molt més expert que jo en aquesta matèria– és la competència, solapament i contradicció entre les distintes prestacions que s'adrecen als mateixos clients; estem parlant del subsidi d'atur, parlem de la RAI, parlem del Prodi, parlem del Prepara, parlem de les rendes mínimes, etcètera, l'últim invent de les quals crec que es diu «ayuda a la reinserción laboral», si no ho recordo malament.

Això posa de manifest que un dels problemes cabdals en el qual han hagut de navegar contracorrent moltes vegades aquestes prestacions, en concret la nostra, és un sistema que, a part de la seva insuficiència com a protecció, un sistema de protecció insuficient, és un sistema caòtic de protecció, en el qual el solapament de prestacions..., si vostès tinguessin la paciència de repassar una mica l'arbre de prestacions que pot rebre una família de distintes administracions –locals, autonòmiques, centrals–, entitats privades, tercer sector, és absolutament desproporcionat i irracional –irracional.

En aquest sentit, nosaltres apostàvem o havíem apostat en el seu dia perquè les rendes mínimes –la nostra en particular i, per què no, fer-la extensiva a les disset comunitats autònomes– poguessin ser una prestació més del règim no contributiu de protecció. En aquest sentit, lògicament, la dificultat especial ha estat l'oposició frontal de l'Administració central. És a dir, el subsidi d'atur, que..., podria haver estat eliminar i crear una sola prestació gestionada per cada comunitat autònoma, amb els mateixos perfils socials, els mateixos objectius, i sense solapar i coordinant molt bé les actuacions sobre el suport que necessitava cada família.

I també, per què no dir-ho, l'altre escenari en particular que ha patit la renda mínima és el canvi substancial en el model econòmic, un model econòmic en el qual els últims anys una part important del capital productiu ha passat a ser capital especulatiu i contingu en moltes ocasions a la corrupció. És la *línea delgada roja* aquesta que és molt difícil distingir, quan un capital en lloc de produir serveis i béns només produeix, com deia aquell famós economista hindú, creixement de la pròpia riquesa. Això, evidentment, ha tingut uns efectes importants en la reducció substancial de la inversió i recursos en polítiques públiques, polítiques socials i prestacions.

Sobre el tema de la renda garantida, unes observacions –procuraré ser molt breu– en el sentit de per què crec que no és oportuna ni coherent la seva implantació. En primer lloc, perquè crec que aquest escenari que definíem de caràcter econòmic, si s'examina superficialment –hi han dades més que evidents–..., durant els últims deu anys, al producte interior brut mundial hi

ha una desproporció en el creixement extraordinàriament àlgid de les rendes de capital i un decreixement proporcional de les rendes del salari. És a dir, la distribució de la riquesa està cada dia més desigual. Crec que això no és un fenomen que es pugui combatre des d'una perspectiva de rendes; crec que és un fenomen que s'ha de combatre des de polítiques fiscals, des de polítiques econòmiques, i evitar, per exemple, escàndols com..., tenim les Sicav al nostre estat, que cotitzen un 0,1 amb capitals de 600.000 euros, mentre que qualsevol assalariat té una retenció del 18 per cent. O –per citar-ne un altre– l'altre escàndol a la nostra Unió Europea, que té 348 multinacionals que paguen un 1 per cent dels rendiments sobre les seves plusvàlues als governs corresponents.

Un segon punt que jo no veig gens clar és els aspectes perversos amb relació a aquest tipus d'aplicacions de polítiques monetàries en fenòmens tan complexos com l'exclusió, que són l'acomodació i l'enquistament de la pobresa. Vull recordar que Milton Friedman, un dels teòrics del neoliberalisme més ultra, defensa posicions semblants, i jo crec que això pot tenir uns efectes molt a estudiar que s'han de prendre amb molta calma, amb molta prudència, d'enquistar l'exclusió i la pobresa en la situació en què es troben.

En aquest sentit, crec que el debat que almenys a mi em preocupa, com a gestor de polítiques públiques i prestacions, és que estem construint un nou país, i crec que valdria la pena que ara ens asseguéssim tots plegats a reflexionar sobre la necessitat d'agafar tota la política de prestacions públiques, crear un sol agent que coordini les prestacions, que les racionalitzi i que sigui capaç de recolzar d'aquesta manera, d'una manera molt més eficient, les necessitats i les característiques singulars de cada família o persona que necessiti aquest suport.

I no vull finalitzar, si m'ho permeten, sense, a diferència del professor Fantova, reivindicar absolutament el paper dels serveis socials. No hi ha ni una sola política contra l'exclusió, ni una sola política del sistema de protecció públic, que no s'hagi de recolzar sobre els serveis socials, que són el braç i la plataforma que sosté la cohesió en el nostre país. I a part, públicament, també volia agrair la seva professionalitat i dedicació durant aquests últims anys.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El president

Moltes gràcies, senyor Coll.

Compareixença

de Jesús Quiroga, director de la Xarxa Ocupacional del Servei d'Ocupació de Catalunya, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00519/10)

Finalment, pren la paraula el senyor Jesús Quiroga, director de la Xarxa Ocupacional del Servei d'Ocupació de Catalunya. Endavant.

Jesús Quiroga Martínez (director de la Xarxa Ocupacional del Servei d'Ocupació de Catalunya)

Molt bé, moltes gràcies. En primer lloc, agrair als diputats i diputades la invitació a participar en aquesta comissió.

Partiré de dir que he sigut regidor de serveis socials a l'ajuntament, l'Ajuntament de Figueres, durant quatre anys; he sigut director d'una oficina de treball, i ara sóc director de la Xarxa Ocupacional del SOC. Per tant, aprofitaré l'experiència vital i laboral per explicar una mica quina és la meva impressió del que és la renda garantida i el que és la renda mínima, i quins efectes té o pot tenir la implantació.

En primer lloc, el primer plantejament que em faig és si aquesta societat en què vivim actualment, i en el moment actual, estem o no estem preparats per implementar una renda garantida. Primer, perquè, des de l'experiència dels serveis socials –veure avui que un dels pilars dels serveis socials són els bancs d'aliments, o veure com els avis, en la Llei de dependència, doncs, tenen greus mancances–, plantejar una renda garantida en una situació social que és delicada, pel moment actual i pel moment econòmic, crec que s'hauria de reflexionar seriosament. Evolucionar cap a una renda garantida? Possiblement –possiblement. Però, abans d'arribar a una renda garantida, evidentment, hem de fer diverses reflexions. I les faig des de l'experiència personal i l'experiència d'atendre a peu de carrer gent que ve a una oficina de treball o gent que entra als serveis socials d'un ajuntament cada dia amb situacions dramàtiques i personals. I el primer que aprens és que no qui més crida és qui més raó té. Això és el més important. Els avis no criden i tenen unes situacions dramàtiques, moltes vegades.

Per tant, quan parlem de renda garantida, hem de veure també què ha passat amb la renda mínima, quan alguns dels sistemes de renda mínima l'única cosa que han fet és un assistencialisme que ha enquistat situacions d'algunes comunitats, com la comunitat gitana, en el sentit que s'ha treballat amb ells la renda mínima com una política assistencial, però, al final, com els hem tret els recursos de les deixalles, com els hem tret els recursos dels mercats, com els hem tret els recursos d'anar a treballar o guanyar-se la vida, han quedat enquistats en un pou de difícil sortir. I a ciutats com Figueres, que té 1.200 membres de la comunitat gitana, aquesta situació és greu.

Per tant, abans d'aplicar polítiques de renda, hem d'analitzar quina evolució poden tenir en determinats col·lectius si no van acompanyades de polítiques complementàries i eines de transformació; una cosa desvinculada de l'altra no ens aporta res, ni canvi, ni transformació.

El garbuix d'ajuts. Actualment hi ha un garbuix d'ajuts important: hi ha un sistema solidari de prestacions contributives i no contributives, hi ha les administracions locals, les diputacions, la Generalitat, l'Administració de l'Estat. Tothom participa en un sistema en què no hi ha un historial únic i no podem saber una persona quin tipus d'ajuts..., per més creuaments que hi hagi, no sabem com estem incidint i com estem aju-

dant aquella persona. I és important saber-ho –és important saber-ho–, no perquè la persona es faci milionària pels ajuts, sinó per com podem ajudar aquesta persona amb el tipus d'ajudes i prestacions, i quines eines complementàries i de suport en el projecte vital, en el suport a l'autonomia personal i a les oportunitats, faran que aquesta persona pugui sortir de la situació en què es troba.

Per tant, és important racionalitzar –ho deia el meu company–, en el sentit que racionalitzar vol dir un organisme únic gestor d'aquests ajuts, independentment de qui és qui concedeix l'ajut; perquè, evidentment, si des d'habitatge donen ajuts per garantir el tema de la llum i el gas i els donem ajuts, però no sabem com estan repercutint aquests ajuts, doncs, ens trobarem que joves poden rebre sis tipus d'ajuts diferents i no sabem de quines vies vénen ni com vénen, aquests ajuts. Per tant, és important racionalitzar, racionalitzar per saber quins ajuts es donen i com es donen, i com això va acompanyat d'unes polítiques complementàries perquè evolucionin.

Vincular renda mínima i Servei d'Ocupació de Catalunya en aquests dos últims anys ha sigut una aproximació que no s'havia donat en molt de temps, i és important –és important. Però no tothom que és beneficiari de renda mínima és una persona vinculada a una problemàtica laboral: hi ha problemàtiques socials, problemàtiques sanitàries, problemàtiques de salut mental; que moltes vegades les posem en el mateix paquet i ens equivoquem. I ens equivoquem profundament quan situem en el mateix pot persones que tenen unes problemàtiques de tipus social o de tipus mental, que a vegades estan dintre de la renda mínima i no són laborals. Per tant, hem de fer polítiques a mida, perquè depèn del col·lectiu al qual van dirigides.

Les dades d'atur. Quan parlem de dades d'atur i parlem d'aturats, també fer una reflexió: no s'han posat d'acord l'Administració de l'Estat i la Generalitat, o les altres comunitats autònomes, a definir quins són els perfils d'aturats i qui és aturat i qui no és aturat. Des de Catalunya, fa tres anys vam impulsar un qüestionari de factors d'ocupabilitat per valorar les persones per l'ocupabilitat; no per l'edat, no perquè sigui dona, no perquè sigui jove, sinó per quines són les variables que fan que aquesta persona sigui ocupable o no sigui ocupable. I a l'hora de la veritat, un resultat no públic –no públic– és que entre el 12 i el 15 per cent de les persones no tenen disponibilitat –no tenen disponibilitat. Perquè les considerem aturades, i moltes persones tenen unes problemàtiques afegides, com ara familiars a càrrec amb Alzheimer, maternitats allargades en un sistema de cobertura que no dona cobertura a les mares o un sistema poc, diguéssim, desenvolupat per donar cobertura a aquests períodes de maternitat. Però, realment, no tenen disponibilitat. O estudiants que, amb períodes de treball d'estiu i estiu, cobren un subsidi i aquest subsidi fa que no estiguin disponibles per a l'ocupació, però realment compten com a aturats.

Per tant, una reflexió per saber qui es considera aturat i qui no es considera aturat; una reflexió per saber qui és beneficiari d'una renda garantida, una renda mí-

nima, per saber si aquella persona té unes patologies afegides o és realment una persona que ha caigut en el món de la renda mínima per una situació laboral del context actual.

Per tant, a partir d'aquí hi ha elements de distorsió, que són l'economia submergida, amb un 20 per cent d'economia submergida en aquest país; una disponibilitat real, amb les casuístiques que us explicava, i un factor de frau. Però quan parlem de frau també hem de parlar que quan parlem de frau en prestacions, parlem de divuit mil euros que es van, diguéssim, cobrant durant ics mesos.

Per tant, el garbuix de prestacions –les contributives i les no contributives–; saber si una persona pot cobrar la renda activa d'inserció finançada per l'Estat o la renda mínima; saber els ajuts que et dona l'ajuntament, perquè no tens per pagar el lloguer, la llum; el tipus d'ajuts de menjador. Tot això s'ha de racionalitzar –s'ha de racionalitzar. I jo estic d'acord que hi ha d'haver un òrgan gestor, independentment de qui concedeix l'ajut o com s'han articulat aquests ajuts.

Per tant, penso –penso– que abans d'embarcar-nos en una situació de renda garantida, hauríem de fer una reflexió i evolucionar si és el camí final la renda garantida per racionalitzar tots els tipus d'ajuts que tenim, per racionalitzar quins perfils de persones són els possibles beneficiaris d'aquestes rendes, quins perfils són laborals, quins perfils tenen unes patologies afegides. I, després, no embarcar-nos en una situació d'aquest tipus si no tenim garantides polítiques complementàries i eines de transformació, perquè si no complementem aquestes polítiques de renda, no hi ha transformació possible.

I, després, dintre d'aquest col·lectiu hi haurà col·lectius que tenen una situació en què, evidentment, els és molt difícil tornar al món laboral o refer un projecte de vida, i, per tant, haurien d'entrar en un sistema d'ajuts que els garantis una qualitat de vida en tot el seu procés vital, ja sigui per edat, o ja sigui per vinculat a una malaltia o a una situació social concreta.

Res més, i quedo a la vostra disposició per a qualsevol pregunta.

El president

Molt bé, moltes gràcies a tots tres. Ara és el torn dels grups parlamentaris. Donem uns tres minuts que es poden allargar una mica més.

Comencem amb el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, i en el seu nom pren la paraula el diputat Oriol Amorós. Endavant.

Oriol Amorós i March

Sí. En primer lloc, agrair als tres compareixents, els senyors Quiroga, Coll i Fantova, perquè estem davant de tres servidors públics que fan..., tots aquests temes que avui al Parlament discutim i hem dedicat molt de temps a debatre, vostès els treballen cada dia al servei dels ciutadans, i, per tant, serveixin també les primeres paraules d'agraïment a la seva feina.

Les preguntes per al senyor Fantova. Vostè parlava de la necessitat d'endreçar les prestacions –crec que és claríssim. Quin paper tindria i quin sentit tindria o quina composició tindria una prestació mínima per garantir la subsistència? Hauria de ser, per vostè, només de caràcter monetari? Podria combinar-se també amb prestació en espècies? És a dir, li sembla que es pot fer una llei que traci un mínim de garantia de la subsistència? Creu que la llei basca això ho fa? I si creu que tindria sentit fer-ho en aquest moment, doncs, arran d'aquesta iniciativa legislativa, i quines característiques hauria de tenir aquesta garantia mínima de la subsistència.

Vostè ha dit: «Als serveis socials, en el seu àmbit sectorial, l'objectiu final és el foment de l'autonomia i el foment de les relacions interpersonals.» I la pregunta seria: les polítiques de rendes són claus per a aquest afavoriment de l'autonomia personal i les relacions interpersonals, la capacitat d'integració d'una persona en l'àmbit relacional?

Vostè ha fet una altra reflexió, que l'han compartit els tres ponents avui, que és la necessitat de tenir un organisme únic gestor. Des del nostre grup, absolutament d'acord. De fet, hem presentat diverses mocions en aquest Parlament per avançar en aquest sentit i intentem, en la mesura que podem, impulsar d'avançar en aquest sentit. La qüestió seria quina relació hauria de tenir aquest organisme amb l'estructura fiscal; és a dir, tindria sentit –en el cas que competencialment poguéssim, eh?– que un organisme d'aquest tipus tingués relació amb l'estructura fiscal? O hauria de tenir relació amb l'organisme encarregat de l'ocupació? Hauria d'estar vinculat amb l'un o amb l'altre? I, en qualsevol cas, com que hauria de gestionar tot un mapa de prestacions relacionat amb polítiques sectorials, quina relació hauria de tenir aquest organisme amb cadascun dels organismes sectorials de gestió de la prestació.

És a dir, jo entenc que estem parlant d'un organisme que gestiona pagaments, que té un historial únic i evita duplicitats, però al mateix temps estem parlant també, doncs, que el servei d'ocupació és el que prescriu que a aquella persona li correspon una ajuda perquè no té feina, o al servei social ics li correspon..., és el que prescriu el dret; hi haurien organismes especialitzats que prescriuen el dret i un organisme central de pagaments. Entenc que aquesta és l'opció.

I una última pregunta per al senyor Fantova és: han fet vostès avaluacions de la renda garantida d'inserció del País Basc? Aquesta, si no ho tinc mal entès, té una doble característica: té una característica de terra d'ingressos, per una banda, i una altra característica d'incentiu a la inserció. Ens podria explicar la relació entre el concepte «garantia d'ingressos» i el concepte «inserció»? (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Vaig molt ràpid, president.

Al senyor Coll, possiblement una de les persones més coneixedores o la més coneixedora de la renda mínima d'inserció. Si vostè avui endegués una reforma de la renda mínima d'inserció, en quin sentit ho faria? Quina opinió li mereixen els estudis d'avaluació que

n'ha fet l'institut Ivàlua i altres que puguin haver-hi hagut? A mi em sembla que la renda mínima té un problema principal, que és el de taxa de cobertura. No arriba a tothom que hauria d'arribar –li ho pregunto, no sé si ho veu així.

Les reflexions que ha fet sobre el mapa de rendes i el sol agent ja estan fetes. I el problema principal, eh?: com garantir els mínims vitals a tothom, sense provocar desincentius, acomodació, enquistament. Com resoldre aquesta qüestió. Jo crec que aquest és l'element principal.

I, després: les polítiques d'inserció, els programes d'inserció, han de ser prescriptius, han de ser obligatoris? O fent-los obligatoris..., o dient que els fem obligatoris i després no fent-los estigmatitzem una situació? Però, realment, després no són obligatoris, a la pràctica. Si fossin voluntaris, serien més útils?

I per al senyor Quiroga. Quins itineraris d'inserció donen èxit per als beneficiaris de la PIRMI? Quina valoració fa dels plans d'ocupació que vostè ha mencionat? Bé, que ha mencionat el senyor Coll, també –que, per cert, van néixer també d'una moció d'aquest Parlament. Quina valoració en fa i quins itineraris són bons per a la inserció laboral dels beneficiaris de la PIRMI.

Vostè diu: «Hauríem d'evolucionar potser cap a una renda de garantia.» Quina és la primera passa, per vostè?

Compartim la reflexió de l'historial únic, de la racionalització i de l'organisme únic.

El president

Moltes gràcies, diputat. És el torn del Grup Parlamentari Socialista, i en el seu nom pren la paraula la diputada Eva Granados.

Eva Granados Galiano

Gràcies, president. També per agrair als compareixents les seves intervencions. La veritat és que aquestes tres intervencions són de persones coneixedores en profunditat dels instruments d'activació i de rendes d'inserció, per tant, podrem fer preguntes concretes sobre la situació actual i possibles millores.

Pel que fa al senyor Fantova, el Fernando. El Fernando ha parlat clarament de la diferència de la naturalesa entre la prestació econòmica i, després, les diferents polítiques públiques que poden haver-hi de serveis socials, de salut, d'habitatge. I compartint aquesta diferència de naturalesa, i fins i tot la diferència organitzativa..., ara el diputat Amorós també ho deia, no?: la importància de la cerca de l'autonomia personal quan falten rendes, però també hi ha altres problemàtiques. Si aquí és on hi hauria d'haver una relació entre les diferents polítiques públiques.

I, després, la importància de la cerca d'ocupació, plantejant-nos aquí els itineraris sociolaborals. Com podem fer aquesta sinergia? Perquè si hem de diferenciar –i ho podem compartir, no?– aquesta prestació econòmica de les altres polítiques públiques –i ell ho de-

ia clarament— pel que fa al tema dels serveis socials, quin tipus de sinergies...? Ell parlava de la gestió possiblement des d'Ocupació, des del SOC en aquest cas. Com ho podríem fer per poder complementar aquesta naturalesa diferent amb una —necessàriament— relació entre els subsistemes de polítiques públiques. Sent conscients que aquí, a Catalunya, abans la renda d'inserció, el PIRMI, la teníem residenciada a Benestar Social i Família, amb una comissió interdepartamental, i que això ha transitat cap a Ocupació i que és..., el fet que estiguin aquí les dues persones que ara, en aquests moments, depenen del Departament d'Empresa i Ocupació.

I també una altra pregunta per al Fernando Fantova. Sebastià Sarasa ha estat intervenint aquest matí a la comissió i s'ha fet el debat al voltant de què han de fer els serveis socials i què no han de fer. I ell deia que els sistemes nòrdics i que..., bé, doncs, que forma part de les funcions dels serveis socials, el control també de les prestacions i del bon ús de les prestacions, i dels itineraris d'inserció. Com que això és clarament diferent del que està proposant el Fernando, també ens estem qüestionant quin és el model de serveis socials i quines són les funcions originàries o que donarien resposta a la missió d'aquests serveis socials. M'agradaria saber la seva opinió, havent escoltat abans Sebastià Sarasa dient justament el contrari.

Pel que fa al Francesc Coll, que..., com deia l'Oriol Amorós, el més gran coneixedor en aquest país de la renda mínima d'inserció i la seva experiència, i després, també, el senyor Jesús Quiroga.

Pel que fa al Francesc Coll, ha parlat del caràcter d'hostilitat de l'Estat amb les prestacions i del garbuix —que també deia el senyor Quiroga— d'aquestes, bé, diferents prestacions. Com creuen vostès, des de la seva experiència, que s'haurien de dissenyar aquestes polítiques no contributives, no?, la part de polítiques passives no contributives, respecte a les rendes autonòmiques. Si vostès poguessin decidir-ho, com haurien de ser, com s'haurien de complementar, com s'haurien de combinar.

I li faig la mateixa pregunta que li feia el senyor Amorós: com gestionaria, senyor Coll, vostè la renda mínima d'inserció en aquests moments, orgànicament, funcionalment, amb les polítiques actives que caldria. Com es faria.

I, després, preguntes —tres— per al senyor Quiroga, molt concretes i que m'agradaria que em pogués respondre. Perquè, clar, avui ha donat una xifra que desconexíem, que és aquest 11-15 per cent de persones aturades registrades que no estan disponibles, no? I que vostè ha dit que no són dades públiques, però que vostè ha dit públicament en aquesta comissió. A mi m'agradaria saber quants beneficiaris de la renda mínima d'inserció —són 27.000 ara, en aquests moments— tenen perfil professional fet. Quants? Quants d'aquests —tots en general, tots els beneficiaris—..., quants són ocupables? Perquè si la taxa general és que entre un 11 i un 15 no tenen disponibilitat, en el cas de la renda mínima, el Servei d'Ocupació sap quants són?

I la tercera: quin impacte estan tenint aquestes mesures d'ocupació que han activat en els darrers anys sobre l'èxit en la sortida del programa.

I per últim: quina és la taxa de cobertura de les polítiques actives als aturats al nostre país.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari Popular de Catalunya, i en el seu nom pren la paraula el diputat Rafa López. Endavant.

Rafael López i Rueda

Gràcies, senyor president. Donar les gràcies als tres intervinents, el senyor Fantova, el senyor Coll i el senyor Quiroga.

Jo crec que les tres intervencions han tingut un element comú. És: qui pot gestionar millor les polítiques de rendes mínimes? —parlo de rendes mínimes a nivell genèric. I se'ns han donat fins i tot dues visions, no? La visió, diguem-ne, des dels serveis socials —és a dir, que qui millor pot conèixer la realitat d'una família, per dir-ho així, són els serveis socials—, i, després, la visió, diguem-ne, que extrauria dels serveis socials la política de rendes.

Àmbit sectorial i especialització, no? L'especialització té aquests problemes, que al final hi han moltes polítiques..., i això és una primera reflexió, no?, que feia al fil del que deia el senyor Fantova quan ens parlava que cadascú té el seu àmbit d'especialització i hi han polítiques en què tenim un problema: on les fiquem? On les fiquem, en el sentit que més enllà dels serveis socials, dels serveis sanitaris, dels serveis educatius, dels serveis laborals, doncs, tindrien un caràcter transversal. I quan tenen aquest caràcter transversal, qui és el millor per gestionar-ho? Perquè suposo que en el País Basc, al final, ha d'haver-hi un ens que l'ha de gestionar, i aquest ens ha de ser o és en aquests moments, si no vaig errat, a l'àmbit ocupacional.

Clar, aquí se'ns deriva un primer problema: és l'àmbit ocupacional el millor per gestionar, amb la realitat d'aquest moment —d'aquest moment—, les rendes mínimes? És a dir, les rendes mínimes han de tenir com a caràcter principal l'activació laboral, o hi han altres bandes, hi han altres parts, que s'hi impliquen? Aquesta és una reflexió que crec que és important, perquè si fins ara sí que tenien un caràcter molt laboral —i ha de ser així i hem de controlar que sigui així, i jo hi estic a favor, el nostre grup hi està a favor, per descomptat; l'activació laboral és un primer pas i és el pas potser més important—, també és cert que hi han uns nous perfils —que hi ha a casa nostra actualment— que no formen part d'aquesta, diguem-ne, prioritat d'activació laboral: la integració social.

Quan parlem, per exemple, de rendes, en aquest sentit, que només les veuen des d'un punt de vista de contraprestació econòmica, que obliden altres parts com són, doncs, diferents itineraris que s'han de fer, algunes contraprestacions —en el sentit ampli o restrictiu,

no entro en el tema—, diverses contraprestacions, moltes vegades sí que podem oblidar que hi han altres factors. Jo ho repetia aquest matí: pobresa, desigualtat i exclusió no són el mateix. I, per tant, tenim avui en dia molts perfils diversos als quals hem de donar resposta. La pregunta és: quin és l'àmbit que actualment hi pot donar millor resposta?

Independentment que estic d'acord —i ho hem repetit també durant avui i durant altres intervencions— que hem de posar ordre al sistema (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) de protecció —diguem-ne «protecció social», diguem-ne «protecció laboral». I això sóc conscient que és un tema no només transversal d'una Administració, sinó interinstitucional, per descomptat —per això existeixen les conferències sectorials, només faltaria. Però també és un àmbit en què hem de posar un ordre a casa nostra, és a dir, entre els diferents departaments de la Generalitat i entre les diferents administracions —Administració local, Administració de la Generalitat, etcètera. I en tenim diversos en què hem de posar ordre.

I, per tant, quan hem de posar ordre, el que ens hem de preguntar és: la implementació d'una mesura tan important com la que tenim actualment...? Això hauria de portar...? Tal com està redactat, eh? —independentment que després el debat sigui si hem de fer això o hem de fer una reforma de la renda mínima tal com està plantejada, les segones o terceres generacions de rendes mínimes—, tal com està plantejat a la llei, ens hauria d'implicar una reformulació de la resta de prestacions, i fins i tot de com s'articulen els serveis socials —com ens deia el senyor Fantova— amb les altres xarxes de serveis que tenim a casa nostra. Per tant, seria una reflexió molt més àmplia.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, diputat. És el torn del Grup Parlamentari d'Iniciativa - Esquerra Unida, i en el seu nom pren la paraula la diputada Laura Massana. Endavant.

Laura Massana Mas

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies també al senyor Fantova, al senyor Coll i al senyor Quiroga.

Primer, al senyor Fantova. Jo comparteixo molt del que ha dit. I, de fet, cada vegada que avancem més, m'adono que potser la renda garantida ha d'estar fora..., en el nostre cas no pot ser a la hisenda, perquè no en tenim de pròpia i *en ello estamos*, però on sí que la podríem posar és a Economia perfectament o a Presidència, perquè és una qüestió d'igualtat d'oportunitats i de combat contra la desigualtat. Per tant, és una estratègia de país, per mi, la renda garantida, més enllà de l'ocupació. No estem parlant només de persones que no tenen feina; estem parlant que a Catalunya no volem persones amb ingressos inferiors al que posa en aquesta proposta de llei, aquesta ILP. I això comporta persones que cobrin la no contributiva i d'altres. Volem una vida digna per a les persones de Catalunya. És per això que el nostre grup treballa en aquest sentit.

És cert que tot aquest debat ens dona peu també a parlar de serveis socials. Jo comparteixo una cosa que ha dit el senyor Quiroga, que és que hem de fer un mapa, que tenim reclamadíssim al Govern de la Generalitat, sobre l'estat de prestacions. Sabem, per exemple, que Salut paga quatre-cents euros per pobresa i no sabem de què, ni com, ni de quina manera; hi han uns diners per aquí, uns diners per allà. Que s'hauria de fer aquest *pack*, que juntament amb una política fiscal..., que jo crec que els diners hi són. A Catalunya, hi ha moltes persones que tenen més d'1 milió d'euros de renda. Vull dir, això és un fet. Per tant, la redistribució de la riquesa —s'apuntava— és determinant i aquí hi podem fer coses. I, si més no, podem prioritzar i deixar, diríem, de pagar-ne d'altres. Per tant, els diners hi són.

Deia: comparteixo amb el senyor Fantova com organitzar-ho, i els quatre punts que ha dit jo me'ls apunto per treballar-los, diríem, en format d'esmena.

Una pregunta determinant: quina pobresa hi hauria en aquests moments a Euskadi —que sabem que també ha patit la crisi, malgrat que té una estructura diferent econòmica, basada també en un altre model que ho complementa, com són les cooperatives— si no hi hagués la renda mínima garantida que ells tenen? Si aquest càlcul i aquesta avaluació s'han fet. I m'apunto a la demanda de l'altre nivell d'avaluació que aquí li preguntaven.

Al senyor Coll —jo que el respecto i l'admiro, i conec la seva feina des de fa molt temps. Clar, com se li pot dir «dret subjectiu» a una proposta que està condicionada a un pressupost? Un dret és subjectiu si no està condicionat a pressupost. Perquè hagi avançat una mica, no tenim el dret subjectiu que teníem amb la renda mínima. I, de fet, la ILP neix justament per això que vostè deia, pel 2011. Però jo no crec que s'hagi recuperat, jo crec que estem igual. De fet, jo crec que no arribem —i li ho deia el mateix senyor Amorós, que és soci de govern— a qui ho necessita. I és el gran problema de la renda mínima.

Vostè diu que no és oportuna ni coherent la renda garantida, i ho deia per la distribució desigual i per la política fiscal. Jo comparteixo que s'ha de fer una altra política fiscal, però sí que comparteixo que és oportuna i coherent, i sí que crec que no té efectes perversos, ni que acomoda les persones. De fet, el senyor Quiroga també deia que la renda mínima acomoda les persones; de fet, les persones que creuen, doncs, que cadascú s'ha de buscar la vida —permetin-me l'expressió— creuen que qualsevol, diríem, prestació acomoda les persones. Jo li volia dir, senyor Coll, si està d'acord amb les conclusions del consell europeu..., i social de la Unió Europea, que diu que les retribucions són insuficients respecte a la renda mínima de Catalunya, és a dir, que són totalment insuficients. I això ho ha dit el consell social europeu, ha dit que la renda mínima no serveix per al que ha de servir.

Clar, la condicionalitat dels pressupostos, que ha provocat el que està provocant —el 2011, deu mil nens amb pobresa—, quin sentit té mantenir una renda mínima que ja no fa aquest servei? I —jo també m'hi apunto— com la reestructuraria, si fos el cas? Nosaltres li vam

dir a la «proposició» de llei que va fer la senyora Granados que l'havíem defensada; de fet, som el grup que crec que la va defensar bastant fort en el seu moment i tota la vida, però que ja ha passat a un altre pla. Perquè 1.500, senyor Quiroga, plans d'ocupació quan, d'una banda, els plans d'ocupació –dit per tots els experts en polítiques d'ocupació–, igual que les bonificacions, no fan cap servei a l'ocupabilitat de les persones, sinó al revés..., davant de gairebé 500.000 persones aturades, quin sentit tenen 1.500 plans d'ocupació?

Jo també m'apunto a preguntar-li sobre per què no tenim xifres dels perfils d'aquest –primera– o 11 o 15 per cent de persones que no poden treballar. És a dir, quantes i quins perfils són? De fet, tenim moltes preguntes sobre la renda garantida, perquè les vam demanar en el Parlament i hi ha coses en què tenim una manca d'informació, de transparència i una autocomplaença amb aquesta renda mínima que..., jo crec que les persones del carrer que estan patint en aquests moments se senten totalment frustrades i defraudades. I tenim demanada la compareixença del conseller Puig.

I nosaltres sí que pensem, precisament, que la renda mínima hauria de tornar a on estava, que és a Benestar, i no a Empresa i Ocupació –això sí que ho pensem–, perquè se li pugui donar aquest aire. Perquè les grans problemàtiques que tenim ara no són condicionades a no estar preparats per treballar: estan condicionades al fet que no hi ha feina per a tantes persones que la necessiten.

I crec també en aquesta reforma dels serveis socials, que aquí, amb tres minuts i la vènia que ens ha donat el president de gairebé més, doncs, no podem abastar. Però creiem que la renda mínima ja, diríem, ha passat a un altre plànol. Li hem d'agrair els serveis prestats, però que hem d'avançar d'una altra manera.

Gràcies.

El president

Molt bé. Atenent al fet que no hi ha el Grup Mixt ni el Grup de Ciutadans, passem la paraula al Grup Parlamentari de Convergència i Unió, i en el seu nom té la paraula la diputada Anna Figueras. Endavant.

Anna Figueras i Ibàñez

Doncs, també des del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, una salutació al senyor Fantova, al senyor Quiroga i al senyor Coll. I també una salutació al senyor López, director general d'Economia Social i Cooperativa, i a tot l'equip, diguem-ne, que avui ens acompanya, doncs, perquè hi són i perquè també ho volíem destacar.

Ràpidament, perquè se m'acabarà el temps. Senyor Fantova, de la seva intervenció, a mi m'ha quedat clar que la renda garantida de ciutadania va més enllà d'aquesta especialització que també es requereix dels serveis socials, i, per tant, el que a mi no m'ha quedat prou clar és si vostè el que defensa és una única renda que realment, doncs, atengui diferents perfils

i diferents necessitats, o si aquesta renda garantida, eh? –que ja veiem que per vostè no hauria d'estar regida des de l'especialització dels serveis socials–, podria ser, en tot cas, compatible amb d'altres. I el que m'agradaria saber és com ho tenen al País Basc –si això és compatible, si no, si únicament i exclusivament tenen una única renda.

M'ha quedat claríssim, diguem-ne, que a la gestió ha d'haver-hi un únic gestor de les diferents rendes que, en tot cas, hi han ara. I el que també m'ha quedat clar és que vostè el que no defensa és que, en tot cas, la gestió –únicament la gestió– vagi a càrrec o pugui anar a càrrec del tercer sector. Però sí que m'agradaria saber què en pensa, de la coresponsabilitat, és a dir, d'allò que els beneficiaris d'aquesta renda garantida podrien fer de més d'acord amb el perfil –evidentment, no hauria de ser una cosa, diguem-ne, unilateral–..., i si aquesta coresponsabilitat es pogués gestionar a través del tercer sector.

I, després, ha parlat vostè de renda de subsistència. Ho equipara en teoria a aquesta renda garantida de ciutadania, que el que ens hauria és, realment, de mantenir o de sustentar una qualitat de vida digna, per molt mínima que fos? La subsistència equival a aquesta qualitat de vida que alguns, doncs, diuen que amb aquesta renda garantida podem mantenir?

Al senyor Coll i al senyor Quiroga. Més que recordar-los-ho a vostès, jo els vull recordar a alguns dels diputats que m'han precedit en la paraula que avui vostès han vingut a comparèixer no en qualitat, diguem-ne, de persones que estan gestionant la renda mínima d'inserció en el Govern, sinó com a experts. I ens han vingut, en tot cas, a poder donar el seu parer sobre un text legislatiu, sobre una proposta, una iniciativa popular, un text que ara ja està, diguem-ne, en ple debat parlamentari; i, en tot cas, hem vingut a saber què és el que vostès creien d'això.

Tot i així, evidentment, hem pogut veure, per la trajectòria d'alguns de més de vint-i-cinc anys, diguem-ne, doncs, que la renda mínima durant vint anys ha anat tirant endavant, s'ha anat modificant, i inclús actualment..., modificant possibles errors que s'hagin comès en un passat proper. Però, per tant, diguem-ne, no hem deixat, ni aquest Govern ni els anteriors, durant vint anys, penjada gent, com sembla que algú vulgui a vegades plantejar.

Per tant, escoltin, la feina que han fet jo els la reconec, però avui no estan aquí en qualitat d'això, sinó en qualitat d'experts, per dir-nos què és el que pensen sobre la renda garantida de ciutadania.

Podríem transformar la renda mínima que hi ha ara? Perquè, clar, la renda mínima –i vostè ho sap millor que ningú–, doncs, va aparèixer o es va crear amb un objectiu, però és que resulta que els perfils i les necessitats han canviat tant, que segurament, sí, clar, la renda mínima –aquella, eh?, la inicial– ens ha quedat curta. Podríem reformar el que tenim –perquè tenim coses– per tal de poder donar servei i de poder donar resposta als nous perfils que hi han ara? Què en pensen, de la contraprestació?

I, en tot cas, per acabar, al País Basc tenen un concert econòmic que segurament els permet fer front a determinades necessitats. Gràcies a això, vostès poden anar fent el que fan d'una manera diferent del que s'està fent aquí?

I als dos compareixents que tenim presencialment a la sala. Amb tots els recursos que genera Catalunya, sense aquesta solidaritat imposada, altrament dit, podríem dir..., o reconegut dèficit fiscal, podríem realment plantejar –i aquí diguem que (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) les paraules fan la cosa, eh?– una renda mínima garantida..., m'ho acabo, diguem-ne, d'inventar, però no seria..., és a dir, una cosa entre l'una i l'altra, entre el que existeix i el que ens planteja la proposta que tenim al damunt de la taula? Un mix que, evidentment, hauria de ser diferent del que tenim, però diferent del que ens planteja. Amb tots els recursos que generem a Catalunya, seríem capaços de poder-ho tirar endavant? Tenint en compte que els estudis que tenim presupostaris del que genera pressupostàriament la renda garantida que ens proposen, doncs, són molt i molt alts.

El president

Molt bé, moltes gràcies. Acabat el torn dels grups parlamentaris, retornem la paraula als compareixents per un temps de cinc minuts. Comencem tornant a contactar amb el senyor Fantova, a qui donem la paraula. Endavant.

Fernando Fantova Azcoaga

Bien, muchas gracias por sus preguntas. En cinco minutos me voy a centrar en aquellas cuestiones en las que por mi especialización o interés puedo aportar más, que, tras treinta y cinco años de trayectoria en el ámbito de la intervención y las políticas sociales, se centran sobre todo en la idea de diseño de políticas sociales, de diseño global de las políticas sociales.

Por tanto, yo diría que cuando yo hablo de que la racionalización del diseño de las políticas sociales nos lleva a una especialización por bienes o por necesidades, lo que quiero decir es que cada una de las áreas sectoriales se ocupa de un bien. Es decir, todos entendemos que el sistema sanitario se ocupa de un bien que es la salud, todos entendemos que el sistema educativo se ocupa de un bien que es el aprendizaje. Yo lo que digo es que la evolución del sistema de servicios sociales se ocuparía de un bien que sería la interacción humana, autonomía funcional, integración relacional. Obviamente, el sistema de empleo se ocupa..., el sistema laboral se ocupa del empleo; el sistema de políticas de vivienda, del alojamiento. Y lo que yo digo es que hay un sistema global –todavía muy fragmentado, pero que debería ir hacia una organización– que sería el sistema de garantía de ingresos, donde entrarían las pensiones, donde entrarían las prestaciones contributivas o no contributivas por desempleo, por incapacidad u otras, y donde entrarían estas rentas mínimas o rentas garantizadas.

En el fondo, son prestaciones que no..., lo importante no es que sean económicas, lo importante es que van a la subsistencia; es decir, cubren alimentación, cubren vestido, cubren una serie de necesidades muy importantes que no están cubiertas por los otros sectores de actividad. Por tanto, yo diría que la lógica va por ahí.

Y, efectivamente, a mí me parece que la lógica iría a que esta idea de «usted tiene garantizada una subsistencia» habría que cada vez vincularla más al sistema fiscal, al sistema impositivo. En el fondo, voy a un concepto de impuesto negativo. Es decir, yo tengo un balance con el Estado, con la Administración pública, con los poderes públicos: si tengo demasiado dinero, lo doy; si tengo demasiado poco, me lo dan. Pero eso no tendría que estar condicionado; es decir, poder operar a alguien de apendicitis no lo condicionamos a que esta persona se porte bien o haga determinados méritos. No: sencillamente, esa persona será operada de apendicitis en cualquier caso. Pues, lo mismo me parece que tiene que pasar con comer o con tener vestido.

Es decir, tenemos que buscar la manera de que haya unos mínimos de subsistencia garantizados para cualquier persona. Y eso es un ámbito sectorial y, como digo, conceptualmente tiene que ver con unas necesidades diferentes de aquellas de las que se encargan la sanidad, la educación o la vivienda, o el empleo. Y yo lo que digo es que hay que buscar la manera de ir coordinando todo este mundo de los dineros que se nos quitan o se nos dan, para que al final tengamos suficiente para la subsistencia; hay que irlo coordinando mejor. Y que entiendo que en este momento el paso de sacarlo de los servicios sociales es estratégico, fundamentalmente para liberar a los servicios sociales, que tienen unos cometidos muy importantes y cada vez más importantes que, al no poderlos realizar en condiciones, están generando crecientes disfunciones en el conjunto del sistema de bienestar.

Por tanto, la idea sería: claro que hay políticas transversales, enfoques transversales que deben atravesar todos los pilares sectoriales, claro que hay coordinación intersectorial, pero la racionalidad organizativa que yo propugno es la de que los grandes ámbitos sectoriales –que para mí son esos seis: educación, sanidad, empleo, vivienda, servicios sociales y, finalmente, garantía de ingresos–..., cada uno de ellos se ocupe de lo que se tiene que ocupar y se ocupe de promover ese bien para todas las personas, de forma universal. Insisto, es decir, parece que lo vemos claro en la sanidad. O sea, parece que vemos claro que en una persona hay que gastarse lo que sea para que sea operada después de un accidente; ahora, el día que le damos de alta, si se muere de hambre..., parece ser que eso hay que condicionarlo a algún tipo de comportamiento, de actitud o de proceso, que no veo por qué. Es decir, no veo por qué tenemos más derecho a que nos operen de apendicitis..., al derecho que tenemos a comer. Y, por tanto, diría..., esta sería para mí la visión clave. La visión clave es: me parece interesante esta iniciativa, porque nos ayuda a avanzar en esa línea.

¿Qué hemos hecho en el País Vasco? En el País Vasco hemos ido evolucionando a una prestación más de de-

recho, a una prestación más automática, a una prestación que..., obviamente, no estamos todavía en lo que yo consideraría una renta garantizada en la clave que estoy mencionando, pero sí es un proceso de avance. No me voy a meter en la evaluación del País Vasco porque carezco de tiempo y porque además, esta tarde, si no estoy equivocado, estará Luis Sanzo, que es la persona que desde el órgano estadístico del departamento correspondiente en el País Vasco, pues, más conoce y más ha hecho la graduación económica y social de la renta garantizada.

Simplemente, por terminar, el tema del tercer sector. Yo creo, evidentemente, que perfectamente las personas que puedan tener una renta garantizada, que puedan tener una atención sanitaria, una atención educativa, unas políticas de vivienda o unas políticas que les ayuden a encontrar empleo..., como digo, tiene que haber sinergias entre estos elementos, pero me parece más interesante trabajar en clave de sinergias, trabajar en clave de estímulos y no en clave de condicionalidades o contraprestaciones, que desde mi punto de vista..., no tengo tiempo ahora de exponerlo, pero más bien generan efectos no deseados y muchos costes de gestión.

Y, por tanto, diría: el tercer sector tiene su espacio. Es decir, no para cumplir condicionalidades o contraprestaciones, sino para generar él propiamente, desde su propia dinámica de bienes comunes, de participación social, muchas realidades de cobertura de necesidades y de autonomía personal y de vínculo social que no puede hacer solo el Estado, o solo el mercado, o solo la familia y la comunidad. Entonces, me parece que el tercer sector tiene mucho que hacer, pero igualmente en esta clave de sinergia, no en una clave de convertirlo en una especie de «poli» bueno de condicionalidades o contraprestaciones, sino en una clave de potenciar su propia capacidad de generar vida, de generar sostenibilidad, y de generar participación, y de generar respuesta a necesidades; que, en el fondo, pues, es su razón de ser.

El president

Moltes gràcies. La paraula és ara per al senyor Coll. Endavant.

Francesc Coll Tubau

Bé, em disculparan si no ho recullo tot, però dubto que pugui contestar totes les preguntes que s'han efectuat. Però intentaré fer un esglaonat, d'alguna manera, per ordre de prioritats i per conceptes.

També, a banda de ser cap del programa, he estat educador durant vint-i-cinc anys, educador de carrer, educador social, i amb aquesta també experiència, que deia el meu bon amic Jesús, doncs, també volia fer una reflexió perquè tothom hi mediti. És a dir, amb relació a les contraprestacions, els caràcters obligatoris o no, la implicació de les persones: qualsevol intervenció dels poders públics en qualsevol àmbit crea dependència. *(Pausa.)* Per definició. Qualsevol intervenció pública de suport a una persona amb carències

o dèficits crea dependència. Una cosa que sempre ens ha preocupat és com evitar que aquesta dependència necessària i obligada que s'ha de produir creï una acomodació o retalli les facultats i els recursos d'autonomia de les persones.

Per tant, en aquest sentit deixo la reflexió, perquè crec que és un element important de discussió en el futur de totes aquestes rendes condicionades o no, amb relació a què, per què i amb quins fins, i amb quins objectius.

Un tema que em sembla també essencial: el tema dels perfils. Si em permeten recuperar el que deia el..., els canvis socials. Jo crec que en els últims vint anys s'ha fet una definició genèrica de canvis socials profunds. I, efectivament, és genèrica, no cal res més que comprovar-ho. Però una de les coses que des dels treballadors socials ens preocupa fonamentalment és que s'ha dissolt absolutament la frontera que distingia perfectament les persones que estaven en situacions d'exclusió, de les que estaven perfectament integrades socialment. Aquesta frontera ha desaparegut, s'ha diluït, de manera que estem treballant en un univers de trams grisos entre el blanc i negre, amb persones que es troben amb major situació d'exclusió o menys, però que sempre tenen, com diríem, una pota a cada banda o que hi fluctuen per causes com l'habitatge, causes com la precarització del mercat de treball i una flexibilització extrema, contractes a temps parcial insuficients, el que a Anglaterra denominen —que és massiu— els «treballadors pobres», que són aquesta gent que treballa amb salaris inferiors a causa de les reduccions de les jornades.

Aquest és un tema cabdal a l'hora de definir una política de prestacions, perquè dins d'aquests perfils hi ha una dificultat objectiva a definir què és un perfil a hores d'ara, qui és una persona exclosa. Per tant, jo crec que hem de tendir a una conceptualització més complexa tècnicament, però més pensant en el fet que les persones passaran totes per cicles de vulnerabilitat, i que hem d'estar definint les noves prestacions amb aquesta perspectiva de futur.

Quina perspectiva de futur amb una renda mínima? Permetin-me que això..., jo crec que és molt difícil de definir, sobretot quan el nostre país està assentant les bases d'una consulta, unes eleccions, etcètera. I, per tant, les qüestions competencials són definitives a l'hora de definir un model. El que sí que crec, que en el futur, de la mateixa manera que deia aquest model de perfils o de no-perfils, també crec que s'han d'acostar als serveis d'ocupació les àrees de promoció econòmica i els serveis socials, perquè el que ens estem trobant justament en els nous perfils i la renda mínima i aquestes situacions d'exclusió i vulnerabilitat és que les persones fluctuen en l'àmbit de l'atur, l'ocupació, el desastre dels desnonaments, etcètera, d'una manera molt permanent, periòdica, de manera que la intensitat protectora també seria un element important a regular dins d'aquests cicles que les persones..., gairebé totes les que atensem passaran un dia o altre per aquestes situacions de vulnerabilitat. De la mateixa manera que acostar els serveis socials i els d'ocupació és l'intent que..., jo reconec que els plans d'ocupa-

ció, evidentment, no han estat cap meravella històricament parlant, però jo crec que la primera vegada que estem treballant conjuntament serveis socials i àrees promocionals dels ajuntaments és, precisament, arran d'aquests plans d'ocupació. Per tant, com a mínim, la meva primera valoració és que hem assentat les bases per una vegada perquè, en les administracions locals, aquesta fractura i aquesta irreconciliació entre els dos àmbits comenci a fondre's i, per tant, els diagnòstics que es puguin fer sobre ocupabilitat i suports a aquestes persones siguin els més òptims i adequats possibles.

I un tema que, perdonin, se m'ha oblidat abans, però que crec que és essencial també, és arran de tot..., hi ha el *cambalache* de buits de prestacions, tota aquesta història, i hi ha un fenomen que ha estat a punt de dinamitar els serveis socials, la nostra xarxa pública: els hem convertit en gestors burocràtics. Totes les prestacions recauen sobre ells, tot són informes socials: ajuts d'habitatge, subsidis d'excerceració, contracte d'exclusió, renda mínima, pensió no contributiva... Són una gestoria, els serveis socials. Hem de trencar aquesta dinàmica i jo crec que és el bon moment o seria un bon moment que, si coordinem i gestionem les prestacions d'una manera més racional..., alliberar; tal com deia en aquest sentit el professor Fantova, que els serveis socials siguin veritablement els agents de suport i de transformació social que les persones i les famílies necessiten.

Disculpin si no contesto cap altra cosa.

El president

Moltíssimes gràcies, senyor Coll. I, finalment, li donem la paraula al senyor Quiroga. Endavant.

Jesús Quiroga Martínez

Molt bé. Doncs, intento fer una repassada general de totes les preguntes i qüestions, totes molt interessants. I, com deia la diputada Figueras, bàsicament nosaltres estem aquí en condició de tècnics i hem de fer una valoració personal de la nostra experiència professional.

En primer lloc –com deia el diputat Amorós–, com valoràvem el tema dels plans d'ocupació. Evidentment, coincideixo amb el senyor Coll en el sentit que és la primera vegada que el Servei d'Ocupació de Catalunya i renda mínima treballen conjuntament, molt conjuntament; vol dir que ens hem assegut, hem avaluat. Han fet un esforç importantíssim des de renda mínima per unificar les bases de dades i tenir una base de dades fiable, en la qual ens hem dedicat a valorar qui eren els perceptors d'aquesta renda mínima que tenien col·locat l'indicador de «laboral» per poder treballar, i verificar si realment aquest diagnòstic era correcte o no era correcte. Els hem fet passar per les oficines de treball a aplicar el qüestionari de factors d'ocupabilitat per valorar aquesta ocupabilitat.

I un pla d'ocupació té diverses funcions, independentment de les avaluacions que s'hagin fet. Una és l'activació en el mercat laboral d'una persona que porta molt de temps..., i aquí hem treballat amb gent que

portaven –alguns– seixanta mesos sense entrar en el mercat laboral, i és sabut que una persona, quan porta més de sis mesos a l'atur, comença a perdre competències, i que és molt important accedir a un lloc de treball per establir unes rutines de treball, uns horaris, unes experiències, una nova adquisició d'aquestes competències.

Per tant, la funció dels plans d'ocupació en aquest cas no era la inserció laboral –no era aquesta, la intenció–, sinó un treball conjunt entre renda mínima i Servei d'Ocupació de Catalunya per avaluar si realment la gent que estava classificada com a laboral era laboral o no era laboral, fer una tria, accedir a aquest mercat protegit de plans d'ocupació, tornar-los a activar, recolzar-los i ajudar-los. I a partir d'aquí, després del mercat protegit, activar tota una sèrie d'accions sobre aquestes persones i sobre altres persones que han anat venint, i complir un mandat d'aquest Parlament, que hi va dedicar 10 milions d'euros –el Departament d'Empresa i Ocupació, a través del SOC, i conjuntament amb la direcció general del senyor López–, perquè treballéssim conjuntament.

El senyor Coll ha dit, a més, una cosa importantíssima: promocions econòmiques i serveis socials, que treballen moltes vegades d'esquena, els hem fet coincidir, els hem fet coincidir per treballar conjuntament i mirar que es pot treballar i incidir en aquest col·lectiu.

I us dic més, el següent pas –el següent pas– conjunt és treballar en el tema de garantia juvenil. Tots aquells joves que estan vinculats a una renda mínima, com podem fer que des de les promocions econòmiques, des dels serveis socials i des de les oficines de jove-tut en els diferents ajuntaments i consells comarcals, puguem treballar conjuntament per també que accedeixin a aquest programa de garantia juvenil. Per tant, va més enllà, i és anar construint peça sobre peça des d'un punt que no s'havia treballat mai, que és aquest treball de conjunt i en xarxa.

Hi han moltes més mesures que es poden aplicar en els col·lectius de renda mínima, a part dels plans d'ocupació. La primera és l'activació –una. Després, el primer pas, no? –el primer pas–, és aquesta vinculació de renda mínima i SOC de manera efectiva. Crec que les polítiques passives i actives han d'estar vinculades realment –vinculades realment. A mi el model danès m'agrada especialment, en el sentit que estan absolutament vinculades. Per tant, quan parlem de laborals, han d'estar vinculades per poder activar les persones i poder-les recolzar en aquesta flexibilitat de tornar al mercat laboral.

Quin és el pas a partir d'ara? Doncs, ordenar, evidentment; ordenar els ajuts. Quan es parlava de qui era el gestor, si Ocupació o serveis socials, evidentment, el treball conjunt d'Ocupació i serveis socials és bàsic. I, possiblement, el gestor màxim d'un sistema de prestacions hauria de ser Economia –i aquí coincideixo amb la diputada que ho mencionava–, perquè crec que ha de ser així.

Al perfil professional de renda mínima, a partir de la derivació que s'ha fet al Servei d'Ocupació de Catalunya i una vegada ordenades les bases de dades de ren-

da mínima, el que s'ha fet és codificar la gent de renda mínima perquè des del Servei d'Ocupació coneguem –i per primera vegada ho coneixem, en aquests dos últims anys– qui és receptor de renda mínima. I estem vinculant les bases de dades, treballant conjuntament amb les bases de dades de renda mínima, per poder treballar aquests factors d'ocupabilitat i poder segmentar la població de renda mínima que són laborals; i els que no són laborals, doncs..., contrastem directament amb l'òrgan tècnic com treballar de manera més efectiva i quines polítiques es poden dissenyar en base als perfils que tenim.

Quan vam implementar el qüestionari de factors d'ocupabilitat, vam fer una classificació A, B, C, D i E. E són les persones que no parlen ni català ni castellà, per tant, tenen un període molt més llarg de treball amb aquestes persones. A és una persona que té clar el seu objectiu professional i que..., el mercat no està en retrocés. B seria un arquitecte, per exemple, que té clar el seu objectiu professional, però la seva ocupació està en retrocés. Per tant, aquesta segmentació ens permet treballar d'una manera més acurada. I és el que ens diuen, o sigui, la reforma dels serveis d'ocupació ha d'anar cap a un treball molt més personalitzat i a mida, per optimitzar els recursos i no dilapidar-los.

Com deia el senyor López, és important diferenciar el perfil laboral del perfil, doncs, que té unes problemàtiques afegides sociosanitàries i que possiblement no són objectiu de renda mínima. I quan parlem de renda garantida, hauríem de contemplar a aquestes persones quin sistema de protecció se'ls ha de donar, perquè no tothom passa per un programa d'atenció. Ara, les eines de transformació, com deia, i les polítiques complementàries són bàsiques, vinculades a qualsevol política de renda.

Bàsicament, jo crec que no m'he deixat re del que em preguntaven els senyors i senyores diputats.

I, bé, sí, bàsicament això. La vinculació per primera vegada entre el SOC i renda mínima crec que és important, però que és el primer pas –el primer pas. I els plans d'ocupació no són la solució, sinó que són un element més d'activació d'aquest col·lectiu.

El president

Molt bé. Doncs, molt agraït al senyor Fantova, al qual acomiadem, el senyor Coll i el senyor Quiroga, per les seves compareixences; donar les gràcies també als grups parlamentaris.

Ens hi tornem a posar, amb una altra videoconferència, a les quatre de la tarda.

S'aixeca la sessió.

La sessió se suspèn a un quart de tres de la tarda i nou minuts i es reprèn a les quatre i dotze minuts.

El president

Bona tarda a tots, reprenem la feina de la comissió.

Compareixença

de Rafael Pinilla Pallejà, membre fundador i vicepresident de l'associació Xarxa Renda Bàsica de València, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00514/10)

Avui estem dedicant el dia a compareixences amb relació a la ILP de la renda garantida de ciutadania, i aquesta tarda ho farem amb tres persones: el senyor Rafael Pinilla Pallejà, membre fundador i vicepresident de l'associació Xarxa Renda Bàsica, que ens farà la seva aportació per videoconferència; el senyor Luis Sanzo González, tècnic de la revisió de la normativa de garantia d'ingressos al País Basc a finals dels anys noranta, i el senyor José Iglesias Fernández, en representació de l'associació EcoConcern - Innovació Social. A tots tres els donem la benvinguda.

I comencem la comissió dient-los que ens falta el representant del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, que entenc que vindrà ben aviat, i ha excusat la seva assistència el representant del Grup Mixt. Però tenen vostès aquí el Grup Parlamentari de Ciutadans, el Grup Parlamentari d'Iniciativa - Esquerra Unida i Alternativa, el Grup Parlamentari Socialista, el Grup Parlamentari Popular i el Grup Parlamentari de Convergència i Unió, eh?

Sense més dilació, saludem el senyor Pinilla, i pot començar. Moltes gràcies.

Rafael Pinilla Pallejà (vicepresident de l'associació Xarxa Renda Bàsica)

Buenas tardes. Bueno, en primer lugar, gracias por solicitar mi opinión al respecto. Me he leído con atención la proposición, la propuesta de ley de iniciativa legislativa popular, y, bueno, pues, voy a sintetizar un poco algunos aspectos que me parecen relevantes, que puede ser de su interés..., tener en cuenta.

En primer lugar, bueno, aunque yo pertenezco a la asociación de la Red Renta Básica, y proponemos y defendemos un tipo de sistema de garantía de rentas de carácter incondicional y universal, entiendo que de lo que se trata en este caso, siguiendo el mandato del Estatuto de autonomía, es de establecer una renta mínima garantizada, que es un concepto, pues, algo diferente. En cualquier caso, sí que se trata, y se define así en la iniciativa, como un derecho individual, aunque condicionado a las condiciones de convivencia y al nivel de renta disponible del hogar.

Creo que es interesante, en primer lugar, destacar que la necesidad de renta de un hogar no solamente está condicionada por la cantidad de personas que viven, sino por toda una serie de factores, ¿no? Entonces, para mí, en principio, creo que el hecho de que se haga en Cataluña y no en otro lugar, pues, puede plantear una primera duda, y es cuánta renta sería necesario garantizar. Yo he visto que en la iniciativa legislativa popular, pues, se ha definido una cuantía, en principio en referencia individual, que para las personas que vi-

ven en núcleos más amplios se hace crecer en una ratio del 70 por cien por cada persona adicional.

La primera observación que querría hacer es que es importante intentar asociar la cantidad necesaria más que a un indicador que se define en un momento dado –que, bueno, está bien, porque en algún momento hay que partir con una referencia–, a la base empírica que existe, que nos hace ver que –y, bueno, luego creo que el señor Luis Sanzo, que hablará después que yo, tiene más información sobre los datos empíricos en cuanto a cuáles son las verdaderas economías de escala de los hogares– un 70 por ciento de renta adicional por cada persona que está en el hogar posiblemente sea una cantidad excesiva.

Un segundo aspecto sobre el que me gustaría llamar la atención es el comportamiento a que pueden inducir las medidas de apoyo a la garantía de rentas. Como se sabe bien, pues, uno de los motivos por los que se rechaza muchas veces políticamente la introducción de sistemas de garantía de rentas es que las personas o los hogares que son asistidos con una renta pueden caer en lo que se llama «trampa de la pobreza», o verse, digamos, inducidos a no buscar empleo porque..., puesto que si consiguen un empleo, pueden perder esa renta que están recibiendo del sistema público. De hecho, la propia proposición de ley plantea que los ingresos van a ser complementarios con cualesquiera otros ingresos que se puedan conseguir por el trabajo. Esto realmente plantea un problema, porque, efectivamente, en estos términos podría esta norma estar desincentivando la búsqueda de empleo.

Entonces, ahí sí que sería interesante incluir un mecanismo en el cual, a la hora de computar los ingresos de las unidades de convivencia, se deje una parte de los ingresos fuera del cómputo, de manera que siempre cualquier renta conseguida por cualquier persona que convive, pues, tenga un efecto beneficioso, digamos; que aunque se esté recibiendo la renta, la renta garantizada o como se le quiera llamar, el hecho de conseguir algo de ingresos del trabajo no sea totalmente sustituido por la renta, sino que permita conseguir al menos parte de los ingresos conseguidos por el trabajo. En este sentido, la renta mínima garantizada que existe en el País Vasco, pues, puede ser un ejemplo, que también imagino que se comentará a continuación.

Y, finalmente, hay algo que me llama la atención, y es que, bueno, ahora mismo, por lo que yo sé, en Cataluña el sistema actual de garantía de rentas –que existe una renta mínima de inserción–, pues, llega a una proporción de la población necesitada realmente muy pequeña, por lo que extender este derecho a todos los que pudieran estar en Cataluña en necesidad de recibir esta renta supondría una dotación presupuestaria considerable. Yo echaría en falta que la ley introduzca alguna consideración transitoria sobre cómo llegar a toda esa población. Difícilmente, con los presupuestos disponibles, se va a poder llegar de un año para otro a toda la población. Entonces, habría que establecer algún sistema de transición desde la situación actual, a llegar a toda la población necesitada, quizá estableciendo algunos criterios de prioridad.

Y yo creo que, bueno, estos son los aspectos que me parece más interesante destacar. No quiero consumir más tiempo, prefiero que si tienen alguna pregunta, pues..., responder a ella.

Muchas gracias.

El president

Muchas gracias, señor Pinilla.

Compareixença

de Luis Sanzo, tècnic de la revisió de la normativa de garantia d'ingressos al País Basc a finals dels anys noranta, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00517/10)

Ara li donem la paraula al senyor Luis Sanzo. Endavant.

Luis Sanzo González (tècnic de la revisió de la normativa de garantia d'ingressos al País Basc a finals dels anys noranta)

Bé, bona tarda. Resumiré a continuació mi opinió sobre el contenido de la iniciativa legislativa popular para la renta garantizada de ciudadanía.

Respecto a la configuración general de la RGC, la propuesta se basa en la aplicación de principios adecuados, en mi opinión. Los aspectos que me parecen particularmente positivos son los siguientes: se establece la RGC como prestación de derecho subjetivo no condicionado a límites presupuestarios; el derecho se mantiene, además, durante el tiempo en que se acredite la situación de necesidad. Otro elemento positivo es que este derecho a la RGC no se condiciona a la obligación de participar en actividades de inserción laboral o social. La iniciativa sí contempla, aunque como obligación, el hecho de mantenerse inscrito como demandante de empleo y no rechazar una oferta de trabajo adecuado. Los matices que se introducen para abordar esta cuestión también me parecen acertados.

En los aspectos relativos a la dimensión complementaria y subsidiaria de la RGC, es positivo que la obligación de hacer valer los derechos a determinadas ayudas o prestaciones no paralice ni la tramitación ni el pago de la prestación, sin perjuicio de la necesaria regularización posterior al reconocimiento del derecho a otras prestaciones o subsidios. La norma debería, sin embargo, considerar algunos tipos de ingresos no computables a efectos del cálculo de los ingresos disponibles, por ejemplo becas de estudio, determinadas ayudas para la dependencia, etcétera, teniendo en cuenta el carácter específicamente finalista de estos ingresos y su falta de relación directa con la cobertura de las necesidades básicas.

Otros de los tipos de ingresos que podrían no ser computados en parte, en la línea de lo que ha comentado Rafael Pinilla, son los relativos a los ingresos por trabajo, tal y como se ha realizado en Euskadi. Recomendaría en este sentido que una norma de garan-

tía de ingresos incluyera elementos de bonificación al empleo, y que el acceso al trabajo siempre viniera asociado a ingresos superiores a los garantizados en caso de ausencia de participación laboral. Esta aproximación ha sido clave en Euskadi para el éxito económico de su programa de garantía de ingresos.

En lo relativo a las condiciones económicas de la prestación, resulta positivo que la delimitación de las cuantías la realice la Administración de Cataluña a través de la Ley de presupuestos. Conviene establecer alguna norma de referencia para que la delimitación de las cuantías no resulte arbitraria, pero también es preciso mantener cierta autonomía de actuación para la Administración. La cuantía de la RGC para una persona se acerca, por otra parte, a lo que pensamos que puede ser una correcta referencia al umbral de pobreza unipersonal en Cataluña. Siempre, eso sí, que venga acompañada de una prestación o plus que cubra los gastos mínimos asociados al acceso y mantenimiento en la vivienda –volveré sobre esta cuestión más tarde. También es adecuado no fijar topes máximos en las cuantías garantizadas, introduciendo siempre un suplemento prestacional cuando aparezca o se añada un miembro suplementario a la unidad.

Aunque es interesante en la norma la posibilidad de más de una prestación por núcleo familiar, la fórmula propuesta plantea dificultades. Por una parte, en el tratamiento a seguir cuando el suplemento que daría lugar a la segunda prestación se fundamente en personas menores de edad o sujetas a tutela. Por otra, respecto a la desigualdad en la cuantía de las prestaciones –la primera sería más alta que las complementarias. Una solución alternativa, más operativa en mi opinión, consistiría en distribuir de forma igualitaria la prestación total que corresponda entre las personas mayores de edad que componen la unidad de convivencia.

Respecto a la aproximación temporal al tratamiento de la falta de ingresos, hay elementos que se prestan a confusión en la literalidad de la norma presentada. No queda claro, en este sentido, cuál es la referencia temporal para la estimación de los ingresos, al menos de cara al acceso inicial a la prestación, si se trata de un tema mensual o anual. La mención en el artículo 6.d a los cuatro meses anteriores a la posible solicitud dificulta aún más la interpretación.

Dos elementos, finalmente, me parecen discutibles en esta parte de la iniciativa. Por una parte, la escala de equivalencia es demasiado amplia, tal y como ha comentado también Rafael Pinilla. En nuestro contexto –y hablo un poco en general de las comunidades autónomas del Estado español–, las escalas de necesidad son mucho más planas, bastante más planas, y resultan además decrecientes conforme aumenta el tamaño de la unidad. Esta cuestión es relevante, dada la presión económica que ejerce un programa de este tipo sobre el presupuesto de la Administración. Por lo tanto, en mi opinión, es preciso ajustar bien la escala de equivalencia que se toque.

Por otra parte, el patrimonio no debería sumarse a los ingresos a la hora de fijar el acceso a la prestación y

determinar su cuantía. Conviene, además, garantizar un mínimo patrimonial a las unidades de convivencia y excluir, por supuesto, la vivienda habitual. Solo por encima de ese mínimo podría plantearse la falta de acceso a la prestación.

Respecto a las condiciones no económicas de acceso, la iniciativa es bastante abierta en algunos aspectos; en particular, en lo relativo a la edad, y también en lo relativo al tiempo de residencia continuada requerido –se pide..., se señalan doce meses. Esta aproximación no deja de tener algunos riesgos en lo relativo al volumen de potenciales beneficiarios, sobre todo si se tiene en cuenta que estas propuestas no vienen acompañadas de un tiempo mínimo relativo a la constitución de la unidad de convivencia, tal y como nosotros establecemos; pero no nos parece mal, depende de la voluntad política asumirlos o no.

Hay, sin embargo, una limitación que sí debería considerarse, y es la relativa a la residencia legal. El acceso a la prestación se limita a personas que estén viviendo legalmente en Cataluña. Esto deja al margen de la prestación a la población inmigrante no regularizada, en contra de la apuesta asumida en su momento en Euskadi. De optarse por la aproximación propuesta en la iniciativa, resultaría, en mi opinión, imprescindible prever alguna modalidad complementaria de protección, al menos en aquellos casos en los que exista evidencia de residencia continuada.

El planteamiento general relativo a los procesos de revisión, modificación, suspensión, extinción, me parece correcto. Sin embargo, se echa de menos la definición de los principios básicos que podrían afectar a los derechos de audiencia en las personas afectadas por procesos de revisión. También convendría reflejar en la norma los principios básicos a seguir en materia de sanciones y de devolución de ingresos indebidos, plazos, cuantías, etcétera. Estos aspectos deben ser regulados, para que queden claramente establecidos los derechos y las garantías de las personas potencialmente implicadas en estos procesos.

Respecto al modelo organizativo, resulta acertado el planteamiento de que la presentación de las solicitudes pueda realizarse a través de distintas ventanillas: las administraciones locales, el tercer sector. Sin embargo, convendría precisar qué parte de la gestión podría corresponder realmente a las organizaciones del tercer sector. Lo que se quiera que hagan, habría que ponerlo. También me parece correcto que se atribuya a la Generalitat la competencia en materia de resolución y de revisión de la RGC. Se asigna esta función al departamento competente en materia de servicios sociales, y, aunque me parece razonable tratar de consolidar de forma inicial un modelo de RGC como el que se pretende a través de estos servicios, existen otras vías, otras alternativas. Por lo tanto, me parecería adecuado que no se precisara en la norma qué tipo de departamento u organismo se responsabilizará de la gestión, porque esto podría facilitar ajustes posteriores en caso de que se quisiera vincular a otro departamento.

Aunque me parece positivo que se establezca que el silencio administrativo será favorable al interesado, me parece poco realista el establecimiento de un plazo máximo de un mes para la resolución. Dos meses sería un plazo más ajustado, porque entiendo que lo que uno vaya a hacer tiene que ser realista..., no poner algo que luego sea imposible de cumplir, y creo que un mes es imposible de cumplir.

En lo relativo a otros aspectos relevantes a señalar, destacaría en la parte positiva la limitación de la documentación personal a facilitar, y la defensa de los principios de confidencialidad en la gestión. En cambio, resultaría conveniente precisar la unidad de convivencia a la que se hace mención en el artículo 5 y en otras partes de la norma relativas al núcleo familiar o de convivencia. No se sabe qué es, en esta norma, lo que es, y es un elemento clave. Es posible que no se haya querido profundizar en esta cuestión para garantizar la aproximación más abierta posible. Sin embargo, el coste de la RGC podría verse afectado de forma significativa por el tipo de definición de la unidad de convivencia que se adopte; por eso, es importante precisarlo.

Con respecto a los aspectos relativos a la inserción o inclusión, la aproximación de la ILP es, en mi opinión, correcta. No obstante, debería preverse un plazo temporal pasado el cual los servicios sociales tengan la obligación de conocer la situación personal de las personas beneficiarias, y los servicios de empleo la de establecer un plan individualizado de apoyo para la inserción laboral para las personas que deseen un proceso de este tipo. Estas actuaciones deberían, en mi opinión, basarse en principios de colaboración, y no de imposición entre las partes.

Es importante señalar, finalmente, que la cobertura de las necesidades básicas no puede limitarse a una prestación única de garantía, por muy cuantiosa que sea, como la que se plantea en este caso. Tal y como pone de manifiesto la experiencia vasca, la cobertura de estas necesidades implica la consideración asociada de las necesidades básicas relacionadas con el acceso y el mantenimiento de la vivienda, y el establecimiento de un sistema complementario de ayudas para hacer frente a situaciones de emergencia económica, capaz de hacer frente a dificultades coyunturales ligadas a la pobreza, incluidas las relacionadas con la pobreza energética o la aparición de gastos extraordinarios –en un minuto termino.

Terminaré señalando que la extensión a toda la población del derecho a una garantía mínima de ingresos es una reforma económica necesaria para consolidar una estructura social y económica más estable. De haber existido en el conjunto estatal un modelo de protección similar al del País Vasco, es muy probable que la crisis actual no hubiese tenido el impacto sobre el empleo que hemos experimentado. Teniendo en cuenta lo señalado, entiendo que la propuesta de renta de garantía de ciudadanía trata de cubrir esta carencia en Cataluña. Por esa razón, en esta u otra forma acordada por el conjunto de partidos representados en este Parlament, merecería ser aprobada por los representantes del pueblo de Cataluña.

Y, finalmente, les agradezco la oportunidad de haber..., que nos han ofrecido de participar en este debate.

Muchas gracias.

El president

Muchas gracias, señor Sanzo.

Compareixença

de José Iglesias Fernández, en representació de l'Associació EcoConcern - Innovació Social, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00535/10)

I ara li passem la paraula al senyor José Iglesias, també per deu minuts. Endavant.

José Iglesias Fernández (representant de l'Associació EcoConcern - Innovació Social)

Faré una mica d'història per veure d'on venim –és interessant.

Allá por los años noventa, dentro de la izquierda estábamos discutiendo dos cosas: repartimos el trabajo o repartimos la renta. Los que nos inclinamos por repartir la renta, teníamos delante dos caminos a estudiar: uno eran las rentas mínimas de inserción, y otro era la renta básica. Algunos, como yo, nos inclinamos por la renta básica –aunque no lo voy a tocar mucho. ¿Por qué? Porque las rentas mínimas de inserción, al estudiarlas, nos estaban planteando varias cosas. Primero, la trampa de la pobreza –no la superaba, al contrario, la potenciaba–; la trampa, digamos, del paro; la trampa del clientelismo; la trampa en sentido de ofrecer mano de obra barata a, digamos, la economía sumergida; el problema del coste burocrático, que apenas se menciona, y esto es alto; y, sobre todo, muchas veces no tenemos en cuenta los abusos que no todos, pero algunos funcionarios encargados de gestionar este trámite cometen con la ciudadanía.

Dicho esto, yo les voy a leer, como valoración para entender por qué algunos hemos elegido otra vía, la de una persona que ustedes conocen mucho, que es el *síndic de greuges* de Cataluña. En el seu informe al Parlament de 1989 deia: «El PIRMI es un sistema que responde más a una normativa de escaparate, donde la apariencia prevalece sobre el contenido.» Y en la misma hoja, página 153, decía: «Bajo un decorado de gran ópera, se representa en nuestro país una obra de final de curso escolar que tiene por argumento la exclusión social y el abandono de los desheredados.»

Pero los que hemos seguido estudiando precisamente las rentas mínimas..., hay un trabajo muy interesante de, precisamente, dos sociólogos catalanes, que..., la voy a leer de un libro mío que yo publiqué en el 2002 –vamos, la Fundació Bofill *la va publicar*–, y es el primer estudio sobre *la renda bàsica a Catalunya*. I aquesta gent deia..., avaluava les rendes mínimes d'inserció per totes les comunitats de l'Estat espanyol,

i deia el següent: «Els quatre aspectes més importants de les rendes mínimes d'inserció en els termes següents són: pel que fa a la quantitat estipulada, una cobertura minúscula; pel que fa a l'objectiu d'alleugerir la pobresa, un fracàs absolut; pel que fa a la possible inserció dels beneficiaris, força dubtosa; i, finalment, pel que fa a la supressió dels sistemes socials, gairebé imperceptible.»

Amb això què vull dir? Que nosotros, según los datos que se están dando en Cataluña sobre la pobreza en Cataluña, alrededor de un 18-20 por ciento..., quiere decir que hay, en términos de personas, más o menos alrededor de millón y medio de personas que están en pobreza. Aquí la pregunta es: ¿hasta dónde la *renda mínima garantida* que estamos introduciendo no tiene los mismos elementos, presenta las mismas carencias, que está teniendo el PIRMI, que no deja...? Pero para el PIRMI..., quiero acabar con el PIRMI, porque yo sí que le quiero dar al PIRMI una salida. Por lo tanto, los que estábamos por la renta básica tuvimos que hacer los deberes, y éste es el primer deber: es un estudio de las posibilidades, pero también de las limitaciones, de implantar una renta básica en Cataluña.

Las conclusiones a las que llegábamos –no es hoy el momento de discutir este tema ni eso– eran: la renta básica a nivel de Cataluña no es un problema económico ni financiero, es un problema político, es un problema de las administraciones, que no acaban de asumirlo. Como también un poco cuando..., yo sí que haré unas propuestas de cara al PIRMI, más que a la *renda mínima garantida* –haré unas propuestas. Y esto creo que es, precisamente, un problema de administración, un problema político, de voluntad política.

Dicho esto, ¿qué quiero decir? Aquí, en toda esa parte, destacar que demostrábamos que no había problemas económicos ni financieros. También introducíamos algo que apenas se ha mencionado, ni siquiera para aquellos otros autores que vienen estudiando la renta básica, y que de alguna manera yo echo de menos: hablar de un proceso de implementación. Los que hablamos de la renta básica..., inmediatamente ven como 7 millones incorporados, 7 millones y medio, o 44 millones incorporados al Estado español. No: aquí hablábamos de un proceso de veinte años. En esos veinte años, precisamente, comenzaríamos por los grupos de emergencia social, como estamos ahora diciendo. Y de estos estamos hablando. Cuando hablamos de la *renda mínima garantida*, estamos hablando de los que ya son miserables, ni llegan a pobres, porque 464 euros..., si yo después les digo cómo definimos la renta básica y cuánto es en Cataluña, ustedes mismos van a poder comparar. Pero, ¿a dónde queríamos decir? Que un sistema de implantación en veinte años, en Cataluña..., si hubiéramos empezado en el 3, hoy tendríamos un 60 por ciento, y solamente necesitaríamos la financiación de un 30 por ciento del PIB –ahora explicaré. Si cada año se incorporaban 311.000 personas, es decir, el 5 por ciento, solo necesitaríamos aquel año el 2 y medio por ciento.

Es decir, hablamos siempre de un proceso de implantación, y aquí es donde yo llevo también a cierto compromiso, teniendo en cuenta cómo se ha degradado a

través de..., nosotros vivimos en un sistema al que yo llamo..., y del que todos a veces queremos huir, pero es el capitalismo, y este no tiene compasión de la población, y lo que está es empobreciendo. Y, de alguna manera, les toca a ustedes el responsabilizarse de buscar soluciones. Nosotros ya proponemos, pero no queremos proponer..., queremos proponer como justicia. Porque, antes, yo quería decir que si abandonaba la idea de la renta mínima de inserción es porque es un tema de caridad. Yo entiendo que las asociaciones dedicadas a la caridad, pues, busquen limosnas. Las asociaciones dedicadas a la justicia tenemos que buscar otras alternativas, otras propuestas.

Vengo entonces a finalizar con lo que yo propondría con el PIRMI. Yo creo que ya tenemos un PIRMI. Esto de estar de alguna manera buscando una alternativa similar al PIRMI... Yo me preguntaría: ¿por qué no mejoramos el PIRMI? ¿Por qué al PIRMI no le abrimos ventanas y puertas para que entren los grupos necesitados? Que para mí sería lo siguiente, en parte. Aquí está el representante de Euskadi. La de Euskadi está bien avanzada en ese sentido, y no pasa nada. Yo diría: el PIRMI tendría que ser, de entrada, ya vinculante.

Estos serían los elementos que yo pediría. Lo que ya tenemos legalizado, lo que está funcionando, mejorémoslo. ¿Cómo lo mejoramos? Primero, vinculante –en Euskadi es vinculante. Segundo, bajémoslo a los dieciséis años. ¿Por qué a los dieciséis años? Yo considero que si una persona es adulta para trabajar a esa edad, también es adulta para poder ya disfrutar de los derechos que tal edad le tiene que dar como ciudadano. Después, el tercer aspecto es: sin contrapartida, ¿eh? Nada de aquellos recorridos que hay que hacer para inserción laboral, estudiantil, etcétera. Sin contrapartidas.

El otro aspecto es la cuantía. Aquí estamos hablando de 646 euros. (*Veus de fons.*) Eso es. De paso ya pongo aquí este dato, para acabar con este dato. Entonces, la cuantía que habría que proponer, si queremos abordar la pobreza, es el umbral de pobreza. No como se define aquí, sino como lo define la Unión Europea, y es con el que nosotros hemos trabajado para escribir este libro, que es el que define la Unión Europea, que es la mitad de la renta per cápita. El umbral de pobreza, igual a la mitad de la renta per cápita.

Y voy acabando diciendo que he mirado los números, y en Idescat..., he tomado 2007 y 14, pero en el 14 me dicen: el PIB en euros es de 209.282 millones, que dividido por 7.518.000 daría un PIB por habitante de 27.834 euros. Es decir, daría un umbral mensual, una, digamos, renta mínima de garantía –como lo quieran llamar, pero yo insistiré en el PIRMI– de 1.160 euros. Ya sé que les asusta, porque –y aquí ya acabo– yo creo que ustedes se acuerdan de que había un pensador llamado Henry George en los Estados Unidos, allá por 1800, que escribió un libro –y aquí acabo, perdone, aquí acabo– que se llamaba *Progreso y miseria*, y él tenía una frase que me quedó muy grabada. Decía –ojo–: «Los políticos son generosos donantes de limosna.» Por eso..., perdonen que acabe con esta frase tan fuerte, pero yo justifico que si queremos abordar la

pobreza, no nos podemos quedar en 400 o en 664 euros, que esto, de acuerdo con la definición de la Unión Europea, sería pobreza severa, porque estaría alrededor de la mitad del umbral de pobreza.

Gracias.

El president

Moltes gràcies, senyor Iglesias. Ara és el torn dels grups parlamentaris. Comencem amb el Grup Parlamentari Socialista. En el seu nom, pren la paraula la diputada Eva Granados, per un temps de tres minuts. Endavant.

Eva Granados Galiano

Gràcies, president. Agrair en primer lloc als tres compareixents les seves intervencions, les seves aportacions. ¿Hablo en castellano mejor, o...? (Pausa.) ¿Sí? Bueno. (Veus de fons.) Sí, sí, y tanto, y tanto. No, no, perdone, es que no había... (Veus de fons.) No, no, es mi lengua materna, no tengo..., al contrario.

Tenemos solamente tres minutos, así que no voy a poder hacer un enmarcamiento ideológico ni nada. Compartir el..., mi grupo parlamentario estuvo también recogiendo firmas de esta renta garantizada de ciudadanía, y desde el primer momento dijimos que haríamos enmiendas a la propuesta, así que yo voy a ir a preguntas muy concretas.

Creo que de la intervención del señor Pinilla, pues..., eso, creo que algunas de las enmiendas que preparará mi grupo se inspirarán directamente en las propuestas que ha hecho usted, pero sí que me gustaría hacerle una pregunta desde su visión. La relación entre las políticas pasivas de empleo y las rentas autonómicas, ¿cómo cree que debe hacerse? Cómo pueden incardinarse una con la otra, y cómo podemos hacer que se complementen y no se anulen, y que no haya cierto embrollo, que es lo que nos están trasladando diferentes compareixents.

Y, después, en su intervención, ha dicho una posibilidad de hacer una incorporación, una puesta en marcha de esta ley, o del espíritu de la ley, con una progresividad, ¿no? Ha dicho que podríamos hacerlo así porque tiene un impacto económico importante –y así es. A mí me gustaría que pudiera extenderse un poco en cómo podemos hacer esa progresividad, cuál es su visión. Si es umbral, si son colectivos, si es una combinación de los dos; y si es por colectivos, cuáles serían los primeros.

Para Luis Sanzo. Esta mañana ha estado Fernando Fantova por Skype también, y nos ha estado hablando sobre todo de servicios sociales. Y, bueno, usted, que estuvo haciendo revisión de normativa..., a mí me gustaría conocer si hay algún tipo de evaluación de la renta vasca, si han hecho algún informe, algún estudio. Esta mañana también hemos tenido al Instituto de Evaluación de Políticas Públicas de aquí, de Cataluña, y nos decían que hay poca evidencia empírica..., y todo lo que tiene que ver sobre todo con estas trampas de pobreza, o con los complementos a la inserción la-

boral. Sobre todo, de esos dos temas, me interesaría saber si han hecho alguna evaluación en el País Vasco.

También para el señor Sanzo, el tema de infancia y de garantía de ingresos. Cómo lo están haciendo allí, si tienen alguna experiencia que sea exitosa, que sea una buena práctica. Porque también aquí hay un debate –lo tenemos aquí, en Cataluña, y está en toda España– de una posible renta garantizada para infancia, y nosotros nos planteamos si tenemos que ir a un posible complemento de esta renta de ciudadanía, o tendría que ser una prestación específica.

También para el señor Sanzo. Fantova, esta mañana, también hacía una disquisición parecida a la suya con la importancia de la gestión de la prestación y la sinergia con otras políticas, ¿no? Allí lo están gestionando desde Empleo, esta mañana se hablaba incluso del ámbito económico, directamente desde (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) el Departamento de Economía, o a través del sistema impositivo. No sé cómo están haciendo ustedes la coordinación entre lo que sería la prestación dentro del ámbito de empleo..., con las políticas de vivienda, las políticas sanitarias, y especialmente con las políticas sociales.

Y el señor José Iglesias, bueno, claro, ha hecho una aproximación más a la renta básica. A mí me gustaría preguntarle: desde su experiencia, lo que es ahora el PIRMI, o lo que había sido ahora el PIRMI, comparado con la propuesta que tenemos encima de la mesa de la iniciativa legislativa popular de la renta garantizada..., ¿usted cuáles cree que son las diferencias más importantes? Y, después, si esta renta garantizada de ciudadanía la podría usted entender como una progresividad hacia la renta básica.

Gracias.

El president

Moltes gràcies. Ara és el torn del Grup Parlamentari Popular, i té la paraula en el seu nom el diputat Rafa López. Endavant.

Rafael López i Rueda

Gràcies, senyor president. Dar la bienvenida a la comisión al señor Pinilla, al señor Sanzo y al señor Iglesias, y por la aproximación que nos han hecho, tanto histórica como de política comparada con otras comunidades autónomas españolas.

Hay diversas cosas que se han dicho, y ya también recogemos un poco la historia de esta comisión y de algunas de las intervenciones que se han hecho. Cuando hablamos de las rentas mínimas, muchas veces nos enfocamos –y es importante, y es el eje central– en las medidas económicas, de suplementación económica, y se ha hecho referencia..., incluso hemos hablado de las referencias a algunos complementos que se hacen, ¿no?, los complementos de vivienda, los complementos..., otros tipos de complementos. Pero actualmente, en la situación en que estamos, y considerando que pobreza no necesariamente es exclusión social, si-

no que..., muchas veces, la exclusión social ocupa una parte de la pobreza, y hay otra pobreza que es más coyuntural de un momento determinado, que se mide por elementos puramente económicos.

Es cierto que la reforma de las rentas..., digamos, rentas mínimas –voy a hablar de «renta mínima» en sentido genérico, ¿eh?, más allá de las rentas garantizadas o rentas básicas–, las rentas mínimas, que es más lo que nos ocupa hoy, se enfocan más hacia otros aspectos, no solo económicos, sino también a aspectos de tipos sociales. Y este dato, precisamente, lo teníamos esta mañana, cuando hablábamos de dónde se tenían que gestionar las rentas, más allá del debate absolutamente necesario de la coherencia de todo el sistema –al que ahora haré referencia, en breve.

Cuando hablamos de las nuevas caras de la pobreza, de las nuevas caras de la exclusión social, y cómo gestionamos eso, no simplemente estamos hablando de un complemento económico, sino que también estamos hablando de un seguimiento, que lo tienen que hacer los servicios sociales. Y, por tanto, cuando hablamos de rentas mínimas, estamos hablando también de creación de itinerarios. En ese sentido, es importante no hablar simplemente de la renta, sino de cómo salir de esa situación de renta, y, por tanto, cuáles son las medidas más eficaces y más eficientes de inclusión social en ese sentido. Muchas veces hablamos de renta y nos olvidamos de hablar de políticas de inclusión social, que es mucho más coordinado con otros aspectos y otras políticas sectoriales.

Y a esto me quiero referir. Cuando hablamos de las políticas sectoriales, y hablamos de en dónde tenemos que ubicar la gestión de las rentas, tenemos que entender que la renta tiene que ser un pilar básico de unas políticas sociales coherentes. En Cataluña –no sé en otras partes, quizás podamos ver cuál es la experiencia de Euskadi–, uno de los problemas que tenemos es la excesiva burocratización y la excesiva, digamos..., el excesivo entramado de rentas que existen actualmente, de ayudas y rentas, que no da una coherencia al sistema. Por tanto, cuando introducimos estos avances importantes en la renta, tenemos que poner orden a los sistemas de servicios sociales, y la coherencia de los servicios sociales con otros sistemas, ¿no? Por ejemplo, nos hablaban de los complementos de vivienda, que es una de las partes, entiendo, de la renta de Euskadi. Tiene que tener una coherencia con las ayudas que se están dando a nivel de vivienda. Y, por lo tanto, tiene que ser una política no simplemente de servicios sociales, pese a que esté dentro de lo que es la estructura de servicios sociales, sino también una política transversal de todo un gobierno.

Criterios de prioridad. Ha sido uno de los puntos que me parecía interesante. Es decir, no lo podemos implementar en un año, sea cual sea el tipo de reforma que se haga, sea una reforma que al final no viene a ser más que una reforma de la renta mínima como esto, o sea otro tipo de reforma. ¿Qué criterios de prioridad podemos poner? Y se establecen diversos. Por supuesto, el criterio económico es uno de ellos. Que el criterio económico, repito, no tiene por qué ser el criterio de exclusión social, ¿eh?, el criterio economi-

co puede ser un tema coyuntural, y el criterio de exclusión social es un criterio más estructural. Sabemos que hay gente que no podemos incluir, lo sabemos, y tenemos que abordarlo de forma diferente. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*)

En ese sentido, yo a veces echo en falta en algunas reformas de la renta que no se especifique y no se trabaje con perfiles de población diferentes. Es decir, ¿dónde está el trabajo social en las reformas de las rentas? Eso es importantísimo. No es simplemente una complementariedad económica. Por tanto, ¿por dónde comenzamos? Esta mañana, por ejemplo, los representantes de federaciones de infancia nos decían: «Hombre, comencemos por la infancia.» Y es cierto. No solo tenemos que hablar de activación del empleo, de inclusión social, sino también de evitar la transmisión intergeneracional de la pobreza, que es una de las cosas que yo creo que son más importantes a la hora de abordar –con esto acabo, señor presidente– las reformas de las rentas.

Muchas gracias.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Esquerra Unida i Alternativa, i en el seu nom pren la paraula la diputada Laura Massana. Endavant.

Laura Massana Mas

Moltes gràcies, president. També agraderer les aportacions del senyor Pinilla, del senyor Sanzo y del senyor Iglesias.

Iré por partes, y la primera es el nombre. No es «renta mínima garantizada», ¿eh?, es «renta garantizada de ciudadanía». Porque si vamos a la mínima, ya parece poca cosa con el nombre, y se construye también el lenguaje desde la historia. Entonces, es una renta garantizada de ciudadanía.

Esta renta garantizada está en el Estatuto de Cataluña, en el 24.3. No se había desarrollado, porque había un crecimiento económico que distribuía más o menos bien, y los salarios se perdían por el camino. Y sabemos que los trabajadores, las clases populares, han perdido poder adquisitivo a lo largo de todos estos años, y que se ha protegido mejor la riqueza que no a las personas trabajadoras, eso estaba claro, pero existía una renta mínima que en los gobiernos de izquierdas nunca se recortó, siempre se amplió.

Es en el 2011, en plena crisis, cuando se elimina la renta mínima de inserción como aquí la interpretábamos, es decir, como un derecho subjetivo, y entonces ya la cosa va a peor. A pesar de ser mínima, como así era, la cosa va a peor, y no se ha recuperado en estos años, con lo cual nosotros interpretamos, como grupo parlamentario –por eso somos promotores de esa renta garantizada–, que la cosa tocaba a su fin. Y el señor Sanzo lo ha dicho muy gráficamente: si en España se hubiera aplicado el mismo sistema que tiene el País

Vasco, no estaría sufriendo en la crisis la situación de pobreza que está sufriendo.

Yo recojo de las palabras del señor Pinilla, que ha sido muy breve –y lo breve..., si breve, tres veces bueno–, la aportación sobre esta transición de, mientras no exista esta renta garantizada, una disposición –que lo hemos pedido reiteradamente– de que la renta mínima, por ejemplo, pueda hacer este espacio de transición.

Nosotros entendemos que el problema no es de trabajo, el problema es de falta de trabajo. El problema es que en Cataluña no hay trabajo para tanta gente en el paro, y que en este momento la cuestión ya es de subsistencia, y la Generalitat tiene competencias para reducir la pobreza, y en eso estamos. Y no solo de las personas trabajadoras, sino también, pues, de las personas que con sus rentas no llegan a final de mes, como las pensiones no contributivas. Es decir, queremos que en Cataluña se pueda vivir dignamente.

Creemos también –y esta es una pregunta para todos– que no puede ser solo con una renta garantizada, hay que hacer lo que un poco decía el señor Sanzo, ¿no? Es decir, hay que garantizar unos mínimos vitales, que son un derecho a la vivienda o el acceso a la vivienda, un derecho a suministros básicos, y también el derecho a la alimentación, porque en Cataluña hay gente que no se nutre bien, y especialmente estos niños. Es decir, hay que hacer este *pack* que nos dé los derechos que en cierto modo nos han arrebatado, y garantizarlos por ley. Y esta sería una pata más.

Es un poco cansado, a lo largo de las comparencias, decir que cobrar prestaciones adocena las personas, las pone en situación de pedir, y que no las hace combatir, por decirlo de alguna manera. Yo creo que cuanto peor, mejor para la clase trabajadora, para la clase obrera; que cuanto peor, más fácil es que los sistemas se vuelvan asistencialistas y que se vuelvan, diríamos..., en este sentido, pues, que a las personas se las trate, diríamos, con este trato asistencial. Y cuanto más empoderamiento, mejor, y el económico también lo es.

Y creo que la renta garantizada es un inicio hacia la renta básica. Yo quería hablar al señor Sanzo: los costes burocráticos, ¿cuáles son? Porque este también es otro aspecto que usted ha tocado. ¿Los costes burocráticos en el País Vasco, de su renta, cuáles son? ¿Qué criterios de evaluación, y en función de qué se utilizan? Es decir, por comparar, si no existiera esta renta garantizada, cuál sería la pobreza en el País Vasco, y cuál es actualmente con la renta.

También, en este sentido, preguntar, ¿no?, que es como si los demás servicios sociales, de algún modo –salud, vivienda–..., aquí hay un problema. En salud no se le pregunta a nadie, ¿no?, si le tienen que operar, ni le preguntan su renta, ni su patrimonio, ¿no? En dependencia sí, en esto también, ¿no? Porque en la renta mínima les está pasando que, sin que esté escrito en ningún lugar que sea incompatible..., nos pasa en Cataluña que, si cobras ayudas a la vivienda, no te pagan la renta mínima porque pasas un tope determinado. Esto creo, y pregunto..., no creo que pase en ningún otro lugar, y creo que no pasa en el País Vasco. Creo

que es al revés; es decir, la renta –si es así– garantizada es la pata fuerte, y a partir de ahí, esos complementos. ¿Es así o es de otra manera?

Y nosotros creemos que la dignidad empieza por autoayudarse uno mismo. Y repartir la riqueza a través también, obviamente, de una política fiscal determinada, que es la que no existe, pues, es imprescindible.

No me da más tiempo con estos minutos de profundizar en debates más amplios.

Gracias.

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari de Ciutadans, i en el seu nom pren la paraula el diputat José María Espejo. Endavant.

José María Espejo-Saavedra Conesa

Gracias, presidente. Gracias también a los tres comparecientes, el señor Pinilla, el señor Sanzo y el señor Iglesias, por sus exposiciones, que además han estado plagadas de elementos técnicos que, la verdad, nos harán..., no muy fácil, porque es muy complejo, pero sí por lo menos nos ayudarán a poder abordar la ponencia con más elementos de juicio.

En primer lugar, yo lo que quiero dejar claro es que nosotros estamos de acuerdo con la necesidad de un mecanismo que sea universal de garantía de ingresos mínimos, que además ha de ser un derecho subjetivo, lo cual ya establece el propio Estatuto de autonomía de Cataluña, como ha dicho la diputada Massana, en el artículo 24.3. Sí que creemos que es un modelo que debe estar vinculado al trabajo de una u otra forma, y en concreto a la participación en itinerarios formativos –así se lo dijimos a los promotores en su día– y a la aceptación de ofertas laborales –esto es algo que establece la propia iniciativa legislativa popular–, y que, además, también, por supuesto, debe tener en cuenta el factor de los componentes de la unidad familiar.

A partir de ahí, nuestro modelo difiere en varios aspectos fundamentales del de la iniciativa legislativa popular, en tanto que nuestra propuesta se articula como un impuesto negativo de complemento de ingresos, que vendría en ese sentido también a evitar lo que algunos de los comparecientes han mencionado y se ha llamado como la «trampa de la pobreza». Y además, también, en este sentido, haría aflorar la economía sumergida, que por desgracia es algo que, nos guste o no, pues, existe, y también ha sido mencionada por alguno de los intervinientes, ya que declarar el empleo tendría un incentivo, ya que se recibiría ese complemento salarial por parte de la Administración.

Evidentemente, todo este esquema debería venir complementado por el mantenimiento de un sistema de renta mínima de inserción, mejorado, efectivamente, para los supuestos en los que existiera una falta de ingresos porque no se tuviera, por desgracia, acceso al empleo. Y además, existiendo la combinación de estos dos elementos, haría también, desde nuestro punto de vista, alejarse a estos casos que estuvieran percibien-

do la renta mínima de inserción mejorada, pues, de la famosa trampa de la pobreza, porque el acceso a un puesto de trabajo también tendría este incentivo, ¿no? Igualmente, creemos que este modelo que proponemos potencia el trabajo incluso a tiempo parcial, porque los trabajadores a tiempo parcial tendrían también el acceso a este complemento.

Creemos que ese balance entre este modelo de impuesto negativo, y el mantenimiento de un sistema como renta mínima de inserción para aquellas personas que no tuvieran ingresos, sería un sistema que serviría para solucionar, al menos en parte, el drama que viven muchas personas que están debajo del umbral de la pobreza, incluso muchas de ellas trabajando, ¿no?, porque esa es una de las cosas que nos parecen más graves, que hay trabajadores que están por debajo del umbral de la pobreza.

Y mi pregunta en este sentido, y quizás la persona más adecuada sea el señor Sanzo, pero igualmente se la dirijo a cualquiera de los comparecientes, es si han estudiado ustedes modelos de este tipo en otros lugares, y qué les parecen.

Y, básicamente, esa es mi pregunta.

Gracias.

El president

Moltes gràcies. És el torn del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, i en el seu nom pren la paraula la diputada Anna Figueras. Endavant.

Anna Figueras i Ibàñez

Doncs, moltes gràcies, president. Y muchas gracias al señor Pinilla, al señor Sanzo y al señor Iglesias por sus propuestas, por sus aportaciones.

Está claro que la primera y la última intervención..., han sido auténticos defensores, porque así ya lo han introducido, de la renta básica, que evidentemente tampoco no es lo que nos ocupa, pero que incluso no han equiparado..., si lo han equiparado –entre renta garantizada de ciudadanía y renta mínima– sería seguramente por lo insuficiente, pero sí que, por ejemplo, el señor Pinilla decía al final de su intervención que el texto, la ley, la proposición de ley que nos ocupa, debería de establecerse como en un sistema de transición, y estableciendo prioridades, ¿no?

Yo le pregunto: ¿este sistema de transición podría ser una adaptación de la renta mínima de inserción, que es lo que conocemos, lo que tenemos –después iré con el señor Iglesias–, de adaptarla a la situación actual? Y cuando habla usted de establecer prioridades, ¿cuáles han de ser estas prioridades? ¿Se tienen que priorizar, por ejemplo, las familias con hijos a cargo? Hoy, por ejemplo, le decían antes, hemos estado hablando también de rentas ligadas a la infancia. ¿O tendrían que ser otras prioridades?

El señor Sanzo. Hemos hablado y hemos pedido a muchos comparecientes que nos hablan de experiencias internacionales, y la verdad es que teniendo tan

cercana alguna experiencia que ya hace años que se ha puesto en marcha, yo sé que..., como el programa de garantía de ingresos que hay en el País Vasco, sí que le quisiera hacer algunas preguntas. Usted decía, por ejemplo: «La cuantía que propone el proyecto de ley sería correcta, si se pudiera complementar.» Entonces –deduzco–, en el País Vasco tienen –pregunto, ¿eh?, porque lo desconozco– una renta, un programa de rentas de garantía de ingresos; ¿lo complementan con otras ayudas? Creo que lo ha medio dicho, pero me gustaría que profundizara en ello.

Ha hablado también del crecimiento excesivo, de este crecimiento de la renta que propone el proyecto de ley de un 70 por ciento. Pero, ¿sabe qué pasa? Que, claro..., y no lo voy a defender, porque yo también lo encuentro excesivo; más que excesivo, lo encuentro impracticable, impagable, porque tampoco podemos olvidar la situación en que nos encontramos. Pero es que el proyecto de ley plantea que este crecimiento se haga en unidades convivenciales, donde las personas que conviven seguramente, pues, pueden o no tener lazos, entre ellos familiares o de cualquier tipo. ¿Cree usted que, si lo hiciéramos por unidades familiares, el crecimiento podría ser más sostenido? Por ejemplo.

Señor Iglesias, nos ha quedado claro que, en todo caso, optaron..., ¿no?, usted es un defensor de la renta básica, y decía que los políticos tenemos que buscar soluciones, que los diputados tenemos que buscar soluciones. Evidentemente. Ustedes proponen, no tienen, digamos, el deber de buscar soluciones. Pero, claro, los políticos, supongo, o los diputados, tenemos que buscar soluciones prácticas, porque proponer aquello que sabemos nosotros que no podremos después aplicar, creo que por nuestra parte sería irresponsable, y creo que en la práctica de la política también. Y hablo de nuestros deberes. También debemos poner sobre la mesa aquello que sepamos que podremos luego, vamos, practicar.

Me ha gustado en cierta parte que, como mínimo, se dé valor a una herramienta que ya existe, como es la PIRMI. No es suficiente y ustedes la cambiarían mucho, pero en ambas, en la primera y en la última intervención, decían: «Bueno, oigan, no vayamos a crear nada nuevo, porque con lo existente, mejorándolo...» Bueno, pues, seguramente no habría suficiente, pero es un paso hacia donde ustedes quieren ir.

Si bien es verdad, porque se ha hecho referencia... (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Ya que veo que se me acaba, señor Sanzo, ustedes tienen un sistema de financiación determinado, que no se parece para nada al que tenemos aquí, en Cataluña. Ustedes pueden gestionar todos sus recursos, por decirlo de alguna manera. ¿Creen que esta prestación que ustedes están dando hubiera sido posible con el mismo sistema de financiación que tenemos aquí? ¿El sistema del que ustedes..., –gaudeixen, que no sé com dir-ho en castellà– disfrutan, es inevitable para que ustedes hayan podido promover lo que han promovido?

Gracias.

El president

Molt bé. Gràcies, diputada. Ara tornem la paraula als compareixents. En primer lloc, cinc minuts –*cinc minuts*– per al senyor Pinilla. Adelante.

Rafael Pinilla Pallejà

Sí. Bueno, varios de los parlamentarios me preguntan por la progresividad y el tema de prioridades.

A ver, esto, sencillamente, es una cuestión de realidad, ¿no? O sea, ahora mismo, según los datos que yo manejo, con el actual PIRMI en Cataluña no se está llegando ni siquiera al 10 por ciento de las personas que están por debajo del umbral del PIRMI. Aquí se plantea un umbral más alto. Entonces, el hecho de llegar a todas las personas que puedan estar por debajo de ese umbral, pues, plantea un problema económico.

Desde el punto de vista económico, la cuestión a la hora de elegir prioridades es lo que llamamos el «coste de oportunidad», es decir, que si asignamos un presupuesto a una cosa no lo podemos asignar a otra. Entonces, en la cuantía mismo, ¿qué tendría más sentido, habiendo un presupuesto limitado? ¿Extender la actual PIRMI, que son cuatrocientos..., no llega a quinientos euros, a más personas, o elevar el umbral, que con el actual presupuesto habría que reducir el número de personas a las que llega? Claro, la ley establece –la proposición de ley, el proyecto de ley– que todas las personas tengan derechos. Eso está muy bien, pero luego hay que pagarlo. Entonces, creo que es interesante que se establezca, pues, por supuesto, un compromiso de aumentar ese presupuesto con la prioridad equis que se defina, y ahí, pues, tendrá que competir el presupuesto que se dedica a la renta garantizada de ciudadanía con lo que se dedica a educación, a sanidad y a otras cosas que son competencia también de la Generalitat de Catalunya. No se podrá dedicar más que equis. Entonces, es necesario elegir.

El tema de prioridades es justamente un tema más político que técnico. Yo puedo suponer cuáles pueden ser algunas, y ustedes mismos la han comentado, la que quizá sería la prioridad clara. En principio, pues, parece que de todas las personas que están viviendo en situación de pobreza, lo que puede ser más injusto es que precisamente los niños, que no tienen ninguna posibilidad de trabajar por sí mismos, ni de conseguir ingresos por sí mismos, estén castigados por la pobreza. No solamente es más injusto, sino que además puede ser un mayor *handicap* de cara al futuro. Es decir, los niños que se desarrollan en unas condiciones de pobreza están cargándose con un lastre, que posiblemente les va a acompañar el resto de su vida, que puede ser muy negativo. Por tanto, para mí serían una prioridad clara los hogares que tienen hijos.

Otra de las preguntas –que me hacía, creo, el Grupo Socialista–, se refería..., ha hablado de políticas pasivas de empleo –no sé si se refería a pasivas o a activas– y cómo se compatibilizaría esto con las rentas de las comunidades autónomas, ya sea el PIRMI o la renta de garantía ciudadana, que entiendo que es una mejora del PIRMI. Bueno, el propio proyecto estable-

ce que han de ser complementarias. Normalmente, la prestación por desempleo está por encima de este nivel de garantía, o sea, que cualquiera que tuviera prestación por desempleo contributivo ya estaría automáticamente excluido de este tipo de prestación.

Yo lo que he querido reflejar, cuando he hablado de trampa de pobreza, es la importancia de que esa compatibilización entre unas y otras incluya una bonificación al empleo, como comentaba el señor Luis Sanzo, ¿no? Es decir, que si una persona consigue rentas por sí misma con un esfuerzo dedicado al empleo, que al menos una parte de esas rentas que consigue por sí misma no se computen o se excluyan del sistema de controles, y que, por tanto, pueda retener parte de lo que gana por sí misma. ¿Con qué objetivo? Pues, con el objetivo de que tener un empleo, conseguir un empleo, conseguir renta por sí mismo, ya sea como autónomo o como trabajador, pues, siempre pague, ¿no?

Esto estaría en línea con todos los principios europeos relacionados con las políticas activas, ¿no? De alguna manera, sería que la renta de garantía ciudadana fuera también activadora del empleo. Esto no quiere decir que ese criterio se utilice como medio de exclusión de la renta. Es decir, si queremos llegar a todos los pobres, hay que llegar a todos, independientemente de que consigan rentas por sí mismos o no. Y es en segundo paso que, quienes además consigan rentas por sí mismos, pues, puedan retener un beneficio mayor, comparativamente con los que no lo tienen.

Esto enlazaría con la pregunta que me hacía el representante de Ciudadanos: si hemos estudiado sistemas parecidos al que ellos proponen. El sistema que ellos proponen es muy parecido al sistema americano, que se llama Earned Income Tax Credit. Es un sistema que lleva funcionando así desde hace bastantes años, y que varía mucho de unos estados a otros. Hay algunos estados en Estados Unidos donde hasta el 50 por ciento de la renta que recibe un trabajador pobre es subvención estatal, mientras que en otros estados es muy inferior, porque no es un sistema federal, sino un sistema que depende en gran parte de los estados.

Yo creo que es un sistema interesante, pero siempre..., de hecho, viene a ser, viene a recoger, la idea que yo estoy defendiendo de que una parte de los ingresos que se consigan por trabajo sean compatibles con los ingresos de la renta garantizada. Pero, para que realmente funcione con los objetivos que pretende tener, es decir, de apoyo a los trabajadores pobres, es muy importante que el sistema de garantía de rentas sea suficientemente fuerte. Es decir, si ahora mismo ese sistema que propone Ciudadanos se implantase a la vez que el sistema que se propone en la iniciativa legislativa popular, los dos sistemas actuando conjuntamente darían un buen sistema de protección de garantía de renta, o sea, realmente un buen sistema.

Por separado, cada uno tiene sus pegs. Es decir, el sistema que propone Ciudadanos tiene la pega de que, si no hay un buen sistema de garantía de rentas no condicionadas al trabajo, ese complemento salarial a los salarios bajos, en realidad, sería capitalizado o sería aprovechado básicamente por las empresas, que sa-

brían que pueden pagar sueldos más bajos porque sus sueldos van a ser complementados por el estado, que es lo que pasa exactamente en Estados Unidos, mientras que si solamente existe un sistema de garantía de rentas sin bonificación al empleo, pues, realmente podría tener problemas de cronificación.

Yo creo que esto lo podrá ilustrar mejor Luis, con lo que ellos conocen de su experiencia en el País Vasco. No solamente hay experiencia en el País Vasco, hay algunos estudios interesantes de evaluación de políticas de empleo, por ejemplo en la Comunidad de Madrid, hecho desde el Instituto de Estudios Fiscales, en el que se ha visto que los programas, los itinerarios de inserción, realmente tienen utilidad, ¿eh?, pero tienen utilidad cuando las personas quieren hacerlo. No sé si me explico.

Y esto también enlaza..., creo que es muy interesante un aspecto muy positivo de este texto que hemos leído, de ley: es que se plantee, por una parte, la garantía de rentas como no condicionada a un itinerario de inserción, pero que sí que se mencione la importancia de que exista, ¿eh?, de que exista como un derecho, no como una obligación. Es decir, que los itinerarios de inserción y las políticas de empleo no pueden ser, como son actualmente en el PIRMI y otras comunidades autónomas, básicamente un obstáculo para acceder a la garantía de rentas, sino un elemento que puede ayudar a quienes realmente lo desean a salir de su situación de pobreza y a conseguir una integración social a través del empleo. Pero, claro –y esto enlaza con las prioridades–, ¿quiénes van a aprovechar mejor estos recursos? Pues, aquellos que realmente tienen interés en hacerlo, y no aquellos que solamente quieren hacer un itinerario para conseguir la renta garantizada.

Creo que he respondido básicamente a todas las preguntas. Si hay alguna más, pues, estoy a su disposición.

El president

Moltes gràcies. Muchas gracias, señor Pinilla. Tiene la palabra el señor Sanzo.

Luis Sanzo González

Bueno, voy a intentar responder lo más rápido posible. Si no respondo adecuadamente, no tengo problema en quedarme un rato con quien quiera y profundizo en ello, porque básicamente es esto y tengo cinco minutos, cuando realmente contestar a esto correctamente, pues..., necesitaría quince.

Bueno, rápidamente, por tanto. El tema de la relación entre servicios sociales, empleo, políticas activas, vivienda, etcétera. Básicamente, en la aplicación de los programas de garantía de ingresos, tal y como los conocemos en las comunidades autónomas, hay tres elementos fundamentales: el tema de gestión económica de la prestación, el tema de la inserción laboral o la inclusión laboral, y el tema del seguimiento social, etcétera.

La cuestión no es tanto cómo se organiza esto, sino tener muy claro que son temas diferentes, y que pueden

ser gestionados de manera lógicamente coordinada, pero por entidades diferentes. No digo cuál es la mejor alternativa, porque entre otras cosas creo que ninguno la hemos conseguido, aunque yo personalmente creo que lo mejor es lo que se basa en el ámbito local, coordinando servicios sociales y servicios de empleo. Nosotros no lo tenemos, pero por ejemplo modelos nórdicos, o incluso el alemán, van un poco en esa línea, y creo que son los más... Pero lo que sí que creo que es fundamental es que no se deben mezclar las cosas. Un error tremendo es mezclar en los servicios sociales, como tales, la gestión administrativa de la prestación. Esto no quiere decir que no se haga en el ámbito local, pero no tienen por qué ser, digamos, los servicios sociales los que hagan la gestión o, digamos, la parte de tramitación administrativa de estas prestaciones.

También, evidentemente, hay que coordinarse con el tema de vivienda. En realidad, la política de lucha contra la pobreza es una política integral. Lo que sí que creo que es fundamental es tener en cuenta que la política de garantía de ingresos, entendida como política de última red, tiene que hacer aquello que no hacen otros. Es decir, si no existen prestaciones de vivienda que garanticen el acceso y el mantenimiento en la vivienda, pues, lo tendrá que hacer la política de garantía de ingresos; si lo hacen otros, pues, bueno, esa política de garantía de ingresos no tendrá por qué hacerlo. Pero, como diseño, tiene que existir esa idea de que tiene que haber una política de última red que tenga que cubrir lo que otros no hacen. Si los otros lo hacen, pues, muy bien, pero tiene que existir esa garantía de última red.

Yo creo que el elemento fundamental en el que ha tenido éxito el sistema vasco, en parte por..., yo creo que por dos motivos. Primero, porque llevamos veinticinco años con ello, con un sistema más o menos decente durante veinticinco años..., es mucho, porque este es un elemento acumulativo. Y el otro elemento fundamental es la existencia de un sistema de estímulos al empleo. Yo diré los siguientes datos: nosotros en estos momentos, comparado con la proporción de personas ocupadas en el grupo de dieciséis a sesenta y cuatro años, en estos momentos –bueno, cuando digo «en estos momentos», me refiero a finales del año pasado–, tenemos 16 puntos más de personas nacionales ocupadas que cuando empezamos con esto. La población inmigrante, a pesar de la situación de crisis –bueno, inmigrante..., de origen extranjero; puede haberse nacionalizado, etcétera–, tiene el mismo nivel de ocupación en estos momentos que el que tenía la población nacional cuando empezamos con esto. Entendemos, por tanto, que uno de los elementos que han tenido éxito en el País Vasco es este.

Hay que tener en cuenta que nosotros..., cuando empezamos, únicamente tenían mayor tasa de desempleo que el País Vasco Andalucía, Canarias y Extremadura, y no por 5 o 6 puntos, sino por 1 o por 2. Hay que tener en cuenta que, realmente, había habido un proceso de reconversión industrial brutal, en una comunidad autónoma que era básicamente industrial, y realmente el País Vasco debería compararse con, por

ejemplo –lo digo por coger las zonas más desarrolladas, etcétera–, la zona de Detroit, porque realmente ese era el punto de partida. Entonces, yo creo que si un diseño de un programa de este tipo se hace bien, y se hace además teniendo en cuenta el elemento de garantizar, al que trabaja, más que al que no trabaja, sin dejar de atender correctamente, o más o menos correctamente, al que no trabaja, yo creo que tienen estos programas resultados.

En el tema de la infancia, personalmente..., bueno, la verdad es que ni se me había ocurrido el tema –un poco, en la línea de lo que planteaba Pinilla– de alguna transición. Una vía de transición también es empezar con una cuantía un poco limitada e ir avanzando. Es decir, bueno, si el objetivo podría ser tal cuantía, pues, vamos a empezar (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) por una cuantía inferior y vamos avanzando, más que por..., vamos a atender a unos o a otros.

Bueno, la verdad es que yo, cuando se habla de la infancia, personalmente opino que estamos hablando de que hay personas que tienen..., que sí que tienen derecho a ser atendidas, que son los niños o las niñas, parece que nadie pone duda ahí, pero hay otros que parece que no, ¿no?, que son incluso sus padres, cuando realmente sabemos que las grandes situaciones de pobreza no afectan tanto a los niños como a sus padres, porque la mayor parte de las personas que se encuentran en esta situación, cuando tienen problemas para comer, dejan de comer ellos para que sus hijos coman, ¿no? Entonces, a mí..., no sé, yo, desde luego, así de partida, sería completamente opuesto a prestaciones específicas para la infancia, una renta de garantía para la infancia. Me parece que va en contra de cualquier principio de justicia, porque..., realmente, primero, hay pobreza en la infancia porque hay una pobreza en las familias donde hay niños, ¿no? Y, de hecho, sabemos que los padres donde hay ese tipo de situación, y las madres, están en una situación mucho peor que la de sus hijos, porque ellos se privan para que sus hijos estén un poco mejor, ¿no? Entonces, yo lo entiendo, pero personalmente estaría muy en contra de un planteamiento de ese tipo.

El tema de la burocratización. Yo la verdad es que creo que viene a ser como un 5 por ciento del gasto total, realmente no creo que sea un... Eso sí, nosotros nos gastamos 450 millones, claro, para una población que es de 2.100.000 habitantes; que, si eso lo aplicáramos a Cataluña, vendría a ser como 1.400 millones de euros. Claro, cuando digo el 5 por ciento, estoy pensando en eso.

El tema de la relación entre políticas de garantía de ingreso y políticas de inserción. Yo, personalmente, creo que son políticas que son diferentes. Una cosa es garantizar unos mínimos de subsistencia en condiciones dignas a la población –entiendo que es, fundamentalmente, un elemento económico– y otro tema es garantizar a la población su derecho a tener una vía de inclusión dentro del ámbito social. Yo creo que ese es otro derecho. ¿Que están relacionados? Muy probablemente. Y que tienen que ser gestionados de forma coordinada en los distintos ámbitos, también. Pero

creo que son elementos diferentes, y tenerlo claro es una vía para el éxito.

En esa línea de garantía de mínimos vitales –yo estoy de acuerdo con ello–, realmente, el modelo vasco se ha orientado básicamente a eso. Es decir, hay una prestación para garantizar la subsistencia en términos básicamente..., aunque no exactamente, pero básicamente la alimentación. Digo «no exactamente», pues, porque también cubre, yo qué sé, lo que es necesario para sobrevivir en lo básico, que incluye compras, yo qué sé, del detergente para lavar; quiero decir, que no es solo alimentación, pero..., bueno, la subsistencia. Está la garantía de la vivienda, que nosotros cubrimos a través de una prestación complementaria. Y luego, de alguna manera, gastos que pueden ser diferentes según los hogares, que pueden ser ordinarios y que pueden ser extraordinarios, y que de alguna manera tienes también que atender.

Los costes burocráticos ya lo... Bueno, lo de cómo, digamos, era antes y cómo es ahora. Pues, claro, nosotros no podemos saber cómo seríamos en el caso en que no tuviéramos esto, pero lo que sí que hay que tener muy claro es que Euskadi no es una comunidad competitiva o supercompetitiva en el contexto español. Eso yo creo que hay que tenerlo claro. Por ejemplo, lo vemos ahora. Nosotros no tenemos la capacidad de competir, por ejemplo, con el potencial turístico que tienen zonas como por ejemplo la misma Cataluña y, en general, pues, muchas zonas en España; ni siquiera es comparable con, por ejemplo, Galicia o Asturias en este sentido, por problemas de clima, etcétera. No tenemos la centralidad económica y financiera que tiene Madrid. No tenemos tampoco las economías de escala que genera una ciudad como, pues, por ejemplo, Barcelona. Entonces, en el periodo digamos de auge, se vio claramente que Euskadi no era en estos momentos competitiva; solo lo es en el ámbito industrial, pero todos saben que es un ámbito supertecnologizado, donde los niveles de empleo que se generan no dan para garantizar, digamos, niveles de ocupación muy altos.

Entonces, el hecho de que nosotros estemos en la situación en la que estamos, que hemos salido de la crisis realmente siendo la comunidad autónoma con menor tasa de paro, con mayor coeficiente de ocupación –es decir, proporción de personas ocupadas en la población de dieciséis a sesenta y cuatro años–, se debe a una serie de cuestiones. En parte, una de ellas, el haber tenido éxito en recuperar una parte del tejido industrial. Es lo que nos diferencia claramente de otras zonas. Por ejemplo, yo ahí metería claramente a Cataluña. No digo que Cataluña no tenga potencia industrial, lo que digo es que no tiene la potencia industrial en relación con su población que tiene Euskadi, y que de alguna manera Euskadi consiguió recuperar. Ha sido uno de los elementos. Pero otro de los elementos es haber tenido este tema.

Nosotros tenemos, por ejemplo, en algunos indicadores, como por ejemplo la proporción de personas que no tienen suficiente para hacer frente a gastos extraordinarios..., que son la mitad de lo que existe en Madrid o en Cataluña, por ejemplo. Es decir, que si el indicador nuestro está en 20 por ciento de personas con ca-

rencia ahí, Cataluña o Madrid están en torno al 40 por ciento. Pero Alemania o Francia están en 30. Nosotros tenemos, en ese nivel, cifras que..., prácticamente, solo nos supera Suecia. ¿Por qué? Porque hemos tenido un sistema que durante veinticinco años ha ayudado a la gente, y que ha sido relativamente exitoso.

Por lo tanto, yo no sé cómo sería Euskadi, pero probablemente se parecería bastante a Detroit. Sería, probablemente, una de las peores zonas de España. Es difícil que alguien entienda esto, pero...

El president

Señor Sanzo, si podemos ir terminando...

Luis Sanzo González

Sí, no. Bueno, de hecho, si quiere, me callo.

El president

Disculpe, ¿eh?, pero es que tenemos ya el siguiente turno, y aún nos falta escuchar al señor Iglesias. Señor Iglesias, si us plau, endavant.

José Iglesias Fernández

Bueno, yo voy a responder aleatoriamente, porque es muy difícil recogerlas por un orden y demás, ¿no?

De todas maneras, sí que quisiera decir que cuando hablo de la renta básica, esto sí que tiene una fuerte diferencia con las rentas mínimas. Las rentas mínimas..., yo creo que incluso a ustedes les tenía que preocupar, y no ha salido la preocupación de decir: si una persona gana trescientos euros de renta básica, le daremos la diferencia. Es igual. En cualquier caso, estamos hablando y dedicando tiempo a no sacar una población de la pobreza, sino a ver si no la abandonamos en la miseria, porque las cantidades de las que están hablando ustedes son cantidades..., bueno, 664, con todo lo que presupone, que la persona empieza a pensar: «Si voy a trabajar y me dan trescientos euros, o me dan quinientos, me compensa la diferencia.» Estos son los elementos que yo les proponía antes, que veo que esto no parece haberles preocupado mucho.

Por eso yo, si me he inclinado en su momento por la renta básica, es porque aborda el problema, al menos económicamente, desde el momento en que digo que es el umbral de pobreza, definido como la renta media per cápita, la renta per cápita media; esto quiere decir..., y les dije que, en el caso de Cataluña, eran mil ciento y pico euros por persona. Estamos yendo bastante más lejos de lo que van ustedes. Por lo tanto, existen diferencias.

Yo lo que sí quiero..., separar algunos temas. Aquí quizá alguno ya lo dijo el señor Sanzo. Antes ha dicho que la cuestión de la pobreza, es decir, hay que separarla. Yo estoy de acuerdo con usted; por eso, las rentas tienen que ser concedidas independientemente de cualquier, digamos, relación u obligación, y dejar que los trabajadores sociales hagan su función terapéutica profesional de asistencia. Nosotros vivimos en una

sociedad que genera, vamos, desigualdad. Ustedes saben muy bien en qué sociedad estamos viviendo; por lo tanto, necesitamos más que nunca de estas personas que incorporan estos abandonos, estos desechos, que dice algún sociólogo moderno. El capitalismo está produciendo desechos. Si los queremos incorporar en la sociedad, necesitamos profesionales dedicados a ello, no dedicados a la cuestión burocrática, etcétera. No, esto no lo necesitamos. O sea, por eso yo no iría...

Entonces, yendo a criterios –que usted decía–, yo estoy de acuerdo. Hablaba, precisamente, de procesos y criterios. Lo que pasa, que los criterios..., como usted sabe, no existen universales en la vida, porque entonces los políticos no serían necesarios. Usted tendrá unos criterios, como decía bien. Decía: «Soluciones aplicables.» ¿Qué entiende usted por «aplicables»? Puede no coincidir conmigo, porque es un aspecto político, y por eso estamos aquí. Si no, no estaríamos, con robots nos solucionaríamos la vida, tendríamos unos criterios, los robots marcarían: «Tú te clasificas o no.» Esta era la preocupación de la señora Concepción Arenal, poder distinguir entre los pobres auténticos y los fingidos, y a los fingidos castigarlos.

Lo que estamos haciendo con este tipo de..., como les decía yo, abrir ventanas con lo que ya tenemos, mejorar ¿Por qué? ¿Por qué la diferencia? Porque esto puede acabar en la basura. Una ILP no es vinculante, es un elemento que se discute. Los de la PAH, y lo pongo como ejemplo, llevan 1.500.000 firmas, ¿y dónde acabó aquello? El hacer una ILP tiene como buena –cosa positiva, que yo apoyo–..., porque visualiza el problema en la calle. Dice: «Los políticos no están haciendo sus labores», por mucho que usted crea, porque entonces no estaríamos en la calle teniendo que reclamar, ustedes se nos adelantarían. Como no se nos adelantan, tenemos que hacer la labor, y al hacer la labor... Entonces, no hay «soluciones aplicables», hay soluciones... Yo le podría decir: «Claro que está aplicable.» Yo, cuando publiqué este libro, lo que venía a demostrar es que era posible financiera y económicamente la renta básica en Cataluña –primer trabajo que se hizo. ¿Dónde quedó esto? Igual que una ILP. ¿Es aplicable? Seguramente en su criterio igual no lo es, porque igual tiene una visión política, un compromiso político y social, que no coincide con el mío, o que no coincide el mío con usted, pero por eso estamos en política hablando, para poder dialogar, exponer y abrir, y ver puntos de encuentro. Entonces, por ahí iba.

A lo del..., me llama la atención que le hayan dado tanto peso a la renta garantizada. Le diría: en 1988, Mitterrand es el primero en legislar una renta mínima de inserción. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Y después la hemos copiado y usted le puede poner el adjetivo que quiera. En Valencia tienen otro nombre, en Euskadi tienen otro nombre. Incluso en Euskadi, curiosamente, empezaron con el nombre de «renta básica». Nos llamó la atención, a los que defendíamos la renta básica –aquí está él. Le llamaron «renta básica». Después cambiaron –también sabrá él por qué lo habrán cambiado–, pero le llamaron «renta básica». Y entonces, el nombre..., aquello de gato blanco o gato negro no nos vale.

Aquello, para aquel señor, valía, para nosotros no. En política, esto..., hay que ir más profundo. Entonces, el adjetivo no nos cambia el concepto.

Cuando miramos la *renda garantida*, lo que yo observo son las *mancances* que yo ya le he establecido. Esas *mancances* hay que abrirlas, y por lo que les he dicho al principio, no las veo abiertas. ¿Por qué? Seguimos con el aspecto: 664 euros. «Ah, pero como ganas 100, vendrás a tener que decirme que has ganado 100, y yo te tendré que descontar.» Con el coste burocrático: se supone que alguien tiene que estar allí. ¿Eso qué supone? Que tiene que haber algo, un gasto oficial, dedicado a la gestión de este proceso, de este proyecto, para que no haya el que nos hace la pascua o nos engaña –la picaresca, que solemos decir. ¿Por qué no vamos a soluciones donde evitemos precisamente la picaresca? ¿Por qué yo tengo que...? Si voy a trabajar y puedo sacar 300 euros, ¿por qué he de perder 300 euros de una cantidad que ya es miserable? Porque no es universal, no es en los términos que yo defendería, ¿eh? Entonces, el nombre no hace al santo en mi caso, en mi manera de ver. Por mucho que matice por ahí, no llegamos a los aspectos.

Por lo tanto..., yo también acabaría y diría..., un aspecto muy importante es: las rentas hay que separarlas del trabajo. (*L'orador mostra uns fulls.*) Acabo con esto. Esto lo conocen ustedes. Yo aquí simplemente he puesto desde el 80, pero podemos ir más atrás. La economía española está permanentemente creciendo –permanentemente creciendo. Incluso en los años de crisis ha tenido un decrecimiento apenas perceptible. Fíjense en el desempleo: hemos pasado del 12 al 24 por ciento, y a veces estamos en el 26. Vivimos en un sistema que ya está, a partir de hace tiempo, creciendo sin empleo. ¿Qué piensan hacer ustedes, los políticos? ¿Hablarnos de 664 euros? Bueno. De aquí que algunos que tenemos soluciones diferentes nos explicamos.

Bueno, yo lo dejo aquí, porque...

El president

Molt bé. Moltes gràcies al senyor Pinilla, al senyor Sanzo i al senyor Iglesias. Ha estat molt interessant aquesta primera tongada de compareixences d'aquesta tarda. Moltes gràcies per haver vingut.

En tot cas, ara continuarem, però ens donarem cinc minuts de recés, mentre els serveis tècnics preparen la sala. Cinc minuts, no deu, d'acord?

La sessió se suspèn a dos quarts de sis de la tarda i set minuts i es reprèn a tres quarts de sis i tres minuts.

El president

Doncs, reprenem la sessió.

Si ens tanca la porta algú, no ho sé... (*Pausa.*) Molt bé. Doncs, seguim amb l'última de les rondes de compareixents, en aquest dia dedicat a la ILP de la renda garantida de ciutadania.

Compareixença

de Pau Marí-Klose, doctor en sociologia i professor de la Universitat de Saragossa, amb relació a la Proposició de Llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00532/10)

Saludem el senyor Pau Vicente Marí-Klose, o Klosé, no ho sé. (*Veus de fons.*) Vicent? (*Veus de fons.*) Vicent Marí-Klose, doctor en sociologia i professor de la Universitat de Saragossa; el senyor Albert Sales Campos, professor del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la UPF, i el senyor Eduardo Rojo Torrecilla, catedràtic de dret del treball i de la seguretat social de la UAB.

Començarem amb la intervenció del doctor en sociologia i professor de la Universitat de Saragossa, Pau Vicent Marí. I tenen vostès deu minuts per fer la seva exposició, i després els grups en tenen tres per preguntar o demanar qualsevol aclariment, i, finalment, vostès en tindran cinc més per concretar més encara la seva aportació del dia d'avui.

Per tant, senyor Vicent, té la paraula.

Pau Vicente Marí-Klose (doctor en sociologia de la Universitat de Saragossa)

Moltes gràcies. Agraïxo moltíssim l'honor que em fa el Parlament de Catalunya cursant aquesta invitació.

Jo vull començar dient que jo em declaro filosòficament partidari d'una renda de garantia, per raons de justícia social, per raons de dignitat, diguem-ne, i per les raons que normalment s'esgrimeixen i que probablement no cal que repeteixi. I, en aquest sentit, felicito els promotors d'aquesta iniciativa legislativa per haver contribuït a col·locar aquest tema a l'agenda, no? En un context com el català, amb les elevades taxes d'atur i la baixa cobertura de les prestacions, és imperiós que articulem mesures que permetin reduir la taxa de pobresa, especialment la pobresa extrema, i incrementar l'impacte redistributiu de les prestacions públiques, ¿no?

L'estat de benestar ha de ser l'instrument que permeti que la recuperació arribi a tothom, i en especial a les classes menys afavorides. I això és una cosa que no succeirà a l'Estat espanyol en general, i a Catalunya en particular, si no engeguem reformes profundes, reformes que afavoreixin una protecció social adequada que arribi a tothom, i no només –com ha estat fent fins ara– a persones que tenen històries laborals contínues i estables, han adquirit drets contributius, tenen trajectòries, diguem-ne, que garanteixen una estabilitat –que, per altra banda, és cada vegada menys habitual, no? El sistema públic de protecció a Espanya i Catalunya..., tots dos destaquen, en un marc comparatiu europeu, per baixos nivells de protecció social que ofereixen a amples capes de la ciutadania menys afavorida. És a dir, tenim un estat social amb una protecció dual, d'acord?

Dit això, tinc algunes reserves amb relació a l'esperit i a l'articulat d'alguns aspectes de la llei. En la meua

opinió, una llei que lluita contra la pobresa basada en l'administració de rendes mínimes ha de ser una llei que estigui en consonància amb altres lleis que podem trobar a països del nostre entorn, i dotar de recursos necessaris persones i famílies que no se'ls poden procurar a través del mercat de treball, amb el benentès que ha d'afavorir la inserció d'aquestes persones en el mercat de treball i desincentivar el manteniment de situacions de dependència. Les lleis de garanties de rendes garantides tenen com a objectiu aportar recursos suficients a persones i famílies que travessen situacions d'adversitat, per reintegrar-les plenament al mercat de treball i normalitzar la seva situació econòmica. Això no vol dir que aquest flux de recursos no pugui existir inclús quan aquestes persones treballen, si els ingressos no són suficients. A molts països del nostre entorn existeixen mecanismes per complementar les rendes de treballadors pobres, que, a més, constitueixen un instrument interessant per incentivar la incorporació al mercat de treball.

Però les aportacions públiques, entenc, s'han de realitzar amb cura, per evitar les trampes de la pobresa o les situacions de sobreprotecció d'alguns col·lectius. Les trampes de la pobresa es donen quan els beneficiaris no tenen incentius per abandonar la situació en què es troben, perquè, si obtenen recursos addicionals a través de la participació en el mercat de treball formal o l'increment d'hores treballades, perden els drets que tenien. Les situacions de sobreprotecció es produeixen quan tenen accés al dret col·lectius per als quals no està prevista la prestació, perquè no es troben en situació de risc de pobresa o exclusió.

És convenient recordar que l'objecte de la llei és, segons l'articulat, «assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i a les famílies o nuclis de convivència que es troben en situació de pobresa» –i estic citant, aquí. En el cas que ens ocupa, hi ha un risc que la renda garantida tingui efectes conductuals indesitjables que desincentivin la seva participació en el mercat de treball. No hi queden clars els incentius d'una persona per treballar, si cada euro que obtenen per sota de la prestació com a remuneració pel seu treball resta un euro de prestació. Amb una renda generosa –i entenc que el plantejament és d'una renda generosa–, hi ha el risc que considerin la renda garantida satisfactòria i renunciïn a l'oportunitat de millorar els seus ingressos en ocupacions remunerades, sobretot quan no hi ha expectatives que aquest itinerari laboral procuri ingressos i elements de satisfacció molt superiors a llarg termini.

En aquest sentit, hi ha una literatura acadèmica bastant extensa sobre els efectes d'ajuts públics sobre el comportament laboral dels beneficiaris. Els resultats d'aquesta literatura hem de dir que no són concloents, eh? És cert que no sembla, en diferents experiments i diferents estudis que s'han fet a diferents indrets, que els treballadors contemplin retirar-se del mercat de treball quan apareixen aquests tipus de rendes externes, d'acord? Hi ha diversos experiments als Estats Units i al Canadà que ho acrediten. Però la majoria dels estudis assenyalen que les persones en situació d'atur que reben prestacions monetàries tendeixen a perllongar les

estades en l'atur, i les persones que treballen tendeixen a renunciar a treballar més hores si poden obtenir rendes sense invertir temps en activitats laborals.

Les rendes garantides per aquesta llei..., i això no invalida la possibilitat d'oferir rendes. Jo sóc ferm partidari d'oferir rendes, però les rendes garantides per aquesta llei són prou generoses per considerar que aquest és un risc que no es pot menystenir. El límit de renda per sota del qual es té dret a la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania per a una persona equival, aproximadament, a la taxa de pobresa per a una persona, però els llindars que vénen a continuació per a nuclis de convivència de més d'una persona són clarament superiors al llindar de pobresa. Això, aparentment, situa els nivells de cobertura de la protecció en llars nombroses en nivells molt elevats, i abasta no només famílies en situació de pobresa, sinó bona part de les classes mitjanes. En aquest sentit, vull assenyalar, al costat de la trampa de pobresa, la possibilitat de sobreprotegir col·lectius que no necessiten aquestes rendes.

He de dir que he fet uns càlculs –diguem-ne, no són càlculs extremadament rigorosos– amb l'enquesta de condicions de vida que posen de manifest, per exemple, que la taxa de protecció de les persones individuals que rebrien aquesta renda és més o menys d'un 9 per cent, que és una cobertura molt ampla; però si ens n'anem a dos, tres, quatre, cinc persones, nuclis de dos, tres, quatre, cinc persones, trobem que la cobertura és cada cop més ampla, fins al punt que, amb l'enquesta de condicions de vida, ens està dient que, en nuclis de set persones, el 88 per cent de les llars estarien rebent una prestació, amb els llindars que estan especificats a la proposició, d'acord?

En aquest sentit, no encerto a entendre quina és la voluntat dels col·lectius que presenten aquesta proposició de llei quan estableixen aquests llindars, no? La cobertura seria clarament superior a la renda garantida basca, que passa per oferir nivells de protecció homologables a la mitjana europea. Al País Basc es garanteix a llars de tres o quatre persones el 125 per cent del salari mínim, que són 941 euros mensuals, 11.242 anuals, i a la proposició en discussió això està en 1.594 o 19.000 anuals. És a dir, jo potser estic entenent malament la llei, però entenc que aquests llindars estan molt per sobre dels que habitualment es tenen previstos per a aquestes coses.

Diguem-ne –i acabo amb això–, jo considero que una llei de lluita contra la pobresa al nostre país hauria de basar-se en tres principis –i amb això acabo–, que aquesta proposició contempla parcialment o inadequadament. Primer, adreçar-se als col·lectius més desprotegits oferint ingressos de subsistència, però també serveis d'atenció psicosocial, formació i capacitació laboral que permetin reenganxar-se a una vida normalitzada, on la participació en el mercat de treball esdevingui la principal font d'ingressos, o almenys l'expectativa de participar en el mercat de treball. Això no és possible en bona part dels casos, i això ho hem de tenir present, eh?, i s'ha d'admetre que hi ha un percentatge indeterminat de persones que potser no es podran beneficiar d'aquests itineraris d'inserció.

Però aquests itineraris han d'existir i ser contemplats pel legislador com a vies de sortida que paga la pena transitar, i evitar la cronificació de situacions de dependència provocada per prestacions desvinculades d'aquestes oportunitats. Fins i tot en els casos on la reinserció és molt complicada, s'ha demostrat, per recerca, que la participació en activitats de formació i capacitat pot tenir efectes positius sobre la salut de les persones.

Segon principi: oferir recursos suficients a famílies amb infants –i això ho considero cabdal. Els infants en situació de pobresa no són responsables de les situacions que els ha tocat viure i no tenen cap capacitat d'emprendre accions per corregir aquestes situacions, i, per tant, els recursos que necessiten no poden estar condicionats a cap tipus de comportament dels seus tutors. Néixer en una família pobra o rica és una loteria, s'han de garantir mínims generosos de subsistència que permetin corregir situacions de pobresa a la infància, redoblant esforços per fomentar la inserció laboral dels pares i corregint, a través de l'accés garantit als serveis, possibles costos d'oportunitat derivats de les necessitats de cura d'aquestes famílies. La literatura acadèmica més rigorosa ha mostrat que les transferències monetàries a llars amb infants tenen efectes generalment positius sobre el seu estat socio-sanitari, el seu progrés educatiu i el seu horitzó laboral futur. És a dir, considereu que, si hem de parlar de renda garantida, en primer lloc hem de parlar de renda garantida a famílies amb infants. I, diguem-ne, tinc la sensació que no es menciona en cap moment la paraula «infant» en aquesta llei.

Tercer principi: no cal oblidar que les rendes mínimes són un instrument entre molts altres per corregir situacions de pobresa i garantir una vida digna. Seria desitjable que el desenvolupament d'una llei de rendes mínimes amb una cobertura més ampla que l'actual –hi insisteixo, jo sóc partidari d'una llei de cobertura més ampla que l'actual, i uns nivells més elevats d'intensitat protectora– vingués acompanyat del desenvolupament d'altres mesures que permetin adreçar situacions de desprotecció, com l'escassa cobertura de prestacions d'atur o la manca de polítiques ambicioses d'habitatge social que impedissin que el cost de l'habitatge esdevingués un llast enorme per a les famílies.

I amb aquest paràgraf acabo. No voldria acabar, diguem-ne, sense fer un al·legat –si voleu corporativista, però crec que fonamental–, que és demanar que, sigui quina sigui la llei de garantia de rendes que s'acabi adoptant per aquest Parlament, incorpori un mandat per generar dades. Però no dades qualssevol, sinó dades que permetin avaluar amb tot el rigor el seu funcionament, així com..., i no és suficient amb aquest mandat de generar dades: és necessari que la llei assegurui la necessària flexibilitat per redissenyar mesures que no produeixin els resultats esperats, si així les dades ens acrediten que no s'han produït.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies.

Compareixença

d'Albert Sales, professor del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra, amb relació a la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00537/10)

Ara és el torn del professor Albert Sales. Té la paraula. Endavant.

Albert Sales Campos (professor del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra)

Bé, bona tarda a tots i a totes. Moltes gràcies per la invitació. Abans de tot, voldria aclarir que jo no sóc cap expert, com ja he dit al meu company, en rendes bàsiques, o en el debat renda bàsica / rendes garantides, etcètera.

Jo he arribat aquí, o he arribat a la reflexió sobre aquest sistema de garantia de rendes, a partir de l'anàlisi de les situacions d'exclusió social i de pobresa més severes. Vaig començar a treballar en temes d'exclusió social i pobresa en genèric. Actualment, estic treballant empíricament i a peu de carrer investigació qualitativa i quantitativa en matèria d'exclusió habitacional severa, és a dir, «sensellarisme», indigència i marginalitat urbana. Per tant, la meua perspectiva vindrà des d'aquesta banda. O sigui, el que puc aportar, jo crec, amb rigor i amb certa visió..., una mica de perspectiva històrica i científica, és això, no?

En primer lloc, voldria remarcar que hi ha uns canvis en el que són les cares de la pobresa que van molt més enllà d'una crisi que estem vivint des de l'any 2007. No estem parlant d'un empobriment generalitzat que es corregirà en els propers anys, i això ho hem de tenir clar. Neixen noves formes de pobresa a partir dels anys..., bé, les tendències europees, a partir dels anys vuitanta. En el nostre cas, és tot com bastant diferent, però, sobretot a partir de les primeres crisis de reconversió industrial, aquí ens anem posicionant en l'aparició del que anomenem la «marginalitat avançada», vinculada a barris de segregació territorial on s'acumulen moltes problemàtiques socials, on les persones no tenen la formació adequada per tenir una inserció laboral adequada o adient a com funcionen els nous mercats laborals. I, per tant, aquesta acumulació de problemàtiques socials acaba comportant una nova marginalitat que té poc a veure amb els barris de barraques que podríem veure els anys cinquanta a Barcelona. És a dir, és una marginalitat amb desesperança, amb impossibilitat de construcció de futur, amb poca vinculació comunitària, i on la gent viu la pobresa a casa seva, amb vergonya i davant del televisor.

I, alhora, hi ha una altra tendència, descrita per Serge Paugam –per Serge Paugam, un sociòleg francès que ha fet gran part del seu treball analitzant precisament l'impacte de la renda mínima d'inserció francesa–: una incidència a la pobresa desqualificadora; una pobresa que ja no està vinculada a una marginalitat d'exclusió constant del mercat laboral, o de ja no entrar en

el que serien les dinàmiques de la societat majoritària, sinó una pobresa derivada de les crisis de reconversió industrial i de l'impacte d'aquestes crisis en les famílies. Tenim una sèrie de famílies de classe treballadora, a partir dels anys vuitanta i noranta, on el cap de família *breadwinner* es queda sense feina a la indústria; on la mare..., i aquí permeteu-me que faci un incís: això de la incorporació de la dona al mercat de treball i tot això que expliquem de vegades a les classes de sociologia, en el cas de la classe treballadora és una autèntica «tonteria». Les dones de classe treballadora han estat sempre incorporades al mercat laboral, sense coïtitzar, sense reconeixement, i fent les mateixes tasques que feien a casa, però a casa dels rics.

I aquestes persones, que han treballat tota la vida, no tenen cap mena de protecció. I aquest *breadwinner*, que en aquell moment té protecció, deixa de tenir-la. I aquell jove que està en aquella llar, amb una qualificació mitjana o intentant estudiar formació professional, es veu involucrat en un escenari en què no hi ha perspectives de futur, en què el seu barri cada cop és més tancat; cada cop té més problemàtiques. L'extrem d'aquestes situacions ens en podem anar a buscar-lo als suburbis de les ciutats franceses, per exemple. Però, sense cap dubte, aquí, a Catalunya, en tenim diversos, d'aquests barris.

Aquesta pobresa desqualificadora també impacta fort en el nostre entorn, o en els barris no segregats i de classe mitjana. Tenim una pobresa que conviu en el dia a dia de les persones atrafegades que anem cada dia a complir amb el nostre horari laboral, i que viu amb la desqualificació social de no poder pertànyer a aquesta classe consumidora, i que a més a més ha d'entrar dintre d'uns canons, dintre d'uns estàndards que se'ls fixen a través d'un suposat acompanyament professional que es fa des dels serveis socials que, permeteu-m'ho, amb tots els respectes per als companys i companyes de primera línia, fa aigües. Vull dir, uns serveis socials que s'estan posant..., als quals s'està obligant a portar a terme una tasca de fiscalització de la pobresa, posant en qüestió constantment el consum de les persones pobres, i despellant-les de tota la seva capacitat de ser part de la nostra societat. Malauradament, segons la meua manera d'entendre la vida i el món, estem en una societat d'hiperconsum, on per ser ciutadà o ciutadana el més important no és votar, el més important és poder comprar. Si estem socialitzant les persones en aquesta societat, després, quan les fiscalitzem per absolutament qualsevol de les seves despeses, les estem convertint en pàries de la nostra societat.

Això té un vincle molt important amb la nova redefinició de com abordem aquesta pobresa. L'estem abordant des de la penalització –no entraré en aquest terreny, encara que sigui pròpiament el meu–, l'expulsió de les persones en situació de pobresa de l'espai públic, el gran engarjolament de persones vinculades a activitats marginals. Penseu que a Europa hi ha hagut una explosió de població penitenciària en què, en l'Europa occidental, Catalunya i l'Estat espanyol en som abanderats, juntament amb el Regne Unit. Ens dediquem a posar a la presó persones vinculades amb l'economia de la marginalitat, persones expulsades de

l'economia convencional. Ens hem dedicat a engarjolar, bàsicament, persones que han fet, han comès, delictes contra la salut pública, és a dir, *trapicheos* amb drogues, i que han fet robatoris i furtus: 60 i escaig per cent de la nostra població penitenciària –molt lluny de pensar que dintre de les nostres presons trobarem assassins i violadors, o psicòpates en sèrie.

I, a més a més, els expulsem de l'espai públic, amb unes mesures de penalització molt dures cap a les persones que han de fer un ús intensiu de l'espai públic precisament perquè no tenen espai privat, perquè tenen unes carències habitacionals brutals. Famílies que viuen en habitacions de relloguer sense dret a cuina, etcètera, i que es troben en una situació en la qual els serveis socials només els estan ajudant en la mesura en què entrin per uns programes vinculats a un acompanyament cap a una inserció laboral totalment impossible. Els programes de *workfare* no són res més que un brindis al sol. Neixen, els programes de *workfare*, a partir de la idea que la persona en situació de pobresa no sap gestionar la seva vida, i, per tant, se l'ha d'acompanyar perquè trobi una feina. És un brindis al sol totalment absurd. Hi ha persones que tenen dret a la subsistència, i per això és totalment imprescindible que hi hagi algun tipus de garantia de rendes.

La crisi ha suposat un canvi de paradigma i ha suposat una excusa per aplicar aquest canvi de paradigma, posant en qüestió una mesura que era un programa de *workfare*, però que per la praxi professional va deixar de ser-ho; perquè, com deia, una cosa és empènyer els professionals i les professionals dels serveis socials a fer una cosa que no toca, és a dir, a fer informes socials constantment, i una altra cosa és que ells ho facin, no? Llavors, sí, és cert, els professionals dels serveis socials van convertir la renda mínima d'inserció, el PIRMI, no tant en un programa de *workfare*, com en un programa de garantia mínima per sortir del pas. Això es posa en qüestió, i es deixen les famílies en situació de pobresa en una situació altament precària. Amb la revisió del PIRMI de l'agost del 2011, vam aconseguir disparar la bretxa de pobresa a Catalunya.

Si algú mira les dades –que aquestes no surten mai per la tele–..., la bretxa de pobresa és la diferència entre la mitjana dels ingressos de les llars que estan en situació de risc de pobresa i el llindar de pobresa. Per tant, és com de pobres són els més pobres. La nostra bretxa de pobresa, la bretxa de pobresa de Catalunya, està per sobre de la de Bulgària i Hongria. O sigui, és la més extrema de tota la Unió Europea, fins al canvi de càlculs –en el qual podríem entrar amb més temps. Després de la ruptura de la sèrie que es produeix el 2013 ja no; hi ha una ruptura de la sèrie metodològica que podríem qüestionar molt, però estaríem en un 38 per cent de bretxa de pobresa, quan l'espanyola és d'un 30 per cent, un 31 per cent, i la mitjana europea un 24 per cent. Això vol dir que estem deixant les famílies més pobres a l'estacada, totalment a l'estacada, amb zero ingressos. Som de les societats europees que amb més violència institucional hem deixat les famílies pobres a l'estacada. Això té un efecte que després ens porta a posar-nos les mans al cap, que és: «Ostres!, la pobresa infantil!» Clar, evidentment. Hem aconseguit

generar un entorn en el qual hi ha moltes famílies que no tenen ingressos, per tant, hi ha moltes famílies on les criatures no tenen absolutament res.

Per on ha vingut la resposta en matèria de rendes a aquestes famílies? La resposta ha vingut dels serveis socials i dels ajuntaments. Per tant, és una resposta fragmentada, no garant de drets, i que, a més a més, respon a una lògica molt de pressió/reacció. Els moviments socials, les organitzacions no lucratives, van treure el tema de la pobresa energètica, li van posar un cognom a la pobresa. Llavors, davant la pobresa energètica, responen algunes institucions intentant pactar amb les empreses. I què fem? Demanem als serveis socials que facin informe social per garantir-li a Endesa que els pobres són pobres i són bons pobres, i a aquests que els ho garantim, a aquests sí, els pospossem el pagament –que no perdonem res.

Pobresa infantil: diferents pedaços com alimentació (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) –bé, acabo–, beques menjador –per cert, tampoc entrarem en detall en el tema–... Pedaços diversos en els quals cal un informe social. Una sèrie de petits ajuts que forcen les famílies en situació de pobresa a ser pelegrins de les ajudes. I això, seguint la lògica, la lògica que exposava fa un moment, és una trampa de pobresa també: convertir la família en situació de pobresa en un pelegrí o una pelegrina de les diferents ajudes per acabar completant uns cinc-cents euros al mes que li permetin la subsistència és una trampa de pobresa. Alliberem recursos perquè el treballador, l'educador o educadora social, es pugui dedicar al que s'ha de dedicar: a acompanyar les persones a refer la seva vida.

No voldria acabar sense dir que totes aquestes mesures tenen un enorme impacte diferencial a nivell de gènere. La renda garantida té, o qualsevol metodologia o modalitat de renda garantida, un efecte redistributiu a nivell de gènere molt més gran que qualsevol de les mesures que portem a terme actualment. I intento remetre'm als inicis: si les carreres laborals fragmentades són una característica ja instal·lada per a tot hom, per a les dones ho han estat sempre. Per tant, garantir la renda, quan parlem d'un entorn de feminització de la pobresa brutal, és bàsic.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Sales.

Compareixença

d'Eduardo Rojo Torrecilla, catedràtic de dret del treball i de la seguretat social de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb relació a la Proposició de Llei de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (tram. 353-00509/10)

Finalment, té la paraula el senyor Eduardo Rojo, catedràtic de dret del treball i de la seguretat social de la Universitat Autònoma de Barcelona. Endavant.

Eduardo Rojo Torrecilla (catedràtic de dret del treball i de la seguretat social de la Universitat Autònoma de Barcelona)

Moltes gràcies, senyor president. I, una vegada més, el meu agraïment al Parlament de Catalunya per la seva invitació a participar en una de les seves activitats i tenir uns minuts de debat i de conversa amb els seus parlamentaris, amb alguns dels quals, òbviament, m'uneix també una bona relació d'amistat.

La memòria històrica, encara que sigui molt breument, em porta a recordar que l'any 1989-1990 es va començar a debatre sobre la renda mínima d'inserció a Catalunya i també sobre altres modalitats de protecció. La Generalitat de Catalunya va publicar a la seva revista *Món Laboral* «La renda mínima d'inserció», número monogràfic. Per la meua part, amb el meu mestre, el jesuïta Joan García-Nieto, vam publicar l'any 1989 un quadern, *Renda mínima i salari ciutadà*, i vaig tenir la sort de participar amb diferents organitzacions socials en els primers esborranys del que després seria, probablement amb el debat amb les organitzacions socials, el decret que la conselleria de Treball, si no ho recordo malament, va presentar i es va aprovar en aquell moment.

Dit això, no parlem avui de salari ciutadà, no parlem avui de renda oberta sense cap contraprestació al conjunt de la ciutadania: parlem de la Proposició de Llei –de la Proposició de Llei– sobre la renda garantida de ciutadania, producte de la iniciativa legislativa popular. Des d'aquesta perspectiva, faré uns comentaris breus amb relació a diferents preceptes d'aquesta proposició, valorant d'entrada molt positivament que es pugui –si finalment s'arribés a bon terme– desenvolupar l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Jo crec que ens hauríem de felicitar, perquè aquest és un precepte que tracta de garantir que totes les persones que viuen a Catalunya que hi viuen –sembla– en situació de regularitat –en situació de regularitat– poguessin –jo crec que podríem obrir més el debat, però en qualsevol cas ho deixo aquí–..., puguin tenir dret a una prestació econòmica per garantir un nivell de subsistència digne, no solament per a ells, sinó també per a les seves famílies.

Des d'aquesta perspectiva, jo entenc que el plantejament de la iniciativa en el seu article primer és correcte. I posaria l'accent, des del punt de vista jurídic –i sempre els juristes som en això molt pimmirats–, en el concepte de dret subjectiu que hauria de tenir aquesta mesura. És a dir, entenem per «dret subjectiu» tenir garantida aquesta prestació i, per tant, no estar a disposició de les partides pressupostàries que s'esgoten i que, òbviament, tenen un límit determinat i que en un moment determinat poden no arribar al conjunt de la ciutadania. Sé que aquesta és una qüestió polèmica, perquè ho hem debatut també en altres projectes –projectes de Llei, en aquest cas concret, com el Projecte de Llei del Servei d'Ocupació de Catalunya–, però, en qualsevol cas, com a jurista, no em cansaré de repetir que, si no hi ha un dret subjectiu, jurídicament –jurídicament– la peça fonamental del projecte té algunes importants limitacions.

Sobre la prestació econòmica de l'article 3, jo voldria simplement posar l'accent o preguntar-me a mi mateix i, per tant, preguntar també als meus companys i als senyors i senyores parlamentaris, on hem de situar el llinard de la pobresa en aquests moments a Catalunya, és a dir, quin és, en atenció a la realitat canviant del mercat de treball, que certament és una realitat molt canviant, i on també tenim unes condicions de treball i condicions salarials que s'allunyen força de les que existien fa cinc o sis anys, en termes –s'ha de dir clarament– de pèrdua de condicions econòmiques i de condicions de treball, no únicament a Catalunya –no únicament a Catalunya–, sinó en el conjunt de l'Estat.

Des de la meua perspectiva jurídica, hi ha una qüestió també cabdal, fonamental: és la referència a l'article 4 i, en concret, al caràcter que es diu «suplementari». Mirin, el debat no és sobre la renda mínima d'inserció, el debat és sobre la xarxa de protecció social, la xarxa de protecció social de prestacions contributives, de prestacions assistencials, i finalment la relació amb aquesta renda, sigui d'àmbit autonòmic o sigui d'àmbit estatal. Aquest és el debat, sigui en el marc estatal en què vivim actualment, o sigui en un hipotètic nou escenari polític, perquè aquest és el debat. Són pressupostos per a prestacions contributives, pressupostos per a prestacions assistencials, i, si tenim aquesta cobertura molt àmplia de persones que treballen, molt probablement tindríem una menor influència, des del punt de vista econòmic, d'aquesta mesura de protecció. Però val a dir –val a dir–, ho torno a dir, que tal com s'ha plantejat crec que és correcte, però que cal recordar que tenim distribuïda la competència autonòmica entre totes les autonomies –el senyor Sanzo de ben segur que ha parlat a bastament d'aquesta qüestió– i, per tant, ho hem de tenir present. Però torno a dir que no podem veure la renda mínima d'inserció aïllada del conjunt de prestacions de protecció social que hi ha, sigui on sigui, en aquests moments, en el conjunt de l'Estat. Almenys, al meu parer.

Per tant, amb relació a l'article sisè, que planteja –i s'ha dit molt bé anteriorment, s'han fet algunes observacions, jo diria, assenyades– els requisits i les quanties, sobretot les quanties de la renda garantida de ciutadania, sí que és cert que en aquests moments, veient aquest projecte, realment et plantejges si les condicions econòmiques són assolibles des del punt de vista pressupostari, però sobretot pensant també en quines són les condicions salarials, d'entrada, per al mercat de treball, i quins són els salaris que en aquests moments reben bona part dels joves que s'incorporen en el mercat de treball i les condicions. Per tant, hauríem de trobar..., no cal dir..., no ho he dit d'entrada, però crec que, si hi vaig treballar l'any 89, no he canviat de criteri i segueixo sent partidari de mesures com aquestes –no ho he dit, però crec que semblava obvi, no? Però, en qualsevol cas, hauríem de ser molt curiosos de veure de quina manera aquestes prestacions no destorben, des d'un punt de vista de mercat de treball, les relacions laborals. És una qüestió, certament –certament–, molt polèmica –molt polèmica–, al meu parer.

Hi ha una altra qüestió també, certament, important i que no podem defugir de la realitat del món del treball

en què vivim: les obligacions. Es diu, a la Proposició de renda garantida de ciutadania, que no hauria de ser una obligació tenir accés o prestar un treball, tret de determinades situacions. Si es planteja com una protecció únicament per a situacions de pobresa, no hi tindria res a dir, certament. Si es planteja com una mesura que intenti també apropar les persones que estan en aquestes condicions al món del treball, certament hauríem de veure de quina manera es podria garantir aquesta incorporació o reincorporació, però també hem de ser conscients de quin és el mercat de treball.

Quan diem que podem garantir formació, ocupació, a bona part d'aquestes persones, la pregunta que jo em faig és: si no podem garantir bona part d'aquesta formació, d'aquesta ocupació, per a les persones que en aquests moments estan cobrant el programa extraordinari de la protecció econòmica per a l'ocupació, i si tenim seriosos problemes per a determinades persones que també estan rebent les prestacions assistencials –no parlo de les prestacions contributives– en aquests moments, ens hauríem de preguntar, certament, de quina forma tot això encaixa. Torno a dir que és una pregunta que em faig a mi mateix, certament, perquè m'agradaria dir que sí que és convenient, necessari, garantir aquestes mesures de facilitar la formació, l'orientació, l'assessorament, la incorporació, però torno a dir també que la realitat del mercat de treball és la que és en aquests moments, i tampoc podem defugir aquesta realitat.

Ho he dit abans –ho he dit abans–, però ho torno a dir en aquests moments, sobretot perquè hi ha un article en la proposició de llei que fa referència, com és obvi, al finançament –al finançament. Atès que és una proposició de llei en l'àmbit autonòmic, ha de ser dels pressupostos, òbviament, de la Generalitat, no? Però, certament, la quantia d'aquestes partides pressupostàries –per mi, ho torno a dir, un dret subjectiu– estarà molt condicionada –molt condicionada– per l'abast de les prestacions de protecció social que rebin bona part dels ciutadans i ciutadanes que es troben en situació d'atur. I el problema que tenim a Espanya en aquests moments és la caiguda de la taxa de protecció –la caiguda de la taxa de protecció–, en termes sobretot de qualitat d'aquesta protecció.

No toca avui –crec que no toca– entrar en un debat de quin és el mercat de treball a Espanya ni a Catalunya, però sí que hi ha una dada objectiva, que és que la protecció social, en termes de prestacions contributives i prestacions assistencials, ha baixat en un percentatge important –permetin-me que no digui la xifra, per no equivocar-me en aquests moments– en termes de qualitat. I quan dic «de qualitat», dic que cada vegada és més gran el nombre de persones que reben prestacions assistencials i no prestacions contributives.

Aquestes són, al meu parer, senyor president –i acabo–, les línies mestres que qualsevol projecte que el Parlament de Catalunya, amb independència –ho torno a dir, perquè això ha de quedar molt clar, al meu parer– de quin sigui l'escenari polític, perquè els diners són els diners..., hauria de tenir en consideració.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies a tots tres. Ara és el torn dels grups parlamentaris. Són tres minuts per a cada un d'ells, al màxim de concisos i concrets que puguin. En tot cas, el primer dels grups és el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, i en el seu nom pren la paraula el diputat Oriol Amorós.

Oriol Amorós i March

Gràcies, senyor Sales, senyor Marí-Klose i senyor Rojo per les seves aportacions, la veritat és que totes elles interessants, en algun punt contradictòries també –i aquesta és la gràcia de la sessió també, eh?, haver-ne pogut escoltar de diferents.

El senyor Vicente feia referència a la qüestió del desincentiu. I diu: «N'hi ha literatura, no és conclouent, però sí que veiem determinades qüestions.» Jo crec que aquest és un dels objectes de preocupació d'aquesta comissió a l'hora de debatre aquesta llei, que és quins efectes té sobre la inserció laboral. És evident que hi ha una actuació –aquesta reflexió valdria per a tots tres–, s'està plantejant una actuació que té una incidència en la lluita contra la pobresa, i creiem que la millor lluita contra la pobresa de tots plegats és el món del treball, no? Per tant, entre polítiques ocupacionals i polítiques de lluita contra l'exclusió no hi ha un discontinu; hi ha un continu, probablement, no?, hi ha una situació contínua, i com tocar-ne una sense afectar les altres seria la qüestió.

Per tant, algunes preguntes, eh? Jo crec que podem estar d'acord que desenvolupar el 24.3 de l'Estatut ens portaria a la lluita contra l'exclusió i contra la pobresa, i, per tant, els mínims de garanties de rendes, i que entre aquests mínims de garanties de rendes i el món del treball ha d'haver-hi una diferència perquè incentivi la no-cronificació i incentivi la participació. Sobre aquestes formes d'incentivar s'han dit moltes coses, no? I jo els pregunto: el que es coneix com «rendes de participació» –que nosaltres no les plantejaríem com a substitut del que es proposa, sinó com a més a més–, és a dir, a aquelles persones que han estat molt temps fora del món del treball, poder-los donar una experiència laboral amb un salari correcte, diguéssim, de mida laboral –no de mida de prestació, sinó de mida laboral–, els sembla que podria ser una mesura d'ajuda?

El que serien els complements a les rendes del treball, decreixents en la mesura que el treball..., els sembla que podrien ser una mesura per fer compatible la garantia d'ingressos mínims amb la inserció laboral?

I la tercera qüestió, que tots tres han tocat de formes diferents, però és l'element de la contraprestació. Jo crec que la legislació..., em penso que ho ha explicat el senyor Sales molt bé, de dir: «Sí, sí, la nostra legislació diu que tindrem contraprestacions, que, a la pràctica, no les tenim.» Perquè, com ha dit molt bé també el senyor Rojo, si no podem garantir una formació als aturats, a què tenen dret, com podem dir que garantirem àmbits de formació que són més costosos, més cars, més llargs i de resultats més incerts.

Per tant, atès que la contraprestació a canvi d'una renda sempre s'ha defensat..., i ideològicament pot ser defensable, eh? Jo, com a republicà, per exemple, em penso que els ciutadans tenim deures, i si la república em dona alguna cosa, jo li n'he de tornar alguna altra, no? Però que, a la pràctica, veig que no podem fer el mateix «trajo» per a tots els beneficiaris perquè els beneficiaris són molt diferents, i que no s'acaba fent. Home, si tinguéssim els itineraris de caràcter voluntari, no els sembla que gestionariem millor els recursos? (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) No els sembla que potser tindrien millors resultats? Per tant, una pregunta també sobre això.

I una pregunta per al senyor..., bé, una discussió amb el senyor Sales, eh? Jo crec que, si existeix una normativa, s'ha de fer complir. I si existeix una normativa social, doncs, els responsables de la política social l'hauran de fer complir. I, per tant, podem pensar que potser els nostres serveis socials estan dedicant un temps molt gran a la revisió burocràtica del compliment de normativa..., en això estaríem d'acord, perquè tampoc implica el compliment real –el fet que revisis que compleixi les condicions damunt d'un paper no vol dir que... Ara, que les normatives s'han de complir, sí, eh? Les que afecten les persones molt riques, les no tan riques i les pobres, totes, eh?

I una pregunta al senyor Rojo sobre l'aspecte competencial. Clar, aquí hi ha una marea, un maremànum de rendes, que és un embolic, no?, perquè entre la RAI, el Prodi, el Prepara, la nova *ayuda de inserció laboral*... Tot això, teòricament, és per a la inserció laboral, i, per tant, ho paga l'Estat des de les polítiques laborals. A efectes pràctics, quina diferència té per a l'usuari, per al beneficiari, respecte a una renda mínima d'inserció que es paga a l'empara d'un altre títol competencial, no? Per tant, coses que són iguals als ulls dels ciutadans, es posen sota emparets de títols competencials diferents. I això té efectes sobre els pressupostos, perquè, clar, si l'Estat paga moltes RAI, i molts Prodi, i molts Prepara, a la Generalitat li toca pagar menys PIRMI, no? Si la Generalitat fa una llei que diu: «Que aquí no es preocupi ningú, que tenim una renda garantida de ciutadania per a tothom», l'altre pot dir: «Mira, saps què?, menys RAI, menys Prepara, menys Prodi, perquè ja ho pagarà aquest altre des d'un altre títol competencial.» Per tant, la lleialtat entre institucions i la definició de les responsabilitats competencials em sembla un element fonamental per tenir un mapa que sigui realment útil.

Res més.

El president

Moltes gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari Socialista, i en el seu nom pren la paraula la diputada Eva Granados. Endavant.

Eva Granados Galiano

Gràcies, president. Per agrair les intervencions dels tres compareixents, les intervencions d'aquesta tarda,

però també tot el que han escrit i han fet al voltant de la garantia d'ingressos i que podem anar treballant i compartint.

Traslladar-los que moltes de les propostes que han fet les traslladarem també com a propostes d'esmenes del Grup Socialista, perquè tant pel que fa a la quantia, l'increment sobre les unitats familiars..., és un tema que han anat comentant diferents compareixents i que compartim, igual que el tema de la sobreprotecció d'alguns col·lectius, en aquests escalats que ha traslladat el Pau Marí, i també els temes de les trampes de pobresa. I, després, també el que comentava el professor Sales de la fragmentació que s'està produint en aquests moments i de la poca equitat que hi ha en el moment en què desapareixen drets que estaven garantits per lleis estatals o autonòmiques i que ara, doncs, són a través de municipis, principalment els ajuntaments, els quals ho estan fent com poden, i, per tant, de manera fragmentada i de manera, doncs, molt poc equitativa, evidentment. Per tant, aquesta és la primera.

La segona. Portem ja, bé, moltes hores avui i molts dies amb compareixents al voltant d'una llei que semblaria que ho ha de solucionar tot, no?, perquè parlem d'absolutament tot i volem que aquesta llei pugui resoldre la pobresa, la justícia social, els serveis socials, les prestacions per desocupació... Però, al final, en síntesi, tenim tres temes, que és la garantia d'ingressos, que és la inserció laboral i és la inclusió social, i, clar, hem de veure, amb aquests tres vectors, com ho fem per fer una llei que pugui ser complementària a les que tenim a altres nivells i que, a la vegada, sigui el més eficient possible.

I, aleshores, sobre aquest tema, si nosaltres ens plantejem l'autonomia de la persona i l'horitzó de l'ocupació, encara que no sempre sigui possible..., aquest matí, el Jesús Quiroga ens deia que hi ha entre un 11 i un 15 per cent dels aturats registrats a Catalunya que no tenen disponibilitat per treballar. Això ens ho traslladava aquest matí, i, per tant, donava per fet que n'hi ha –no només dels que són inactius, sinó d'aquells que estan en teoria en cerca activa d'ocupació– entre un 11 i un 15. Hem de fer altres coses, abans de fer aquests itineraris d'inserció. I que, per tant, en aquesta renda garantida de ciutadania hi hauria d'haver un paquet per a la prestació, però també, per fer-ho bé, hi hauríem de posar uns sistemes de polítiques actives d'ocupació més robustos i un sistema de serveis socials més robustos, perquè hi poguessin donar solució.

Aquí ve el tema del condicionant o l'acompanyament, i aquí és on tenim el debat, i a mi m'agradaria escoltar-los sobre aquest tema. On podem condicionar res? On podem acompanyar? No podem condicionar res? És evident que els perfils de pobresa i de nova pobresa són molt diferents, però també és evident que, si parlem de garantia de ciutadania i que aquest horitzó de l'ocupació és el nostre objectiu, hauríem de fer el possible perquè els màxims possibles poguessin arribar a una situació d'ocupació. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

Acabo, president, amb una altra pregunta, que té a veure amb el temps i l'espai, no? També hem comen-

tat al llarg del dia d'avui que no podem fer normatives estables o..., bé, sí, sòlides, que siguin per a una situació molt excepcional que ens podem trobar en algun moment, i que, per tant, podem anar fent el Prepara..., crec que ho deia avui un dels investigadors d'Ivàlua, el senyor Casado, que està bé que el Prepara sigui sis mesos, i després sis mesos més, i després sis mesos més, perquè entenem que és una situació molt excepcional del mercat laboral.

El cert és que tenim una taxa de cobertura molt baixa, tenim un PIRMI amb una taxa de cobertura molt baixa, i un sistema de prestacions d'infància i d'altres situacions molt baixa. Per tant, el plantejament és: quina arquitectura, quina governança hem de tenir entre els diferents nivells d'Administració, per fer que això sigui possible. I com que aquesta llei cau, no?, a Catalunya 2015, la situació que tenim, quin seria el disseny de renda garantida de ciutadania, tenint el que tenim, que ens podria donar, amb les competències que tenim, la solució, veient que hi haurien possibilitats de fer una taxa de cobertura més important de les prestacions de desocupació i que poguéssim tenir alguna prestació específica pel que fa al col·lectiu d'infància.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. És el torn del Grup Parlamentari Popular de Catalunya, i en el seu nom pren la paraula el diputat Rafa López.

Rafael López i Rueda

Gràcies, senyor president. Primer, donar la benvinguda al senyor Rojo, al senyor Sales i al senyor Marí-Klose. Quan hi han aquestes intervencions, doncs, un no sap si posar-se el barret de sociòleg o de diputat, perquè hi ha alguns elements que vostès han introduït que m'agradaria contestar com a sociòleg i seria un debat jo crec que molt fructífer, però... Algun esment hi faré, sobre el tema de les rendes.

Jo crec que hi ha tres temes. Estem parlant durant tot el dia sobre les rendes –rendes mínimes, rendes garantides, rendes bàsiques–, però hi han tres temes que vostès han tocat que em semblen molt interessants.

Primer. Quan fem implementació de polítiques públiques, un dels principis bàsics que hem de fer és donar coherència a tot el sistema, perquè un dels problemes que tenim en el disseny de les polítiques públiques..., i joestic d'acord –i no vull que soni com una reivindicació corporativista, eh?, per dir-ho d'alguna forma– que una de les mancances que tenim a casa nostra és la qualitat d'implementació de polítiques públiques; no només a l'hora d'implementar-ho, sinó a l'hora d'avaluar-ho. És a dir, l'avaluació, la implementació i l'avaluació de les polítiques públiques en general..., moltes vegades, el que fem és crear pedaços, és a dir, anem creant pedaços sense una lògica, no? I això, doncs, quan et vénen, per exemple, companys d'altres àmbits que tenen més tradició d'avaluació, de l'àmbit anglosaxó, de l'àmbit fins i tot nòrdic, és el primer que et diuen, no? –és aquesta mancança.

La coherència de tot el sistema vol dir que, si volem implementar una política de rendes potent, el que hem de fer és repensar quina és la política social que fem i quin és el marc de les polítiques socials que tenim a casa nostra. És a dir, donar coherència a l'entramat burocràtic i a l'entramat de diversitat –i ja no parlo només de diferents institucions, sinó també dintre d'una mateixa Administració– dels diferents ajuts que es poden donar.

Un segon aspecte: els col·lectius. I això és un tema que ens ha introduït el senyor Sales i em sembla important: diferents perfils, no? I comentava com perfils conjunturals, parlava dels anys vuitanta. És cert que avui en dia estem també, doncs, veient..., no sé si ja tenim estudis sobre aquesta pobresa conjuntural que veiem actualment, si podrà esdevenir estructural. Jo crec que és molt..., de moment estem en un primer estadi, per dir-ho d'alguna forma, encara no ho podem estudiar del tot, però sí que seria interessant veure quins són aquests perfils i aquests diferents perfils. Perquè la pregunta és: podem donar la mateixa resposta a diferents perfils de pobresa? És a dir, quan parlem de l'activació laboral, quan parlem de la integració social, podem donar perfils? És a dir..., i jo parlo tot el dia que no és el mateix pobresa, desigualtat, que exclusió social, són tres conceptes diferents i, per tant, que hem de tractar, no?

Més enllà del concepte, vostè parlava de la marginalitat avançada. Jo pensava, quan parlava..., dic: «Bé, deu ser molt seguidor de la sociologia francesa», perquè el concepte de «marginalitat avançada» em sembla que el vaig sentir a Wacquant, no?, que és el que fa el seguiment de la distribució diferencial del capital simbòlic de Bourdieu, i, per tant, és molt francès. I després parlava de la sociologia jurídica. Dic: «Mira, ha parlat de les presons.» Dic: «Mira, sociologia jurídica i dret penal, no?» Estem en tot. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Però jo crec que..., em sembla interessant –acabo, senyor president–..., sobre aquest tema.

I després, un altre tema important: la transmissió. I estic d'acord amb la bretxa –la bretxa de pobresa, que vostè ha comentat–, i, de fet, va ser un dels temes que vaig tractar quan vam parlar..., del Ple monogràfic de pobresa, però em preocupa una altra cosa, que és la transmissió intergeneracional de la pobresa. Això és un tema que em preocupa molt, eh? Avui parlava..., i fixi's que, quan comentaven de l'àmbit de fer estudis..., i avui parlava, per exemple –quan llegíem, doncs, per exemple, Goldthorpe quan feia l'anàlisi de classes, no?–, precisament d'aquesta mobilitat intergeneracional –mobilitat laboral, eh?, micro, macro, etcètera–, i la mobilitat intergeneracional, quan feia l'anàlisi de classes tant de Sørensen com de..., bàsicament de Sørensen, feia. I em preocupava molt, perquè aquesta transmissió intergeneracional de pobresa que podem tenir..., que s'enfoca molt en la infància.

Quins són els mecanismes que podem fer? Quins són els mecanismes, també, veient que en la política comparada, doncs, moltes vegades sorgeix la pregunta de si podem fer comparacions a nivell internacional per fer aplicacions a nivell regional, que això també és un

altre dels problemes que tenim quan apliquem polítiques de *copiar y pegar*, per dir-ho d'alguna forma, d'altres parts, no? I, per tant, com podem fer aquestes rendes centrades sobretot en la infància, que no és altre que centrades en la família.

Bàsicament –se m'ha acabat fa molt temps el temps–, serien aquestes qüestions.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari d'Iniciativa - Esquerra Unida, i en el seu nom pren la paraula la diputada Laura Massana.

Laura Massana Mas

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies també al senyor Rojo, al senyor Marí-Klose i al senyor Sales, que és un honor, de veritat, tots tres alhora, eh? Amb poc temps, però molt bé.

Mirin, està pivotant sobre totes les intervencions –també perquè s'ha buscat així en les compareixences, no en les seves en concret– el fet de plantejar el treball com una causa d'aquesta renda garantida, i justament és la manca d'accés al treball el que provoca que necessitem aquesta renda garantida per a una part de la ciutadania. Perquè –ho deia molt bé el senyor Rojo– no hi arribarem, a aquest treball. I estem en la línia que deia el senyor Sales: que tenim dret a la subsistència. A mi m'agradaria que, a més de tenir dret a la subsistència, tinguéssim dret a una vida digna de dir-se «vida», per dir-ho d'alguna manera, no?, i no una vida que tampoc valgués la pena, sinó que tingués una alegria de viure. I crec que la renda garantida ens posa en aquest punt d'esperança que deia el senyor Sales, perquè és un instrument solidari del qual ens podem dotar, perquè, mentre a Catalunya hi hagi rendes de més d'1 milió d'euros, és molt possible poder fer, diríem, aquest repartiment de la riquesa.

Perquè el senyor Klose parlava de repartiment del treball, no?, en un moment complicat. I jo sempre dic: home, i per què no parlem del repartiment de la riquesa, que són els qui la tenen els que haurien de baixar? Poder és marxista, però jo, en aquest sentit, ho veig així. És a dir, ha de ser, d'alguna manera, just al revés de com s'interpreta, en el sentit del que deia el senyor –jo ho veig així, eh?– Marí-Klose. Jo veig que, justament, una prestació d'aquesta quantitat, que és el mínim de les línies de renda de suficiència, pot fer pressió perquè els salaris no siguin abusius com són i pot ajudar a això. I això també..., faria una pregunta col·lectiva, no?, i també molt al senyor Rojo. És a dir, si posem que ja tenim aquests 664 euros, algú treballarà per menys d'això? No. I crec que hi pot influir. Per això a la dreta li costa molt acceptar una renda així i llavors es parla de cultura de l'esforç. Creuen, doncs, que això pot ser així?

Sobre infància, senyor Marí-Klose. Ha vingut el senyor Sanzo, del País Basc, i ens deia que ell no creia en la protecció a la infància i a les famílies amb in-

fants. Clar, tenim aquí un debat entre nosaltres mateixos, i cadascun amb ell mateix, no?, interessant, perquè UNICEF, Save the Children, proposen això mateix; en canvi, els que són amb vint-i-cinc anys d'experiència sobre rendes mínimes, sobre rendes garantides, diuen que no, que s'han de protegir, diríem, les famílies i el col·lectiu. De fet, planteja que ells se n'han sortit a través d'un mínim vital, que això és el que també plantejarem nosaltres. I això és una pregunta també per al senyor Sales i per a tots: creuen que amb una llei del mínim vital garantit, és a dir, que atorgui drets en l'alimentació, dret a l'accés a l'habitatge, el dret a aquesta renda garantida –que seria una de les potes–..., doncs, si això podria ser realment un instrument global per atacar una pobresa que... Ho deia el senyor Sales, i ell quan ho escriu també ho parla: la pobresa és que es criminalitza, en aquest moment. Se li diu a la gent que si no troba feina és per culpa seva, se li diu a la gent que si està sense llar és perquè és alcohòlic o perquè és culpa seva. És a dir, estem en un moment que ni el «sensellarisme», que a Barcelona especialment havia estat –no a la resta de Catalunya–..., però bastant treballat, ja no se'n fan ni els recomptes, que és el mínim per saber què ens està passant. Ho trobo dramàtic i ho trobo terrorífic. Vull dir, crec que és així, eh? –no sé si m'equivoco–, que ja no hi ha ni els recomptes, que poder podria..., però s'ha de saber el que hi ha. Hi ha una voluntat d'ocultar aquesta pobresa que deia el senyor Sales.

Llavors, jo interpreto..., com deia el senyor Rojo: clar que són les taxes de protecció. Si no canviem, i aquí és on el debat..., com diria el senyor Rojo, hauríem d'entrar en una reforma laboral que ha fet que ens devaluem socialment a través de la devaluació salarial, que el treball sempre ha estat la millor fórmula, diríem, d'autoapoderar-se, però crec que, mentre no ho aconseguim, mentre no hi hagi les forces majoritàries per fer-ho, hem d'anar posant aquests elements, no? I, en aquest sentit, és una llàstima que no tinguem temps de parlar de com està aquesta taxa de protecció.

A la vegada, senyor Rojo, el 166.1 de serveis socials li diu molt clarament a la Generalitat que té l'obligació de donar les prestacions o complements necessaris hi hagi –hi hagi– quines..., prestacions existents en el món. I nosaltres no fem això només per les persones que no tenen feina, sinó per aquelles persones que cobren una contributiva de tres-cents i no poden viure. I crec que l'escenari que ens hem de plantejar és aquest, i no fer-nos trampes amb reformes de rendes mínimes de coses que no ens seran útils a aquest objecte. Jo ho veig així.

No me'n puc estar, ara que també tinc el senyor Sales aquí, de dir –perquè també ha anat sortint, no?– com, diríem, dissenyariem els serveis socials, perquè això també ens està donant debat, fruit d'aquestes compareixences. I es parlava, i ho deia el senyor Amorós –que ara entra–..., jo sí que crec que hem de desburocratitzar el treball social. Jo crec –diguin-me ingènua– que totes les persones que en els seus departaments urbanístics tremends –administratives– estaven allà, diríem, treballant administrativament, ara podrien passar –sempre estem al soterrani, no?, a la part

més baixa, més fosca– als departaments de treball social, als serveis municipals de treball social, i apoderar aquests departaments de serveis socials per fer unes funcions més burocràtiques i fer que educadores socials, treballadores socials, puguin anar teixint més treball comunitari, puguin anar teixint accions amb plataformes que ja existeixen que estan autoapoderant-se i autogestionant-se, i redissenyar-ho tot de nou –tot de nou– per al que necessitem ara mateix.

Dit això, crec que els diners, i ho deia el senyor Rojo –i acabo–..., com veuria també el senyor Pau Marí-Klose el fet que es garantís un 2,2 per cent del PIB, per exemple, a polítiques d'infància. Això voldria dir no més llars d'infants tancades, no..., menys problemes. És a dir, jo crec que amb això ja faríem, diríem, un gran exercici. I, llavors, seria tan senzill fer a Catalunya..., com el que va demanar Convergència i Unió a Madrid: que es garantís un mínim d'inversió social, que cap govern el pogués tocar, i que permetés mantenir aquests mínims. És una qüestió de voluntat política, perquè els diners hi són, i tant que hi són. Només és que els tenen a l'1 per cent.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. És el torn del Grup Parlamentari de Ciutadans, i en el seu nom pren la paraula el diputat José María Espejo. Endavant.

José María Espejo-Saavedra Conesa

Gracias, presidente. Gracias también a los tres comparecientes, el señor Marí-Klose, el señor Sales y el señor Rojo.

Yo creo que hay un denominador común que compartimos todos los grupos, y yo diría que también la práctica totalidad de los comparecientes que han pasado por la comisión, y es la necesidad de articulación de un sistema público de garantía de ingresos mínimos, que ya..., además, forma parte de una concepción asumida del estado de bienestar en todos los países de nuestro entorno. A partir de ahí, es evidente que existen modelos diferentes y, además, también matices dentro de los diferentes modelos. Por ejemplo, el modelo actual de renta mínima de inserción, tal como ha sido después modificado por el Gobierno de Convergència..., lo considera no como un derecho subjetivo, cuando antes sí estaba considerado. Otros consideran o consideramos que ha de estar –el modelo– vinculado a la inserción laboral, a la participación en itinerarios formativos, a aceptación de ofertas, es decir, al trabajo, ¿eh?, como gran concepto, ¿no?, que lo englobe; otros no consideran que deba estar vinculado a ello. En fin, son varios factores que derivan en modelos diferentes sobre lo que debería ser un sistema de garantía de rentas mínimas.

Yo, respecto de lo que han expresado ustedes, los comparecientes, quiero manifestar que comparto lo dicho por el señor Marí-Klose respecto de lo que tendría que ser, a mi juicio, el espíritu de una medida de este tipo: garantizar –evidentemente, este sería el punto funda-

mental— los ingresos dignos para todas las personas; estar enfocada la medida —y esto es algo en lo que puede diferir tanto de la iniciativa legislativa popular, como de la visión que puedan tener otros grupos— a la inserción en el mercado de trabajo de las personas perceptoras, cuando exista ocupabilidad de las mismas; y a la desincentivación —como se refería el profesor Marí-Klose— de las situaciones de dependencia. No siempre se produce esta situación de desincentivación, pero es cierto que hay veces que se produce esto.

Sobre estos tres ejes, nosotros vamos a elaborar nuestras enmiendas alternativas al texto de la iniciativa legislativa popular, que, como he mencionado antes, se basarían en un modelo de impuesto negativo en forma de complemento de los ingresos para las personas que estén por debajo de un determinado umbral, de forma escalonada. Este sistema, que existe además en otros ordenamientos, como ustedes sin duda conocerán, tiene la ventaja de la evitación de esa denominada «trampa de la pobreza», pues incentiva el trabajo —incluso aquel que se realiza a tiempo parcial—, aflora economía sumergida, y, por tanto, también provoca una mejora en la economía a nivel general y una forma adicional de financiación del propio programa, lo cual es además una de las cuestiones más importantes a la hora de tratar esta medida, porque, sin duda, el principal problema..., yo creo que si pudiera..., digamos, más allá de las cuestiones de vinculación al trabajo, monetariamente todos estaríamos de acuerdo en que la prestación fuera lo más alta posible, pero existe una dificultad presupuestaria evidente. Y esta medida que proponemos nosotros creemos que ayuda a la financiación del propio programa, por cuanto incorpora o tiende a incorporar más personas al mercado de trabajo, y, por lo tanto, ayuda a financiarlo.

Además, yo creo que también hay que diferenciar otra cosa, ¿no? —y refiriéndome a lo que decía el señor Sales. Es evidente que hay gente, mucha por desgracia, que no trabaja simple y llanamente porque no puede o porque no encuentra trabajo, y para estas personas creemos que deben conservarse sistemas complementarios como el de renta mínima —mejorada respecto de lo que existe hoy en día. Pero lo que nosotros planteamos, en cualquier caso, supone la convivencia de este modelo que proponemos con otros sistemas complementarios, porque quizás los perfiles a los que vayan destinados son, ciertamente, diferentes. Las personas con las cuales he entendido que trabaja el señor Sales, pues, seguramente tienen un perfil que no es comparable a muchas otras a las que sí que una medida de este tipo pueda ir destinada. Por lo tanto, creemos que deben existir prestaciones complementarias y medidas de acción social, digamos, complementarias.

Y, por último, por supuesto, decir que estamos absolutamente de acuerdo en cuanto a la evaluación de las políticas —lo que ha mencionado el señor Marí-Klose—, porque vivimos en un mundo donde los políticos hacemos..., ponemos en marcha medidas y después dejamos que se apliquen sin aplicar ningún control sobre las mismas para controlar si van bien o mal. No sabemos..., no constatamos si van bien o mal, y por lo tan-

to no aplicamos las medidas correctoras, y en muchos casos van mal y estamos dilapidando dinero que podríamos destinar para otras acciones sociales que sí que tuvieran un efecto contrastado, ¿no?

Muchas gracias.

El president

Gràcies...

José María Espejo-Saavedra Conesa

Y, bueno, la pregunta era qué les parecía este modelo que proponíamos nosotros —creo que no había realizado la pregunta.

Gracias.

El president

Gràcies, diputat. I, per últim, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, li donem la paraula a la diputada Anna Figueras. Endavant.

Anna Figueras i Ibàñez

Gràcies, president. I, evidentment, doncs, una cordial salutació al senyor Rojo, al senyor Marí-Klose i al senyor Sales.

Jo, després de tantes hores i de tantes visions la veritat és que diferents —portem des de primera hora del matí fins ara—, doncs, intentaré anar al gra i intentaré anar al que avui, diguem-ne, ens ocupa, no?, que és el text que ens proposa la Proposició de llei de la renda garantida de ciutadania. I intentaré fer-los preguntes, perquè jo tinc dubtes, doncs, sobre diferents aspectes, com és la contraprestació —després hi aprofundiré—, com és el lllindar de creixement que ens proposa d'acord amb les unitats convencionals el text que ens ocupa, i com és el finançament, com hem realment de finançar la renda garantida que ens proposa, no?

Tot el tema de la contraprestació, que a mi m'agrada parlar de «coresponsabilitat» i no pas de «contraprestació». Clar, es parla de si és una renda condicionada, que jo crec que és una renda condicionada, perquè, evidentment, doncs, no és el mateix condicionar una renda, que en aquest cas seria condicionar-la a tenir uns certs ingressos..., com la contraprestació o la coresponsabilitat, que després hi ha gent que creiem que pot beneficiar el mateix beneficiari, i, a més a més, en un sentit fins i tot de dignitat. Per què? Precisament, per molts nous perfils que han anat apareixent. No parlo dels perfils segurament que vostè, senyor Sales, ens explicava, però sí d'aquests nous perfils de pobresa que són gent, segurament, que abans estaven d'una altra manera, i que és possible que ara necessitin retornar a allò que, en tot cas, en podrien estar gaudint si aquesta renda garantida s'aproves, no?

Perquè, a més a més, avui també hem sentit que —i em sembla que vostè, el senyor Rojo, també ho esbossava— la renda, tal com està plantejada, té algun perill de desincentivació en la recerca d'ocupació. Però, a més

a més, també se'ns esbossava un cert perill d'injustícia –deixin-m'ho dir així–, per exemple, en dues persones que, en el mateix replà..., una, i depenent d'aquest llinar de creixement que els deia, podria estar cobrant –la família sense treballar, eh?– una renda garantida d'ics pels diferents membres que hi haguessin en aquest habitatge, i una altra família en el mateix replà, treballant, però, evidentment, en una situació precària, podria estar rebent molt menys.

Per tant..., no sé si m'he explicat bé, tampoc no em puc allargar massa, però el que sí que voldria és que es pronunciessin sobre el llinar de creixement que ens planteja aquesta renda garantida, que és..., en una mateixa unitat convivencial, que no familiar, com podríem...? Si realment creuen, diguem-ne, que és, vaja, just i arreglaria el problema, i és el que ha de ser, aquest 70 per cent de creixement que ens deien que s'obtidria –amb aquesta renda– per cada una de les persones que visquessin en un habitatge. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Perdó. Deixo això de la contraprestació perquè, a més a més, m'he fet un embolic.

Al professor Sales, que ens ha fet una anàlisi exhaustiva de com ell percep, en tot cas, totes aquestes formes noves de pobresa. El que sí que no m'ha quedat prou clar és si aquesta renda garantida que ens planteja el text que ens ocupa, realment, doncs, podria acabar o podria beneficiar o podria treballar, diguem-ne, en pro que aquesta pobresa que vostè anomenava «desqualificadora», vaja, pogués tindre...

I després, ja per acabar i molt breument –no me'n puc estar–, deia el professor Rojo, el doctor Rojo..., diu: «Dependria de l'escenari polític, perquè els diners són els diners.» Molt bé. Doncs, si ens gestionéssim tots els recursos que generem els catalans i les catalanes, això vol dir que faria possible aquesta renda garantida o alguna cosa similar? Tindríem més calés, disposaríem de bastants més diners, per tant... Els calés són els calés, és veritat.

El president

Molt bé. Tornem la paraula als compareixents, per cinc minuts cada un d'ells. Comencem amb el senyor Vicent. Té la paraula.

Pau Vicente Mari-Klose

Això de «senyor Vicent» em sona estrany. (*L'orador riu.*) Mari-Klose. (*Veus de fons.*) Bé, en tot cas, hi ha diversos eixos que travessen moltes de les intervencions, i jo crec que un és la coherència del sistema de protecció social i en quina mesura darrere del sistema hi ha un projecte, i un projecte que va més enllà de, diguem-ne, una sèrie de pedaços que van construint un estat de benestar més o menys amorf i sense massa sentit.

En aquest sentit, vull dir, sense ser massa acadèmic, l'estat de benestar a l'Estat espanyol, diguem-ne, té una configuració típica. És una configuració on certes prestacions estan relativament desenvolupades, són les prestacions contributives, i aquestes prestacions

funcionen relativament bé quan el mercat de treball genera drets, quan no hi ha massa atur, però es desequilibren i sobretot no arriben a garantir certa protecció quan el cycle econòmic, diguem-ne, no és tan positiu, no?

I, en aquest sentit, nosaltres, en aquest estat del benestar..., en altres estats de benestar s'estan adonant d'aquesta –de configuració semblant–..., en els països centreeuropeus s'estan adonant que, bé, cal desenvolupar una altra pota de l'estat del benestar assistencialista. Si voleu, jo l'anomenaria una pota de l'estat del benestar que està finançada amb impostos, al marge de la que està finançada amb cotitzacions socials, que garanteix aquesta protecció social quan el mercat de treball no genera drets per a tothom. I aleshores, com tenim una certa deriva en els últims anys cap a un mercat de treball que no garanteix ni tan sols protecció adequada a les persones amb vinculacions relativament fortes al mercat de treball, hem de pensar com corregim això. I, en aquest sentit, diguem-ne, no ens queda més remei que desenvolupar prestacions que estan absolutament subdesenvolupades en l'estat de benestar espanyol.

O sigui, aquí estem intentant..., jo crec que amb aquesta renda garantida és que estem intentant fer massa coses, d'acord? I, aleshores, nosaltres tenim molts problemes, entre altres coses, perquè no tenim prestacions per fill a càrrec decents, d'acord?, o tenim molts problemes perquè no tenim inversió en habitatge adequada, i tenim molts problemes perquè les rendes mínimes no tant tenen un problema de generositat com de cobertura, sobretot en situacions com les que estem vivint en aquest moment. I, aleshores, aquesta renda garantida sembla que ho està intentant calçar tot en una única sabata i aleshores, diguem-ne, ens trobem que, bé, doncs, se'ns escapa per totes bandes. El meu model passaria probablement per un esforç de concertació amb l'Estat. Jo sé que això és molt difícil pel tema de les lleialtats institucionals i, en aquest sentit, jo no tinc gran cosa a dir allà, però, si hi hagués voluntat per totes les parts, doncs, probablement s'hi podria donar bastant més coherència i pensar en un sistema integrat en què probablement l'impost negatiu seria un element interessant a contemplar.

En aquest sentit, hi ha un punt que no em voldria deixar, perquè ja s'ha..., que és el tema aquest de si ens en podem sortir sense protegir els infants particularment, d'acord?, que sembla que alguns, diguem-ne, se'n surten amb mínims vitals. Probablement –probablement– hi han formes alternatives de sortir-se'n. Vull dir, jo voldria posar el focus en aquells països on s'ha arribat a resultats més espectaculars a reduir, per exemple, la pobresa infantil o trencar la transmissió intergeneracional de la pobresa. I en aquests països s'ha fet un esforç molt important per protegir la infància, per integrar mecanismes de protecció de la infància dins de mecanismes més generals, però tenint ben presents les necessitats específiques de la infància. Per què? Iestic pensant en Gran Bretanya, estic pensant en Irlanda. Per què? Perquè s'entén que la protecció social, tenint un element molt important de promoció de la dignitat de les persones, ha d'anar més enllà d'aquesta promoció

de la dignitat de les persones, ha de ser un factor de cohesió, ha de promoure, diguem-ne, la cohesió, prevenir la fractura de la societat, afavorir la igualtat d'oportunitats a la vida i, no cal oblidar-ho, ser un factor de competitivitat, de competitivitat econòmica de la societat, que ha de permetre aprofitar el talent natural, capitalitzar el talent natural de tots els infants, per aprofitar aquest talent per fer la societat més competitiva.

Jo crec que la lluita contra la pobresa infantil té un avantatge sobre qualsevol altra aproximació al fenomen, que és generar consensos ideològics transversals. Alguns de vosaltres..., no és la forma apropiada de referir-m'hi, probablement, però deu posar més l'èmfasi en la dignitat, altres deu estar més preocupats per la igualtat d'oportunitats, per la cohesió, altres per la competitivitat econòmica, perquè deu entendre que la competitivitat econòmica és el requisit per a tota la resta. Bé. Aquest discurs es pot fer fonamentalment quan el focus és la lluita contra la pobresa infantil –aquest discurs absolutament transversal. No se m'acut, diguem-ne, una aproximació a la lluita contra la pobresa que permeti aquests consensos amplis. Per això, jo us convido a fer-los.

Tindria més coses a dir, però ja em passo.

El president

Gràcies, senyor Mari-Klose. I lamento haver dit abans malament el nom. Li passo la paraula al senyor Sales.

Albert Sales Campos

Bé, és gairebé impossible contestar-ho tot, però vagi per davant que també admiro la quadratura del cercle que es fa des de l'àmbit polític.

Vull dir, a mi m'és molt còmode parlar com a sociòleg, eh?, en referència al que comentàvem abans, però jo crec que sí que hi ha un projecte polític, jo crec que sí que aquesta solució a pedaços respon a un projecte polític, i és un projecte polític de submissió de la pobresa a l'ètica del treball. I és recuperar el liberalisme ancestral: «El pobre és pobre perquè no treballa prou. Doncs, posem-lo a treballar.» I això no funciona.

Llavors, partim de la base que entenem..., tenim una visió molt restringida del que és el treball, perquè no sempre l'ocupabilitat passa per un tema de voluntat o no voluntat, i, a més a més, estem ignorant sistemàticament tots els treballs que fan possible la reproducció de la vida humana i de la societat, és a dir, tots els treballs que queden sistemàticament desprotegits pel nostre sistema de protecció social. Per mi és tan important retornar-li a la república treball en forma de treball monetaritzat, assalariat, etcètera, que un treball reproductiu, treball reproductiu que no està remunerat, que no té cap mena de suport i que en el nostre sistema està totalment sotmès a les necessitats d'un aparell productiu, i d'un aparell productiu que genera grans desigualtats en la redistribució de la renda.

Llavors, amb això anem al tema dels finançaments. Evidentment, vostès estan situats en el terme del possible o..., en les mesures a curt termini, en l'avui i en

l'ara. Jo entenc que això no és sostenible. No podem continuar amb aquesta distribució de la renda imposada per un model socioeconòmic que cada any ens va menjant possibilitats i ens va menjant la nostra capacitat de fer projectes de vida.

Quan dèiem: «És que estem parlant de perfils diferents.» Molt de compte amb el tema dels perfils. Jo estic bastant irritable en el tema que les mesures que per als nous pobres no són positives, sí que ho eren per als altres. M'explico. Jo he estat treballant en menjadors socials i a mi molts professionals m'han dit: «És que això no és apropiat per als nous pobres de classe mitjana.» Dic: «Genial. I per què és apropiat per als pobres de tota la vida?» Per què és apropiat per a aquella persona que fa quinze anys que va a menjadors socials? Què el fa diferent? O sigui, mirem enrere. Què el fa diferent? Com s'ha cronificat la situació? No s'han cronificat les situacions per un dèficit o per una prestació que es dona d'una manera estigmatitzadora i d'una manera etiquetadora de la persona? No s'ha cronificat per un tema de fracàs sistèmic?

Si continuem insistint en el problema individual d'aquella persona, a individualitzar el problema social, estem deixant d'assumir la responsabilitat com a societat, estem deixant d'assumir la nostra responsabilitat en el fet que hi hagi persones dormint al carrer des de fa quinze anys. I els convido. Si volen, em poden acompanyar un dia i podem xerrar amb uns quants perquè vegin que no estan malament del cap, no són persones..., hi ha moltes persones que han entrat dintre d'una normalitat que a nosaltres ens sembla totalment anormal precisament per la cronificació del problema, i la cronificació del problema ve en moltes ocasions per culpa d'una inapropiada resposta institucional, la resposta institucional que moltes vegades es rebutja per l'excés de control, per l'excés de voler imposar unes mesures que moltes vegades van dintre de programes de *workfare* i moltes vegades van orientades al fet que, fracàs rere fracàs, les persones hagin d'anar-se menjant les seves paraules i els seus compromisos. Jo he vist molts itineraris vitals de persones que et diuen: «És que jo ja passo de fer cursos i cursets. És que estic fart de fracassar.» En quina mesura garantir una renda mínima trenca l'estigmatització? Bé, en la mesura en què hi ha persones que, amb ingressos i sense haver de pidolar institució per institució, poden refer la seva vida amb una certa implicació amb el seu entorn comunitari i amb la seva xarxa comunitària.

Moltes qüestions que són imponderables per a les ciències socials més prestigioses, és a dir, l'economia, però que des de la sociologia podem treballar i des de l'antropologia també. O sigui, hi ha persones que es poden sentir molt bé sense necessitat d'acudir al treball assalariat. Per què? Doncs, perquè hi ha molts treballs molt importants a la vida que van més enllà de l'assalariat i que alguns desenvolupem amb molta realització personal. Llavors, hi ha persones que requereixen aquesta renda mínima per alliberar capacitats i per alliberar potencialitats socials i d'implicació en l'entorn, i que jo, des de la meua perspectiva i seguint a Foucault..., i si algú no ho vol fer servir, a mi tant me fa –perquè som liberals per a unes coses, però no ho som per a les

altres. Al final, som capaços de responsabilitzar-nos com a societat del fet que tothom tingui uns mínims de dignitat o no? Llavors, volem fiscalitzar i sotmetre a la lògica del treball precari, o no?

Quan dèiem... (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Bé. Es comentava el tema del mínim vital garantit. A mi em fa por, perquè en certa manera ja ho estem fent. Ens estem dedicant a donar menjar a qui realment necessita calés, perquè ens estem dedicant a donar-los lots d'aliments a través del Banc d'Aliments, ens estem dedicant a donar beques menjador, ajudes parcials... Ens estem dedicant a restar capacitat d'elecció dintre de la vida quotidiana a les persones, i, per tant, desapoderar-les contínuament i fer-les entrar dintre d'una lògica de cronificació. Per això la no-condicionalitat i la renda garantida de ciutadania tenen un cert valor: per intentar trencar aquestes lògiques de desapoderament personal.

Però, hi insisteixo, no voldria acabar sense dir: és molt fàcil parlar des de la sociologia de l'activisme polític. Insisteixo que admiro molt l'exercici d'aterrar-ho en la política real, eh? (*Veus de fons.*)

El president

Bé, moltes gràcies. Nosaltres agraïm molt aquestes darreres paraules, francament. (*Rialles i remor de veus.*) Em sembla que puc parlar per tots.

Ha estat una sessió llarga... (*Algú diu: «Falta l'Eduardo.»*) Ah!, em queda el senyor Rojo, ja deia jo –ja deia jo. (*Veus de fons.*) No, no, no, no, no, és veritat, és veritat. No, és que com que el tenia aquí el primer de la llista... (*Veus de fons.*) D'acord, d'acord, és veritat, és veritat. Senyor Rojo, per favor, acabi vostè. Endavant.

Eduardo Rojo Torrecilla

Gràcies, senyor president. Els juristes intentem fer lleis que responguin als problemes de la societat, però no tenim la certesa que les lleis siguin les que serveixin únicament per resoldre els problemes, perquè, si no hi ha voluntat política i voluntat social per tirar cap endavant les mesures que s'aprovin, certament no servirán de res, ni la millor de les lleis feta en un laboratori d'una universitat no serveix de res, d'acord?

Dit això..., breument. Senyor Amorós, acabo d'escriure –sortirà properament, però també ho he escrit en el meu blog– que estem en un procés de recentralització de les competències autonòmiques en matèria d'ocupació. I no és la primera vegada que ho dic, crec que més d'una, més de dues i més de tres, i, per tant, crec que estem en una situació en què cal plantejar-se seriósament si algunes mesures –sobretot en les qüestions que m'ha preguntat, no?, de prestacions assistencials– realment no es podrien articular d'una altra forma jurídicament diferent i amb una major presència de les autonomies, no únicament en la seva gestió, sinó també..., en la seva gestió des del punt de vista de les anomenades polítiques actives d'ocupació, sinó també des de la gestió econòmica. Però torno a dir que la qüestió més fonamental, al meu parer, és la reordenació.

I això enllaça amb la pregunta que em feia la senyora Granados de com configurar una xarxa que tingui..., que garanteixi unes prestacions socials en l'àmbit de l'Estat o..., en el moment en què vivim, en l'àmbit de l'Estat; prestacions contributives, prestacions assistencials, reordenades, i que segurament significaria, reordenant tots els RAI, Prodi, Prepara, PAE, i no recordo si hi ha alguna altra sopa de sigles més, reduir probablement l'import econòmic o les quanties dedicades a rendes mínimes en les comunitats autònomes, perquè això és una competència –ho torno a dir, un debat de l'any 89 que vam tenir, molt interessant–..., competències autonòmiques en aquesta matèria. Jo crec que l'Estat no garanteix moltes vegades el principi de lleialtat, efectivament, en l'àmbit competencial; com a anècdota, en temes de fons d'integració per a immigrants, que hi ha diferents sentències on es diu que les competències són de les comunitats autònomes, i, en aquest cas, de la comunitat de Catalunya, com em recordava un dia en una conversa per la via del tuit el senyor Xavier Bosch, que vostè coneix molt bé, com a director general d'Immigració.

Sobre aquesta qüestió..., sobre les qüestions –molt breument– que planteja la senyora Massana. Jo crec que seria interessant debatre, certament –però tinc els dubtes que he expressat–, si amb aquestes quantitats això incentivaria a cercar un altre tipus de model de treball, certament, de més qualitat, de més qualificació, i, per tant, no dels nivells salarials que tenim en aquests moments. Certament, és una proposta interessant. Jo reconec que tinc algun dubte, amb la situació actual del mercat de treball, però també dic que llavors no estariem parlant de rendes mínimes, estariem parlant..., perquè estem parlant tota l'estona de rendes mínimes, però quasi quasi moltes vegades estem parlant de salari social..., perdó, de «salari social»: de salari ciutadà. És a dir, no estem parlant de rendes mínimes, al cap i a la fi. Si al final anem en aquesta via..., que ja sap que em sembla una mesura que seria, almenys teòricament, digna d'estudi.

I li dic una cosa, i la dic també a tots els membres d'aquesta digna comunitat política: que a mi el que em preocupa com a persona és que sempre estem discutint el mal ús que es fa dels recursos públics destinats a una part petita de la població, i mai no es discuteix sobre l'ús dels recursos públics que es fa per una part petita també, però molt significativa, en la part alta de la població.

Senyora Figueras: què faríem, si tinguéssim tots els recursos, en un escenari hipotètic –en un escenari hipotètic–, de tots aquests recursos. Hauríem de tenir un sistema que garantís les prestacions contributives, les prestacions assistencials i les rendes mínimes –i estic pensant en un hipotètic nou escenari, nou escenari completament polític. Això seria voluntat del Govern de decidir com es distribueixen aquests recursos. Podria ser que tinguéssim més recursos? No sóc economista, perdoni, per tant, no m'atreveixo a fer aquestes..., els juristes som molt primmirats, a l'hora de fer aquestes manifestacions. Però també li he de dir que, si no canvia el model de relacions laborals –i el model de relacions laborals de l'any 2012 es va aprovar, per-

què es va aprovar, en el si del Parlament espanyol-, segurament tindriem..., sigui l'escenari polític que sigui, seguiríem tenint alguns dels problemes que he esmentat anteriorment.

I acabo, senyor president..., perquè abans no ho he dit, però crec que és important recordar que –perquè no volia equivocar-me– la taxa de cobertura de prestacions contributives en aquests moments es situa en el 40,80 per cent i la taxa assistencial en el 59,20 per cent. Això és amb relació a les persones que reben prestacions contributives i prestacions assistencials, que són una part limitada –59 o 60 per cent, si no ho recordo malament– del total de la població.

Res més.

El president

Molt bé. Doncs, moltíssimes gràcies per les seves aportacions, senyor Rojo, senyor Marí-Klose, senyor Sales. Moltes gràcies també a tots els diputats per la feina que han fet durant el dia d'avui, als serveis tècnics, al lletrat i al gestor.

Ho deixem aquí.

La sessió s'aixeca a un quart de vuit del vespre i un minut.